

# POLICKÝ MĚSÍČNÍK



Cena 10 Kč

Číslo 4 • DUBEN 2008

## STANISLAV BRANDEJS

Zdá se, že polická rodina Brandejsů měla zvláštní nadání na lásku k místní historii. Také v rodině bratra kronikáře a soustružníka Josefa Brandejse, kožešníka Františka Brandejse (†1907), který provozoval své řemeslo v domě čp. 8 v Kostelní ulici, kde byl v nájmu u majitele domu, pekaře Josefa Khoma se narodil syn Stanislav, který se vášnivě zajímal o regionální historii a výrazně se přičinil o popularizaci dějin města Police nad Metují.

Kožešník Brandejs měl se svou manželkou Kristinou, rozenou Kejdanovou ještě dvě dcery, Kristýnu (provd. Königovou) a Augustu (provd. Huptychovou) a syna Jana (\*1887), který studoval na reálce v Náchodě, pak absolvoval techniku v Praze a posléze pracoval převážně na ministerstvu zemědělství, kde mj. také po I. světové válce organizoval slovenské zemědělství. Od roku 1936 působil jako vrchní odborový rada ministerstva zemědělství. Vydal rovněž několik odborných publikací a zasloužil se i o organizaci zemědělců na Policku, kde konal přednášky a pořádal četné schůze.

Stanislav Brandejs se narodil 12. listopadu 1891 v Polici (nad Metují), vystudoval gymnasium v Broumově a roku 1911 vstoupil jako kněžský novic do křižovnického kláštera Praze. Po půlročním roce, po prvním řeholním slibu, však z řádu vystoupil a začal studovat na filosofické fakultě v Praze, kde vystudoval slovanskou a germánskou filologii. Promoval roku 1915 a za téma doktorské práce si zvolil rozbor Jiráskova dramatu „Emigrant“, jehož téma čerpá z dějin Police. O své práci několikrát diskutoval i s Aloisem Jiráskem, který mu tehdy doporučil, aby svou pozornost věnoval i postavě hlavněvského náboženského emigranta Jiříka Vostrého. Po studiích se stal profesorem na dívčím lyceu v Praze, vyučoval i na obchodní akademii v Hořicích. Kromě toho dále studoval na diplomatických kurzech v Praze a na právnické fakultě ve Vídni a roku 1920 vstoupil do diplomatických služeb československého ministerstva zahraničí, kde plně uplatnil své jazykové znalosti. Nejprve zastával místo legačního tajemníka při velvyslanectví v Bělehradě (kde byl několik let i lektorem češtiny na universitě), pak místo legačního rady při vyslanectví v Sofii, byl konsulem při generálním konsulátu ve Vídni. V roce 1934 se vrátil do Prahy na ministerstvo zahraničních věcí. Následoval generální konsulát v Kolíně n. Rýnem, kde setrval až do německé okupace republiky. Po likvidaci většiny našich zastupitelských úřadů se znovu vrátil do Prahy a byl přidělen na ministerstvo sociální a zdravotní správy. Tam byl spolu s dalšími českými vlastenci zatčen a krátce uvězněn na Pankráci.



V této době vydal několik odborných publikací, z nichž dílo „Náš vystěhovalecký problém“ bylo roku 1927 poctěno cenou Akademie práce. Psal i četné články literárně-historické, národohospodářské a politické, mj. i srbsky, albánsky, německy a francouzsky; byl i členem mnoha učených společností: Technické akademie práce, Sociálního ústavu, Společnosti pro studium národnostních otázek aj.

Již při svém prvním příchodu do Prahy v roce 1934 se začal věnovat práci v krajaňském spolku „Ostaš“, soustřeďující rodáky z Policka a Machovska, kteří žili v Praze. Od roku 1934 byl členem jeho výboru, od roku 1939 až do roku 1949 se stal jeho předsedou. Ve spolku se scházeli nejen starší, ale i mladší rodáci z Policka, pro které Stanislav Brandejs pořádal dlouhou řadu přednášek jak z historie, tak i o aktualitách ze současného života v rodném kraji, vštěpoval jim lásku a oddanost k rodnému kraji.

# Dotazníkový průzkum „Rozvoj území Policka“



V průběhu února a března byli někteří spoluobčané osloveni s prosbou o vyplnění dotazníků, které se týkaly širokého okruhu života v našem regionu. Oslovení obyvatelé byli vybráni náhodným výběrem dle statistických metod. Další zájemci měli možnost vyplňovat dotazníky, které byly volně k dispozici na úřadech nebo webových stránkách svazku.

Velice děkujeme každému, kdo si našel chvílku času, dotazník vyplnil a sdělil nám tak svoje názory, potřeby a přání, které směřují k rozvoji obce i celého regionu.

V další fázi budeme dotazníky vyhodnocovat. Bude se jednat o poměrně náročnou práci a vzhledem k současnému personálnímu oslabení svazku není možné určit konečný termín, kdy bude vyhodnocování dokončeno. Ihned po získání výsledků budeme informovat širokou veřejnost prostřednictvím Polického měsíčníku i webových stránek. Dalším krokem pak bude promítnutí výstupů dotazníkového šetření do aktualizace strategie rozvoje mikroregionu Policka.

*Ing. Helena Ištoková*

## O grantech města spolkům a organizacím rozhodnuto

Zastupiteľstvo mesta vyčlenilo v rámci schvaľovania rozpočtu mesta na rok 2008 na podporu činnosti spolků a organizací pôsobících v Polici nad Metují částku 917 000,- Kč s tím, že rada města po dohode se sportovní, kulturní a zdravotně-sociální komisí upřesní její detailní rozdělení.

Rada města na svém zasedání 17. března 2008 schválila příspěvek města spolkům, společenským a sportovním organizacím pro první pololetí roku 2008 v celkové výši 719 318,-Kč. Podrobný rozpis dále uvádíme. Další informace naleznete na [www.meu-police.cz](http://www.meu-police.cz) pod záložkou Polická radnice/ Granty, příspěvky, dotace/ Granty a příspěvky města.

Podmínkou vyplacení dotace je oboustranně podepsaná smlouva o poskytnutí veřejné podpory. Máte-li možnost, stáhněte si smlouvu z výše uvedených stránek města, vyplňte orámovaná pole (příjemce, předmět smlouvy, datum) a doručte již Vámi podepsanou na finančně správní odbor. Po podepsání smlouvy poskytovatelem tj. městem, budete vyzváni k vyzvednutí peněz z pokladny města. V případě požadavku vyplacení podpory na Váš ve smlouvě uvedený účet, bude dotace zaslána převodem.

Dále máte možnost dostat se na městský úřad – finančně správní odbor za pí Adamovou (tel. 491509991, e-mail adamova@meu-police.cz/) nebo pí Kosinkovou (tel. 491509994, e-mail kosinkova@meu-police.cz/) - zde s Vámi bude na místě smlouva sepsána a dohodnuto vyplacení dotace.

*Ing. Pavel Pohner, tajemník a ved. FSO J. Kosinková*

| EVIDENCE ŽÁDOSTÍ O GRANTY MĚSTA PRO ROK 2008                    |                                                                |             |               |                            |                  |            |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-------------|---------------|----------------------------|------------------|------------|
| GRANT                                                           |                                                                |             |               | Schvalující orgán - RM, ZM |                  |            |
| Žadatel                                                         | Akce                                                           | Termín      | Žádaná částka | Projevano                  | Schválená částka |            |
|                                                                 |                                                                |             | [Kč]          | Datum                      | Orgán            | [Kč]       |
| SPORT (doporučuje sportovní komise)                             |                                                                |             |               |                            |                  |            |
| LO - Pohl                                                       | Lyžařské závody                                                | 06.01.08    | 3 000         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| SSK Pedro                                                       | Florbalový turnaj - O pohár starostky                          | 11.01.08    | 3 000         | 17.03.08                   | RM               | 3 000 Kč   |
| HKO horolezci - Jiří Škop                                       | Novoroční open                                                 | 12.01.08    | 3 000         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| ČSSD - Radek Pítný                                              | Florbalový turnaj mládeže                                      | 26.01.08    | 1 500         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| Savci - Ansorge                                                 | Turnaj - nohejbal                                              | 16.02.08    | 2 000         | 17.03.08                   | RM               | 2 000 Kč   |
| ZŠ - Karel Nyvlt                                                | Florbalový turnaj mládeže                                      | 01.03.08    | 1 000         | 17.03.08                   | RM               | 1 000 Kč   |
| ZO ČSS                                                          | Speleologické sympozium                                        | duben       | 13 580        |                            | RM               | 0 Kč       |
| Fragone - Karel Nyvlt                                           | Turnaj - basket                                                | 05.04.08    | 1 400         | 17.03.08                   | RM               | 1 400 Kč   |
| TJ Sokol - Gorganová                                            | Kvalifikace mažoretky                                          | 05.04.08    | 2 500         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| Gymnastika - Jiřka Krásná                                       | Gymnastické závody                                             | 20.04.08    | 5 000         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| TJ Sokol - Radka Rubáčková                                      | Turnaj v kuličkách                                             | 01.05.08    | 2 500         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| OGP - Pavel Daněk                                               | Střelba - mládež                                               | 01.05.08    | 2 000         | 17.03.08                   | RM               | 2 000 Kč   |
| Svaz turistů                                                    | Polický vandř                                                  | 17.05.08    | 10 000        | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| SSK Pedro                                                       | Polická 100 + atlet roku                                       | 22.05.08    | 1 500         | 17.03.08                   | RM               | 1 500 Kč   |
| LO Pohl                                                         | Běh sidištém                                                   | 24.05.08    | 1 000         | 17.03.08                   | RM               | 1 000 Kč   |
| LO Pohl                                                         | Od pípy k pipě                                                 | 04.06.08    | 1 000         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| TJ Sokol - Gorganová                                            | Mažoretkový den                                                | 05.06.08    | 15 000        | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| SSK Pedro                                                       | Dětský TT                                                      | 30.06.08    | 2 000         | 17.03.08                   | RM               | 2 000 Kč   |
| Martin Frencl                                                   | Příspěvek na činnost                                           | rok 2008    | 10 000        | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| Jiří Fulka                                                      | Příspěvek na činnost                                           | rok 2008    | 5 000         | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
| Liga neregistr. hokejistů                                       | Příspěvek na činnost                                           | rok 2008    | 10 000        | 17.03.08                   | RM               | 5 000 Kč   |
| TJ Spartak                                                      | Příspěvek na činnost                                           | rok 2008    | 550 000       | 20.02.08                   | ZM               | 251 000 Kč |
|                                                                 |                                                                | rok 2008    |               | 17.03.08                   | RM               | 100 000 Kč |
| TJ Sokol                                                        | Příspěvek na činnost                                           | rok 2008    | 200 000       | 20.02.08                   | ZM               | 152 500 Kč |
|                                                                 |                                                                | rok 2008    |               | 17.03.08                   | RM               | 100 000 Kč |
| Sauna                                                           | na opravy                                                      | rok 2008    | 30 000        | 17.03.08                   | RM               | 0 Kč       |
|                                                                 |                                                                |             | 885 980 Kč    |                            |                  | 622 400 Kč |
| KULTURA (doporučuje kulturní komise)                            |                                                                |             |               |                            |                  |            |
| ZO ČSCH (svaz chovatelů)                                        | Příspěvek na činnost + pořádání výstavy                        | rok 2008    | neuveдена     | 17.03.08                   | ano              | 5 000 Kč   |
| Klub filatelistů                                                | Příspěvek na předplatné časopisu                               | rok 2008    | 418           | 17.03.08                   | ano              | 418 Kč     |
| Loutkové divadlo Pěkov                                          | Nákup 5 mikroportů, lómbola pro děti,nákup loutek              | rok 2008    | 1 500         | 17.03.08                   | ano              | 1 500 Kč   |
| Unie rodičů při ZŠ a MŠ                                         | Uhrazení 50% nájmu sálu Pellyho domu (ples)                    | 16.02.08    | 2 520         | 17.03.08                   | ano              | 0 Kč       |
| ZO ČSZ                                                          | Soutěž pro děti - Kouzlení s květinami - ceny pro vítěze       | podzim 2008 | 1 000         | 17.03.08                   | ano              | 1 000 Kč   |
| Pěkovské ženy                                                   | Akce 2008 (ples, den dětí, výlet, zájezd do divadla, masopust) | rok 2008    | 5 000         | 17.03.08                   | ano              | 5 000 Kč   |
| Petr Jansa                                                      | Diašou - pronájem kina                                         | 18.03.08    | 2 000         | 17.03.08                   | ano              | 0 Kč       |
| TJ Sokol                                                        | Dětský karneval (odměny soutěže, hudba, balíček pro děti)      | 10.02.08    | 4 500         | 17.03.08                   | ano              | 4 500 Kč   |
| Junák                                                           | Akce pro policiou veřejnost                                    | rok 2008    | 5 000         | 17.03.08                   | ano              | 5 000 Kč   |
| Junák                                                           | Celoroční provoz klubovny                                      | rok 2008    | 30 000        | 17.03.08                   | ano              | 30 000 Kč  |
| NF Gymnázia Broumov                                             | Podpora mimoškolní činnosti                                    | rok 2008    | neuveдена     | 17.03.08                   | ano              | 5 000 Kč   |
| Městské kult. středisko Č.K.                                    | Sborník Rodným krajem                                          | rok 2008    | neuveдена     | 17.03.08                   | ano              | 3 500 Kč   |
|                                                                 |                                                                |             | 51 938 Kč     |                            |                  | 60 918 Kč  |
| SOCIÁLNÍ OBLAST (doporučuje zdravotně - sociální komise)        |                                                                |             |               |                            |                  |            |
| MaMiNa o.s.                                                     | Příspěvek na náklady na provoz MC (pronájem prostor)           | rok 2008    | 26 000        | 17.03.08                   | ano              | 26 000 Kč  |
| Senior klub Ostaš                                               | Příspěvek na nájem za sál v Pellyho domech                     | rok 2008    | 8 000         | 17.03.08                   | ano              | 5 000 Kč   |
| Dobročinný fond pro pozůstalé                                   | Žádost o finanční příspěvek na činnost                         | rok 2008    | neuveдена     | 17.03.08                   | ano              | 2 000 Kč   |
| Centrum pro zdr. postižené Náchod                               | Podpora financování odborného sociálního poradenství           | rok 2008    | neuveдена     | 17.03.08                   | ano              | 3 000 Kč   |
| Celkem SOCIÁLNÍ OBLAST                                          |                                                                |             | 34 000 Kč     |                            |                  | 36 000 Kč  |
| Celková částka přidělená na granty v rozpočtu města na rok 2008 |                                                                |             |               |                            |                  | 917 000 Kč |
| Přidělená částka z výherních automatů                           |                                                                |             |               |                            |                  | 0 Kč       |
| Schváleno RM nebo ZM                                            |                                                                |             |               |                            |                  | 719 318 Kč |
| Zbývá k rozdělení                                               |                                                                |             |               |                            |                  | 197 682 Kč |

## Odpadové informace

### Třídíme odpady

Už od lednového čísla našeho měsíčníku opětovně připomínáme občanům nutnost třídit odpady a přinášíme konkrétní informace na jaké složky máme odpady třídit a kam je odkládat. V tomto čísle chceme připomenout složku **c) nebezpečný odpad**, tedy odpad s obsahem škodlivin nebo vykazující alespoň jednu nebezpečnou vlastnost podle zákona o odpadech a složku **d) objemný odpad**, tedy odpad, který pro své rozměry nelze odkládat do sběrných nádob na zbytkový odpad.

### Nebezpečný odpad

Při provozu domů a domácností vzniká řada odpadů, které jsou nebezpečné, respektive mají nebezpečné vlastnosti a mohly by tak při odložení do volné krajiny, do vody, ale i do kanalizace, do popelnice nebo běžného kontejneru způsobit poškození přírody a životního prostředí a následně ohrozit, poškodit nebo zničit přírodní organizmy nebo ohrozit zdraví lidí - jedná se o tzv. nebezpečné odpady.

**Mezi nebezpečný odpad patří zejména:**

- ❖ léky,
- ❖ barvy, ředidla, lepidla, rozpouštědla, kyseliny, louhy, čistící prostředky a další domácí chemie,
- ❖ oleje,
- ❖ fotochemikálie,
- ❖ pesticidy a další zahradní chemie,
- ❖ nádoby znečištěné výše uvedenými látkami,
- ❖ monočlánky, baterie, akumulátory,
- ❖ některý elektroodpad (např. ledničky, mrazničky, televizory, zářivky, výbojky).

**Tyto odpady nelze proto odkládat do běžných sběrných nádob** (popelnic, kontejnerů) a je nutné je odděleně shromažďovat a odkládat na zabezpečených místech k tomuto určených. **K odkládání nebezpečných odpadů jsou určena tato místa:**

- ✓ sběrný dvůr,
- ✓ sběrné vozidlo společnosti Marius Pedersen, a.s. při pouličním (zastávkovém) sběru.

### Objemný odpad

Čas od času se u Vás může vyskytnout odpad, které se nedá z důvodu rozměrů nebo hmotnosti odložit do běžných odpadových nádob. Tomuto odpadu říkáme objemný odpad.

**Mezi objemný odpad patří např.** podlahové krytiny, nábytek, matrace a podobné vybavení, různé jiné rozměrné předměty. Z tohoto odpadu je potřebné **nejprve vytřídit využitelný odpad.**

**Místa určená k odkládání vytřídičených objemných odpadů jsou:**

- ✓ sběrný dvůr,
- ✓ sběrné vozidlo společnosti Marius Pedersen, a.s. při pouličním (zastávkovém) sběru

Při větším množství objemného odpadu je možné individuálně a na vlastní náklady objednat přistavení kontejneru a odvoz na skládku, a to u Technických služeb Police nad Metují (491541149), u společnosti Marius Pedersen, a.s., případně u jiného dopravce.

**Sběrný dvůr se nachází v ulici V Domkách**, u sídla Technických služeb a je **otevřen:**

- ve středu od 14.00 do 17.00 hod.,
- v sobotu od 8.00 do 11.00 hod.

**Pouliční sběr nebezpečných a objemných odpadů** je prováděn pouze v oddělených částech města, a to v Radešově, Hlavňově, Pěkově, na Honech a pod Petrovicemi, a to **v termínu:**

➤ **20. a 40. kalendářní týden, a to vždy ve středu**

*Ing. Jan Troutnar, MěÚ Police n.M.*

**Sběr starého železa letos zajistí opět poliští hasiči. Uskuteční se ve dnech 21. - 24.5. Připravené hromádky budou v tomto termínu hasiči svážet průběžně. Větší a těžší předměty dohodněte telefonicky – 725 086504.**

*Ida Seidlmanová*

## „Pálení čarodějnic“

V souvislosti s blížícím se termínem „Pálení čarodějnic“, bychom chtěli připomenout, že podle zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny je **na celém území CHKO Broumovsko zakázáno rozdělovat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody. Totéž platí i pro zneškodňování odpadů.** Pracovníci Správy CHKO Broumovsko a stráž ochrany přírody budou opět provádět průběžné kontroly připravených hranic a **v případě, že v nich budou nalezeny odpady**, jako např. pneumatiky, plasty všeho druhu, PVC, koberce, zaolejované nebo jinými látkami napuštěné hadry, tkaniny z umělých vláken a pod., **bude na toto pohlíženo jako na nedovolenou likvidaci odpadů. S pořadatelem akce pak bude zahájeno správné řízení a v případě prokázání zavinění takového porušení zákona je možné udělit pokutu**, u právnických osob až do výše 1.000.000,- Kč. Na základě žádosti jednotlivých pořadatelů je pro tento účel, na území města Police n.M., oficiálně vyhrazeno a povoleno několik míst, a to nad Bělskou ulicí v „Červeňáku“, ve Smetanově ul. na hřišti, v Radešově nad návsí, v Hlavňově vedle rybníku a v Pěkově u hřiště. Jiná místa zatím Správou CHKO Broumovsko vyhrazena nejsou. Cílem výše uvedeného opatření není zbytečně narušit nebo komplikovat tento tradiční jarní zvyk, ale především chránit životní prostředí a zdraví vlastních účastníků těchto akcí, zejména dětí.

*Ing. Jan Troutnar, MěÚ Police n.M.*

## Stavění májky

**Zveme širokou veřejnost k tradičnímu stavění MÁJKY, které proběhne 30. dubna v 18. hodin na náměstí.**

*Za skauty, hasiče a město Ida Seidlmanová*

## Z komisí a výborů

### 8.4. – Mezinárodní rómský den

Mezinárodní den Romů připadá na 8. duben, což je den vzniku Mezinárodní romské unie (International Romani Union - vznikla 8. dubna 1971 v Londýně). Romové slaví Mezinárodní den Romů každoročně od roku 1990, kdy byl ustanoven na 4. kongresu Mezinárodní romské unie ve Varšavě. V České republice probíhají jeho oslavy od roku 2001 a organizuje je především občanské sdružení Athinganoi.

### Romština

Romština je indoevropským jazykem, který patří do skupiny jazyků indických (stejně jako bengálština, pandžábština, marvárština, maráthština, gudžarátština nebo

hindština). Romština není jednotným jazykem, ale má množství dialektů, které vznikly díky odlišným územním putováním jednotlivých skupin, ale i přesto se mezi sebou Romové z různých zemí světa domluví. Jednotlivé dialekty se liší nejen svojí podobou, ale i mírou živého používání danou subetnickou skupinou. Všechny dialekty jsou tvořeny slovní zásobou složenou ze slov původních, přejatých a nově vytvořených.

Původní slova pochází z Indie nebo se jedná o slova, která byla přejata již v dávných dobách z jazyků, které se používaly na územích, jimiž Romové prošli při svých cestách do Evropy. Tato slovní zásoba je jednotná ve všech dialektech a neustále přetrvává i v současném jazyce. Přejatá slova pochází z oblastí, v nichž se Romové rozptýlovali po opuštění Malé Asie. Tato slova často označují věci, jež byly romskému etniku do té doby neznámé. Tato zásoba není stálá a bývá nahrazována slovy přejatými z jazyka používaného na území, na němž se Romové právě nacházeli. U slovenských Romů najdeme množství přejatých slov např. z maďarštiny, polštiny, ukrajinštiny, srbštiny, rumunštiny, slovenštiny i němčiny. Pokud však žijí na území Čech, začnou být tato slova nahrazována slovy českými. Nejnovější slova tzv. neologismy má každý živý jazyk. Jedná se o cizí slova, která jsou přejímána z oblastí, v níž Romové žijí. V dnešní době se však romština snaží vytvářet si svá vlastní nová pojmenování pro nové věci.

Pokud si chceme udělat představu o složení romského společenství u nás, musíme uvažovat o území nikoli jen České republiky, ale o celém území bývalé československé federace, neboť kořeny i těch Romů, kteří dnes žijí na Moravě a v Čechách, jsou na Slovensku. Asi 80 procent romské populace hovoří slovenským dialektem, 10 procent maďarským a 10 olasšským. Olasšská skupina si dodnes udržuje svoji specifickou a dobře zachovanou kulturu a jazyk, jímž mohou nejsnáze komunikovat s Romy po celém světě.

Výslovnost romštiny je fonetická a je tedy v podstatě shodná s pravopisem. Text se tedy čte stejným způsobem, jako by byl psaný česky. U jiných dialektů odpovídá transkripce výslovnosti oficiálního jazyka dané země.

V dnešní době mezi sebou Romové žijící na území České republiky komunikují romsky, ale v posledních desetiletích kvalita romštiny velmi klesá, o což se zasloužila zejména komunistická asimilační politika, která vedla rodiče k názoru, že není třeba učit děti romsky, je to ostuda a pokud děti budou mluvit romsky, budou se špatně učit atd. V komunikaci s okolním světem Romové používají romský etnolekt češtiny. Jde o jakousi směsici češtiny a romštiny, používá romskou výslovnost českých slov a česká slova napasovaná do romských mluvnických tvarů.

Nejhorší je to pro děti, které neumí z domova ani romsky, ani pořádně česky, a tím přicházejí o mateřský jazyk. Mají pak nejen potíže s dorozumíváním, ale i ochuzené myšlení a narušenou citovou jemnost. Zatímco jejich rodiče byli spojeni s romskou kulturou a jazykem, což dětem teď odpírají, ocitá se dítě ve vakuu, kdy vlastně nikam nepatří, ani do české kultury ani do romské. Navíc Romové se často učí česky od nejnižších společenských vrstev a podle toho také jimi užívaná čeština vypadá. Je jednoduchá, pojmově chudá a špatně strukturovaná, ale bohatá na nevhodné výrazy. Děti, které znají pouze tuto češtinu, ji pak používají a neuvědomují si, že třeba hovoří nevhodně.

V dnešní době však nastalo jakési národní romské obrození, kdy se vzdělání Romové snaží obnovit svoji kulturu, tradice a jazyk. Od roku 1990 pracuje mezinárodní romská jazyková komise na vytvoření jednotné romštiny.

V dřívějších dobách nebyla romština psaným jazykem, ale pouze jazykem komunikačním, kdy se ústní formou předávaly všechny tradice, kulturní hodnoty a příběhy. Až se vzrůstající vrstvou vzdělaných, tedy gramotných Romů, začala vznikat jejich potřeba písemného zachycení romštiny. V době tzv.

„pražského jara“ roku 1969, kdy se uvolnila tvrdá asimilační politika proti Romům, se začaly objevovat jazykové příručky, vycházel první romský časopis *Romano l'il* v němž vycházela první díla romských autorů jako byla Tera Fabijánová, František Demeter, Andrej Giňa a další. V této oblasti byla velkou průkopnicí lingvistka Milena Hübschmanová, která od počátku osmdesátých let minulého století inspirovala velkou řadu nadaných romských autorů, kteří i přes to, že mají často jen základní vzdělání, píše velmi poutavá a hodnotná díla, která zachycují autorské příběhy nebo příběhy, které se do té doby tradovaly pouze ústně. Po roce 1989 začal znovu vycházet romský tisk např. *Lačho lav*, *Romano kurko*, *Romano gendalos*, opět *Romano l'il* později přejmenovaný na *Romano l'il nevo*, *Roma*, *Romano džaniben apod.*, ve kterých našli své místo i romské verše a povídky.

*Za sociálně zdravotní komisi Hana Plná*

## 11. 4. si připomeneme MD Parkinsonovy choroby

**Parkinsonova choroba** je neurodegenerativní onemocnění centrální nervové soustavy, které přímo souvisí s úbytkem nervových buněk v části mozku nazvané černá substance. Tyto buňky za normálního stavu produkují dopamin, což je přenašeč, který zajišťuje přenos signálů mezi nervovými buňkami. Nedostatek dopaminu způsobuje, že pacient postupně není schopen ovládat nebo kontrolovat svůj pohyb.

Parkinsonova choroba je známá již od starověku. Poprvé však byla popsána roku 1817 londýnským lékařem Jamesem Parkinsonem. Její původní název by se dal do češtiny přeložit jako obrna třaslavá.

Větší riziko výskytu Parkinsonovy choroby se vyskytuje u mužů a žen nad 50 let. Budoucí výskyt Parkinsonovy choroby však nelze předpovědět. Dosud neexistují důkazy, které by vysvětlovaly výskyt tohoto onemocnění. Vědci se však kloní k teorii, že nemoc může být důsledkem genetických predispozic a vlivu vnějšího prostředí. Existují ovšem i případy, kdy se Parkinsonova choroba vyskytla i u lidí kolem 40. roku, ve výjimečných případech i u mladších lidí.

Další informace o této chorobě můžete čerpat např. na internetových stránkách: [www.parkinsonovachoroba.cz](http://www.parkinsonovachoroba.cz), nebo [www.ordinace.cz](http://www.ordinace.cz)

*Za zdravotně sociální komisi zpracovala  
Bc. Monika Trnovská*

## Obsah usnesení rady města č.6/2008 ze dne 17.3. 2008

**RM souhlasí** s bezplatným umístěním znaku města:

- a) na dresy cyklistického týmu Pitrsbikes
- b) na propozice Běhu na Hvězdu, který se koná 12.7.2008.

**RM doporučuje ZM ke schválení** ručit za úvěr TS, s. r. o. na rekonstrukci kotelný na sídlišti budovou čp. 99 na st. p. č. 178 v k. ú. Police nad Metují

**RM doporučuje ZM ke schválení** požádat ČS, a.s. o poskytnutí úvěrového příslibu na financování investice "Intenzifikace ČOV Police nad Metují" ve výši 9 900 tis. Kč  
**RM schvaluje** pronájem části pozemku p.č.1060/21 o ploše 10 m<sup>2</sup> v k.ú. Police nad Metují paní Věře Šrůtkové RENO-TEXTIL, nájemné 200,- Kč ročně.

**RM schvaluje** na základě doporučení jednotlivých komisí přidělit granty spolkům a jednotlivcům dle přiložené tabulky v celkové hodnotě 719 318,-Kč a ukládá zveřejnit tabulku na www stránkách města.



**RM neschvaluje** umístění držáků vánočního osvětlení na Pellyho domy.

**RM ukládá** vypracovat přehledný seznam všech pozemků a budov ve vlastnictví města s uvedením doporučení jednotlivých orgánů města (odb. komise, osadní výbory apod.) k prodeji. Termín 21.4.2008.

[www.meu-police.cz](http://www.meu-police.cz)



## **Rozpis lékařů stomatologické služby duben - květen 2008**

**Služba je zajištěna v době  
od 9.00 do 11.00 hodin**

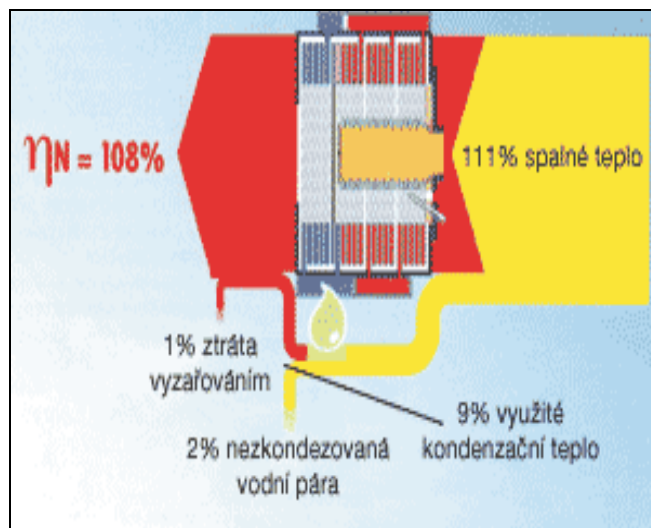
| Datum         | Lékař                                                                     | Tel. č.            |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 12.4. – 13.4. | <b>MUDr. Jaromír Kopecký</b><br>17. listopadu 291 Police nad Met.         | <b>491 543 543</b> |
| 19.4. – 20.4. | <b>MUDr. Libor Kapitán</b><br>5. května 14 Meziměstí                      | <b>491 582 381</b> |
| 26.4. – 27.4. | <b>Bc. J. N. Ogriščenko – dentista</b><br>ZS VEBA – Olivětín 66 – Broumov | <b>491 502 425</b> |
| 1.5.          | <b>MUDr. Vjačeslav Ogriščenko</b><br>ZS VEBA – Olivětín 66 – Broumov      | <b>491 502 525</b> |
| 3.5.          | <b>MUDr. Ladislav Růžička ml.</b><br>Masarykova 30, Broumov               | <b>603 479 132</b> |
| 4..5.         | <b>MUDr. Ladislav Růžička</b><br>Masarykova 30, Broumov                   | <b>491 521 839</b> |
| 8.5.          | <b>MUDr. Daniel Blažek</b><br>17. listopadu 388, Police n. M.             | <b>491 543 844</b> |
| 10.5. – 11.5. | <b>MUDr. Jaroslava Neoralová</b><br>Horní 109 Teplice n. M.               | <b>491 581 394</b> |

## **Další informace o kotelně na sídlišti**

Dne 19.3.2008 v 18.00 hod se uskutečnilo v polickém divadle seznámení s připravovanou rekonstrukcí kotelný. Pro ty, kteří se nezúčastnili, jen krátká rekapitulace. V měsíci dubnu 2008 bude zahájena výměna kotle, kdy jeden ze stávajících kotlů Viessmann bude nahrazen dvojkotlovou centrálou De Dietrich o stejném výkonu. Jedná se o kondenzační kotle, jejichž princip a výhody jsou popsány v následujícím článku. Zkušební provoz bude zahájen již v květnu 2008. Celá rekonstrukce proběhne za provozu, takže odběratelé tepla nebudou v žádném případě dlouhodobě omezeni. Rekonstrukci bude provádět na základě výběrového řízení firma VKI Jaroměř a investorem akce jsou Technické služby. Cena rekonstrukce je 3 391 500 Kč s DPH a Technické služby zajistí financování dlouhodobým úvěrem (8 let) u KB. Po dokončení akce dojde vlivem vyšší účinnosti výroby tepla ke snížení nákladů na plyn a tím i ke snížení ceny až o 10 % (cca 50 Kč/GJ!). To vše samozřejmě v závislosti na ceně plynu, který ovlivňuje cenu tepla ze 2/3, a jehož cena se v lednu a únoru oproti stejnému období loňského roku zvýšila téměř o 20 %, přičemž plynáři avizují v dubnu další navýšení ceny. Takže lze očekávat, že od dubna 2008 bude plyn o min 30 % dražší než v minulém roce a to samozřejmě výrazně ovlivňuje cenu tepla. Cenu plynu nejsme schopni ovlivnit, ale to, že rekonstrukcí snížíme cenu tepla o zhruba 10 %, zůstává pravdou a to je pro Vás informace nejdůležitější.

## **Jak pracuje kondenzační kotel?**

U klasických zdrojů tepla se tepelná energie přenáší ze spalín do topné vody v primárním výměníku, kde dochází k jejich ochlazení na určitou teplotu (v průměru cca 120 °C). Takto získané teplo je označováno jako citelné teplo. Dále spaliny obsahují určitou část tepelné energie – tzv. latentní-kondenzační teplo. Jedná se o teplo spojené s vodní párou, která vzniká při spalování plynu. U konvenčních kotlů jsou spaliny odváděny do komína bez dalšího využití. Konstrukce kondenzačních kotlů díky velké ploše výměníku (nebo dvou výměníků) umožňuje využít kondenzační teplo. Po předání primárního tepla ze spalín dochází k jejich dalšímu ochlazení až na teplotu, která se nachází pod hodnotou rosného bodu. Jestliže se teplota pohybuje v této oblasti, vodní pára obsažená ve spalínách kondenzuje, a tím je tepelná energie dodatečně předávána do topného systému. Kondenzační technika využívá navíc nejen latentní teplo, ale i primární tepelná energie je využita účinněji než u klasických kotlů. Teplota rosného bodu spalín zemního plynu je cca 50–55 °C. Proto je důležité, aby se teplota zpátečky pohybovala pod touto teplotou, z důvodu optimální funkce kotle. Jak je možná účinnost nad 100 %? Při spalování se rozlišují dvě hodnoty tepelné energie – spalné teplo a výhřevnost. Spalné teplo obsahuje celkové množství tepelné energie včetně kondenzačního tepla, které se využije při spalování. Pro výpočet účinnosti se bere jako základní veličina normální výhřevnost. Vyzařováním tepla do okolí a provozními ztrátami se nikdy nemůže přenést veškerá tepelná energie (vztážená na výhřevnost) do topné vody. Proto účinnost současných kotlů musí ležet pod hranicí 100 %. Aby se mohlo provést porovnání konvenčních a kondenzačních kotlů, stanovuje se účinnost u kondenzačních kotlů rovněž ve vztahu k výhřevnosti. Kondenzační technika je vhodná i pro topné systémy s vyšším teplotním spádem. U zemního plynu leží spalné teplo o 11 % výše než jeho výhřevnost a kondenzační kotle využívají navíc kondenzační teplo. Tím se dosáhne u těchto typů kotlů o 16 % vyšší účinnost než u klasických kotlů, které se vyznačují v průměru hodnotou účinnosti 92 %. Účinnost je rovněž závislá na teplotním spádu topného systému. Obecně platí, že čím je nižší teplotní spád, tím vyšší je účinnost. Ale rovněž u topných systémů s teplotním spádem 75/60 °C se vyplácí použití kondenzační kotle



Ing. Vasil Bučok, ředitel TS



## Noc s Andersenem

Už po čtvrté jsme se sešli s dětmi v knihovně, abychom si v tajemné Noci s Andersenem připomněli svět pohádek. V letošním roce vzpomínáme 70. výročí úmrtí velkého českého literáta a našeho krajana Karla Čapka. Večer (a nejen u nás, ale na mnoha místech v republice) se tedy nesl v duchu pohádek Karla a samozřejmě jsme nezapomněli ani na Josefa. Uvítala nás psí slečna Dášenska spolu s kočičkou Pudlenkou. Večer plný her, hádanek a scének oživila návštěva pana veterináře s celou rodinou a psem Bleskem.

Fotky atmosféru večera a hlavně noci přiblíží:



*Pan veterinář MVDr. Stanislav Mach a jeho pes Blesk – děkujeme za návštěvu*



*Před půlnocí jsme vyráběli masky zvířátek*



*Náš zvěřinec*



*Také jsme trochu spali. No opravdu.*

Jednou fotografií představujeme i pana Mgr. Jana Tůmu při Černé hodině **Archeologické nálezy v Pellyho domech a počátky osídlení Police nad Metují** dne 11. 3. 2008:



Prvního dubna 2008 jsme se sešli v dětském oddělení knihovny při Černé hodině s ThDr. Janem Schwarzem. Myslím, že se mnou návštěvníci souhlasí, byl to nádherný večer s nádherným člověkem:



## Prolínání

Na konec dubna jsme pro vás připravili další lahůdku. Paní Věra Kopecká z Broumova přeložila do češtiny verše dvou svých přátel.

Polák **Kazimierz Burnat** se narodil v roce 1943 ve Štěpanovicích nad Dunajcem. Od r. 1968 žije ve Wroclavi, kde vystudoval práva na Wroclavské univerzitě, organizaci a řízení a zahraniční obchod na obchodní akademii. Nyní



působí jako publicista, redaktor, vydavatel, člen Svazu polských spisovatelů. Vydal několik básnických sbírek.

Vietnamský básník **Lam Quang My**, fyzik, nyní v důchodu se narodil ve Vietnamu, vystudoval obor elektronika na Polytechnice v Poznani. Pracoval v Centru vědeckého výzkumu a technologií v Hanoi. Od roku 1989 žije v Polsku, pracoval v Institutu fyziky Polské akademie věd, je doktorem přírodních věd. Píše v rodném jazyce i polsky. Je členem Svazu polských spisovatelů a Svazu vietnamských spisovatelů.

Knihovna a město Police nad Metují zvou na odpolední setkání s poezií

### ***Prolínání .. tři autoři ...***

**Kazimierz Burnat, Lam Quang My a Věra Kopecká**

**Tři národnosti - Polské a vietnamské verše zazní i v českém překladu V. Kopecké**

**Tři jazyky – polský, vietnamský, český**

**Uvedení a prodej knih hostujících autorů v českém překladu**

**Dětské oddělení knihovny v Pellyho domech, 29. 4. 2008 v 16 hodin.**

## **Nové prostory poskytují nové možnosti**

Na chodbě před vstupem do knihovny jsou umístěny výstavní skřínky, které nám umožňují připomenout zajímavá výročí, osobnosti a události. Nyní zde najdete:

- 28.3. Den učitelů**, výročí narození Jana Amose Komenského v roce 1592
- 1.4. Mezinárodní den ptactva** – výročí podepsání mezinárodní konvence o ochraně užitečného ptactva, slaví se od roku 1906
- 7.4. Světový den zdraví**, výročí založení Světové zdravotnické organizace roku 1948, slaví se od roku 1950 (OSN)
- 12.4. Mezinárodní den letectví a kosmonautiky**, výročí prvního letu člověka do vesmíru v roce 1961, slaví se od roku 1969

Také zde informuje o zajímavostech z filatelistického světa Klubu filatelistů.

### **Nabídka knih:**

Antikomplex : Zmizelé Sudety.

Proměny krajiny a lidských sídel v českém pohraničí.

Antikomplex: Sudetské osudy.

Rozhovory a vyprávění o osudech sudetských Němců.

Antikomplex: Proměny sudetské krajiny.

Studie o proměnách kulturních a přírodních památek v pohraničí.

Šmíd, Miroslav: Cesty a návraty.

Kniha vychází z textů a fotografií, které se zachovaly v pozůstatosti p. Miroslava Šmída.

Shears, Richard: Lovec krokodýlů.

Steve Irwin 1962 – 2006 – muž, který změnil svět.

Osteroth, Reinhard: Ferdinand Porsche – průkopník a jeho svět.

Životopis významného německého konstruktéra a průmyslníka.

Vašíček, Arnošt: Záhady Číny a Tibetu.

Nové objevy odhalují skrytá tajemství.

Také něco pro dětské čtenáře:

Goscinnny, René: Nové Mikulášovy průšvihy.

Horký, Petr: Honba za obřím červem a jiná dobrodružství.

Sýkorová, Markéta: Přes nebeské lávky.

*Za knihovnice Věra Plachtová*

## KINO

**Úterý 15.4.2008 v 17:00 hodin**

## **NEJKRÁSNĚJŠÍ HÁDANKA**



Matěj pracuje u sedláka a miluje jeho dceru Majdalenku. Lakomý boháč však jejich lásce nepřeje, představuje si pro dceru bohatšího ženicha. Jednou zachrání Matěj bílou holubičku a ta jemu i Majdalence za odměnu

daruje kouzelnou jahodu, díky níž oba rozumějí řeči ptáků. A dobře slyší, jak kohout předpoví, že jednou bude sedlák vítat Matěje jako Majdalenčina ženicha.

Zatím se ale mladík ocitne v nemilosti, sedlák ho vyžene a Matěj se dostane až na královský hrad, kde probíhá velká soutěž o ruku princezny Rozmarýny. Kdo uhodne tři hádanky, stane se jejím ženichem.

Matěj je chytrá hlava, hádanky má rád a princeznyny úkoly pro něj jsou hračka. O svatbu s princeznou však nestojí, jeho srdce patří Majdalence. Král si chytrého mladíka oblíbí, ale generálovi, dvorní dámě a hofmistrovi je Matěj trnem v oku, zvláště, když se spřátelí se statečným a poctivým vojákem Ondrou, tajně zamilovaným do princezny Rozmarýny.

Při své další cestě padne Matěj do rukou loupežnického velitele Madlafouse, který jej nutí pomáhat mu v loupežnickém řemesle. Matěj však ukradené zlato rozdává chudým a Madlafous jej nechá zajmout královskými vojáky. Generál, hofmistr a dvorní dáma se konečně dočkali své pomsty. S pomocí Madlafouse vymyslí lest, aby se šikovného chlapce zbavili navždy. A loupežník k tomu nápadkem získá i princeznu ruku. Matěj má však pro strach uděláno a s pomocí kamaráda Ondry odhalí všechny nástrahy. Princezna nakonec pochopí, kdo ji má opravdu rád a díky tomu rozluští i tu „nejkrásnější hádanku“. Ale Matěje ještě čeká cesta za milovanou Majdalenkou...

**Režie:** Zdeněk Troška

**Hrají:** Jan Dolanský, Taťana Krchová, Ladislav Potměšil, Veronika Kubařová, Miroslav Táborský, Miroslav Hrabě, Přemysl Kubišta, Pavel Kikinčuk, Taťjana Medvecká

**Přístupnost:** Mládeži přístupný

Pohádka ČR 2007 (100 min).

**Vstupné: 40 Kč**

\*\*\*\*\*

**Úterý 22.4.2008 v 19:00 hodin**

**Středa 23.4.2008 v 10:00 hodin**

## **OBČAN HAVEL**



**Celovečerní film**

**„Občan Havel“** režisérů Pavla Kouteckého a Miroslava Janka nahlíží do zákulisí politických i soukromých dramát prezidentského období Václava Havla. Diváci uvidí jeho nervozitu při

první volbě českého prezidenta či trápení při náviku prezidentské děkovací řeči, poznají, že umí recitovat Šrámkův Stříbrný vítr nebo nalít Miloši Zemanovi becherovku. Kamera jej ale sleduje i v situacích, kdy se dokáže pěkně rozčlít a zanádat na špatně ušité košile. Ve filmu bude také konečně rozluštěno několik dlouholetých záhad české politiky – jak se podařilo Václavu Klausovi proniknout do jazzového klubu a kdo posadil Jacqueuse Chiraca vedle první dámy.

Stejně jako v životě Václava Havla, hrají ve filmu důležitou roli obě jeho manželky, Olga a Dagmar, objeví se zde jeho přátelé a spolupracovníci, světoví i čeští politici, ale i členové skupiny Rolling Stones. Diváci se mohou také těšit na všechny psy, kteří žili v blízkosti Václava Havla jako prezidenta. Režisér Pavel Koutecký začal film natáčet v roce 1992 a sledoval prvního českého prezidenta více než třináct let. Premiéry svého nejzajímavějšího a největšího filmu se bohužel Koutecký nedočkal. Po jeho tragické smrti na jaře 2006 se dokončení filmu ujal režisér Miroslav Janek.

**Režie:** Pavel Koutecký, Miroslav Janek

**Přístupnost:** Mládeži přístupný

Film ČR 1992 - 2005 (119 min).

**Vstupné: 50 Kč\***

\*\*\*\*\*

## Úterý 6.5.2008 v 17:00 hodin ASTERIX A OLYMPIJSKÉ HRY



Asterix a Obelix jsou zpět! A tentokrát vás čeká příběh plný sportovního zápolení mezi Galy a jejich soupeři z celého světa. A při tom všem se odvážný mladý Gal Alafolix vášnivě zamiluje do řecké princezny Iriny. Spolu s Asterixem a Obelixem a za pomoci jejich čarovného elixíru se vydá do Řecka s cílem vyhrát nejen Olympijské hry, ale i srdce princezny Iriny. Střetává se tu však se zlomyslným Brutem, synem Césara,

a jeho týmem, který je, zdá se, silným soupeřem. Jak je všeobecně známo, čarovné elixíry jsou na Olympijských hrách zakázané, ale Asterix už má plán, jak opět zvítězit...

**Režie:** Frédéric Forestier, Thomas Langmann

**Hrají:** Clovis Cornillac (Asterix), Gérard Depardieu (Obelix), Alain Delon (César), Franck Dubosc (Trubadix), Benoît Poelvoorde (Brutus), José Garcia, Jérôme Le Banner, Stéphane Rousseau

**Přístupnost:** Mládeži přístupný.

Dobrodružná, fantasy, rodinná komedie – Španělsko / Německo / Francie 2008 (117 min).

**Vstupné: 40 Kč**

## PROGRAM KINA květen - srpen

AKTUALIZACE K 26.3.2008

Změny o programu kina najdete na [www.policko.cz](http://www.policko.cz).

Úterý 20.5.2008 v 19:00 hodin

**VENKOVSKÝ UČITEL**

Úterý 27.5.2008 v 19:00 hodin

Středa 28.5.2008 v 10:00 hodin

**O RODIČÍCH A DĚTECH**

Čtvrtek 5.6.2008 v 19:00 hodin

**KARAMAZOVI**

Úterý 10.6.2008 v 19:00 hodin

**BOBULE**

Úterý 17.6.2008 v 19:00 hodin

**TAKOVÁ NORMÁLNÍ RODINKA**

Čtvrtek 3.7.2008 v 19:00 hodin

**SMUTEK PANÍ ŠNAJDEROVÉ**

Úterý 15.7.2008 v 19:00 hodin

**KULIČKY**

Čtvrtek 21.8.2008 v 19:00 hodin

**FRANTIŠEK JE DĚVKAŘ**

!!!PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA FILMOVÁ PŘEDSTAVENÍ JE POUZE V POKLADNĚ KINA 1 HODINU PŘED ZAČÁTKEM!!!

## KONCERTY – PELYHO DOMY

### Pátek 11.4.2008 v 19:00 hodin Vzpomínky na Santa Fe

Koncert ZUŠ Police nad Metují  
spojený s promítáním záběru z USA

**Vstupné: 30,- Kč**

\*\*\*\*\*

### Neděle 20.4.2008 v 15:00 hodin Galakonzert BigBand ZUŠ Police nad Metují

**Vstupné: 30,- Kč**

## PŘIPRAVUJEME NA KVĚTEN

### Sobota 31. května 2008 v 19:00 hodin

Divadelní společnost Příbram uvede hru Neila Simona

## Drobečky z perníku



**Tragikomédie významného amerického autora o hledání pravdy a obyčejných životních hodnot.**

Několik běžných životních situací, které musí řešit alkoholička právě propuštěná z léčení, její nedospělá dcera a stále neúspěšný herec, čekající na příležitost, která nepřichází.

Tragikomický příběh s nadějným koncem.

**Režie:** Milan Schejbal

**Hrají:** Simona Stašová j.h., Radka Filásková, Čestmír Gebouský j.h., Helena Karochová, Ernesto Čekan j.h., Vojtěch Závěský

**Vstupné: 170,- / 160,- / 150,- Kč**

**Předprodej od 15.3. do 28.5.2008 !!!**

**Vstupenky si vyzvedněte nejpozději v den, kdy končí předprodej. Nevyzvednuté vstupenky budou vráceny zpět do prodeje!**

\*\*\*\*\*

## CENY THÁLIE 2007

### Simona Stašová získala Cenu Thálie za rok 2007

za mimořádný ženský činoherní jevištní výkon za roli  
Evy Mearové v inscenaci **Drobečky z perníku**.



Jako Evy Mearová uplatňuje Simona Stašová plně svůj smysl pro tragické i komické tóny svěšené role – suverénně vede diváka mezi smíchem a pláčem. Mearová tak není jen prvoplánovou alkoholičkou právě propuštěnou z léčení, ale velmi jemně prožitou a sugestivně zahraniou tragikomickou figurou. Svým výkonem strhává Stašová ostatní natolik,

že celé představení je velkým uměleckým zážitkem.



## SYSTÉM PŘEDPRODEJE VSTUPENEK na akce pořádané CKV Pellyho domy:

Na jednotlivé akce je předprodej vstupenek zajišťován  
v Infocentru v Pellyho domech na Masarykově náměstí 75,  
tel. 491 421 501, e-mail: [kultura@policko.cz](mailto:kultura@policko.cz).

### Poskytujeme slevu (u pořadů označených \*)

50% z ceny vstupenky pro držitele průkazu ZTP.

U průkazů ZTP/P činí sleva 50 % z ceny vstupenky držitele  
průkazu i 50% z ceny vstupenky doprovodu.

Průkazy ZTP, ZTP/P je třeba předložit při platbě vstupenek  
v Informačním centru.

[www.policko.cz](http://www.policko.cz), [www.meu-police.cz](http://www.meu-police.cz)



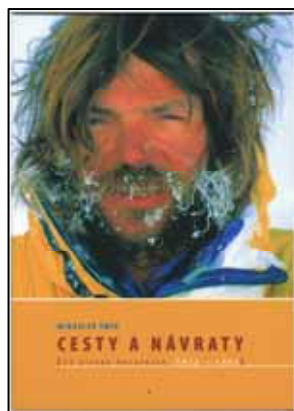
Turistický  
průvodce  
Policka  
**Cena 40,- Kč**

## PELHYHO DOMY

### NABÍDKA INFOCENTRA



Upomínkové  
magnety  
Policka  
**Cena 49,- Kč**



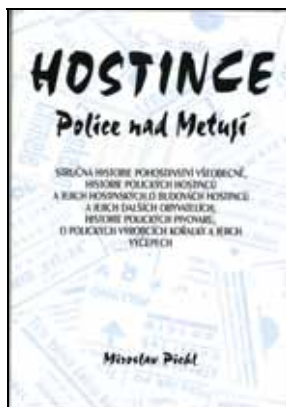
Cesty a návraty  
Miroslav Šmíd  
**Cena 250,- Kč**



Police nad Metují  
Miroslav Pichl  
**Cena 270,- Kč**



Broumovská skupina kostelů  
**Cena 270,- Kč**



Hostince Police nad Metují  
Miroslav Pichl  
**Cena 150,- Kč**

**Pátek 25. 4. 2008 od 19,00 hod**  
**Sál Pellyho domů, Police n. M.**

**Lukáš Synek:**  
**KYRGYSTÁN**  
**- velehory, lidé a pohoda**  
**Střední Asie**



Manželé Synkovi jsou prvními Čechy, kteří během půl roku prošli Hedvábnou stezkou po její původní historické trase. Hedvábná stezka patřila mezi nejstarší dálkové trasy, kterými se lidé kdy ubírali. Bývala to pravděpodobně nejdelší obchodní trasa vůbec (Palmyra - Šang'an: 8000 km), na jejíž zdolání tehdy karavany potřebovaly přibližně šest let - tam a zpět. Cestu obvykle komplikovaly války, hranice, cla a loupežníci. Ani dnes není překonání Střední Asie bez problémů, zejména místní autokratické režimy jsou důvodem, proč se dnes po původní trase Hedvábné stezky tolik cestovatelů nevydává....

Více: [www.cestar.euweb.cz](http://www.cestar.euweb.cz)

Vstupné: Kč 50,-

**Sobota 26. 4. 2008 od 19,30 hod**  
**Sál Pellyho domů, Police n. M.**

**Koncert kapel**  
**ANNABASE a EXPEDICE APALUCHA**

Vstupné: Kč 120,-

Předprodej: IC Pellyho domy, tel. 491 421 501

## kurzy

Společnost POE EDUCO, s. r. o. a CKV Pellyho domy  
pro Vás připravili odpolední kurz

**TABULKY pro začínající uživatele**  
**programu MS EXCEL**

Cena kurzu: 1 050,-Kč

(16 vyučovacích hodin) včetně studijní příručky

**Místo konání:**

Centrum kultury a vzdělávání Pellyho domy

**Termín:** pondělí a středy – 21., 23., 28. a 30. 4. 2008, vždy 15.30 – 18.30 hod

(V případě dostatečného zájmu budou vypsány další termíny na květen 2008)

**Pro koho je kurz určen?**

Kurz je určen pro uživatele, kteří si potřebují rychle osvojit základy práce s tabulkami prostřednictvím oblíbeného programu Microsoft Excel. Kurz naučí začínající uživatele vytvářet, upravovat a propojovat číselné údaje a zpřehlednit jejich prezentaci v úhledných tabulkách.

**Délka kurzu:**

4 dny (16 vyučovacích hod, vyučovací hodina = 45 min), vždy od 15:30 hod do 18:30 hod.

**Požadované znalosti:**

Základní uživatelské znalosti s MS Windows a práce s PC.

**Hlavní témata kurzu:**

- Nastavme si efektivní pracovní prostředí
- Práce se soubory, bezpečné ukládání dat
- Navrhněte si vlastní tabulku a naučte se ji naplňovat
- Výpočty v tabulkách
- Využijme základní funkce
- Sestavme graf s pomocí průvodce
- Problematika správného nastavení tisku

**Přihlášky na kurz** přijímáme zároveň s úhradou kurzovného: Centrum kultury a vzdělávání Pellyho domy, tel. 491 421 346, ckv@policko.cz

## výstavy

**7. - 25. 4. 2008**

Pellyho domy, Police n. M.

**MALOVANÉ JEHLLOU****Výstava vyšívaných obrazů Šárky Herkové**

Výstava je přístupná pondělí - pátek  
(PO a ST do 17 hod, ostatní dny do 15 hod)

## Připravujeme na květen

**Neděle 4. 5. 2008 od 19,30 hod**

Sál Pellyho domů

**Nejlepší stolně-tenisová exhibice na světě**

v podání legend českého stolního tenisu **Milana Orlowského** (trojnásobný mistr Evropy) a **Jindřicha Panského** (dvojnásobný vicemistr světa)

Vstupné: Kč 50,-  
Rodinné vstupné (2 dospělí + 2 děti): Kč 120,-

**5. 5. – 23. 5. 2008**

Pellyho domy Police n. M.

## Výstava Život indiánů v Peru

Výstava Nadace Inka Praha

**12. 5. od 17,00 hod**

sál Pellyho domů

## PERU a život indiánů v Peru beseda s OLGOU VILÍMKOVOU,

za hudebního doprovodu peruánských indiánů.

*PhDr. Olga Vilímková je zakladatelkou Nadačního fondu Inka a předsedkyní jeho správní rady. Profesí je učitelkou francouzštiny a reálií Latinské Ameriky na VŠE Praha.*

*Od roku 1995 jezdí do Peru jako průvodkyně cestovních kanceláří. Rok 2001 strávila v indiánské vesnici Pucamarca v Andách, kde pracovala jako dobrovolná učitelka peruánské státní ZŠ a bydlela v místní rodině.*

*Olga Vilímková je autorkou výstav o životě indiánů v Peru (také spoluautorka výstavy v Náprstkově muzeu o současných obřadech indiánů Mexika a Peru) a autorkou několika knih.*

**Čtvrtek 22. 5. 2008 v 19,00 hod**

Sál Pellyho domů Police n. M.

## folkový koncert DEVÍTKA

Folková kapela Devítka oslavila v roce 2005 své patnácté narozeniny. Složení kapely se za celou dobu působnosti jen nepatrně měnilo, k nejvýraznější změně však došlo v polovině roku 2005, kdy z kapely odešli bratři Tomáš a David Hofrichterové. Zaběhnutý ráz a sound Devítky se tak po dlouhých letech poněkud změnil, nicméně i nadále produkuje vynikající folkovou muziku, na kterou byli dlouholetí posluchači zvyklí. V současné době skupina působí v tříčlenné sestavě. Domovským klubem Devítky je Malostranská beseda v Praze, kde skupina pravidelně pořádá svůj dlouholetý pořad Folkové večery se svými hosty. Mj. můžete Devítku spatřit téměř na všech větších folkových festivalech, případně na koncertech pořádaných po celé republice. Skupina má na kontě čtyři řadové desky, v současné době vzniká v pořadí pátá deska, z ocenění můžeme zmínit Krtečka ze Zahrady nebo Zlatý klíč v anketě Folk & Country.





Devítka píše novodobou historií českého folku především jemnou konzervativní muzikou, za jejíž dobrý základ lze považovat tvorbu kapelníka Honzy Brože a právem patří mezi špičky na českém folkovém nebi.

Od roku 2005 skupina Devítka vystupuje ve složení:  
**Jan Brož** - kapelník, sólová kytara, mandolína, zpěv  
**Jindřiška Brožová** - zpěv, rytmika, flétny  
**Petr Havrda** - kytary, zpěv

**Vstupné: 80,- Kč**

Předprodej vstupenek (vč. místenky): Infocentrum  
 Pellyho domy, tel. 491 421 501

V únoru t. r. se v Pellyho domech konala výstava „Návrhy titulní strany Polického měsíčníku 2008“. Návštěvníci mohli vybírat mezi 35 vystavenými návrhy a každý hlasovat pro díla 3 žáků. Veřejnost vybrala jako nejúspěšnější návrhy těchto žáků výtvarného oboru ZUŠ:

1. Jan Lorenc
2. Adéla Bohadlová
3. Jakub Voves



Jan Lorenc



A. Bohadlová



J. Voves

Jana Rutarová

## Sbírková akce pro projekt „Pomozte dětem!“

Celkem bylo v předvánočním čase na šesti sbírkových místech v Náchodě a v Polici nad Metují vybráno 11.878,- Kč. Jednoznačně však zvítězila sbírková místa v Polici, kde bylo vybráno celkem 8.374,- Kč. Jednalo se o Lékárnu Kuklík, Mateřskou školkou a Městskou knihovnu v Pellyho domech.

Město a [www.doplnek.com](http://www.doplnek.com) děkují všem, kteří přispěli

R. Vlachová



## VELKÁ ČARODĚJNICKÁ SHOW

**Kde? V SUCHÉM DOLE NA HŘIŠTI**

**Kdy? 30.04.2008**

**Od 15,00 – Hudba v rytmu disko, soutěže, rej všech přítomných čarodějů a čarodějnic**

**Od 17,00 – Vystoupí skupina historického šermu SPHD EXHEREDIS z Pardubic se svým programem:**

**17,00 – Quo vadis, Angelina?** – ierm, souboj o malichernou věc, jako je přiznání ženy

**17,15 – Švédové** – jednotlivé druhy vojsk za třicetileté války, zbraně, které vojáci užívali.... soutěže a hry pro děti

**18,00 – Volný program...** s možností seznámit se a ohmatat si brnění, muškety apod...

**18,45 – Vivat baroque** – práce s hořící tyčí, chůze v plamenech, překvapení pro diváky, skoky do střepů, plivání ohně a další zajímavé věci !!!

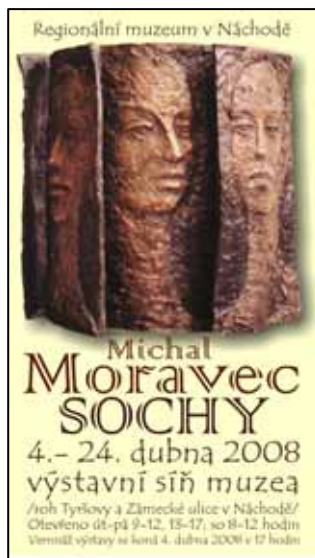
**19,45 – průvod k hranici, salva z palebných zbraní, upálení odsouzené čarodějnice**

**Občerstvení zajištěno – pivo, limo, klobásy na grilu**

**Za nepříznivého počasí celý program na sále Suchodolské restaurace.**

Srdčně zvou Suchodolské ženy

Vstupné dobrovolné



**Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko Broumov & spolupořadatelé**

Klub Českých turistů, TJ Slávan Broumov,  
 Město Broumov-Infocentrum, Knihovna Police nad Metují  
 pořádají  
 v rámci programu Máme rádi Broumovsko  
 vyhlášeného Agenturou pro rozvoj Broumovska

## Tři Špičáky Broumovska 2008

**PROPOZICE:** Akce se uskuteční po tři víkendy během dubna a května  
**26.4., 10.5. a 24.5.**  
 s pořadatelem obsazením paralelně všech špičáků každý víkend.

**CÍL:** Poznat a postupně navštívit dominanty našeho kraje = tři špičáky Broumovska, tzn. Ruprechtický, Bažanovský a Manský. Na trase výstupu nezáleží.

**JAK:** Organizátoři na vrcholech špičáků povrhují výstup v účastnické kartičce. Za povrhnutí absolvování výstupu na všech třech špičáky dostanou účastníci místní turistický odznak „Tři špičáky Broumovska“.

**START:** Účastnickou kartičku je možné vyzvednout v provozní době v Infocentru v Broumově a v knihovně v Polici nad Metují nebo přímo v předemné dny na startu akce v Broumově u Sokolovny.

**od 8.00 do 10.00 hodin**

Startovné činí 10,- Kč.

Partneři:







Zase u toho mlaskáš jako prase!

Jaroslav Cita

## ZE ŠKOL A ŠKOLEK

### Z polické mateřinky

V tomto čísle Polického zpravodaje Vás chceme seznámit s nabídkou kroužků pro děti, které navštěvují naši MŠ.

#### *Veselé pískání, zdravé dýchání*

Do kroužku je zapsáno 11 dětí ve věku 4-5 let. S flétničkou se scházíme každý týden asi na 20 – 25 minut v dopoledních hodinách pod vedením p.ředitelky Balákové.

Už víme, jak flétnička vypadá, seznámili jsme se s jejími jednotlivými díly, učíme se flétničku správně držet. Každou hodinu se učíme správně dýchat a provádíme různá dechová cvičení formou hry. Už jsme se seznámili s kamarády – notami Honzíkem a Amálkou, ukázali jsme si, kde v notovém domečku bydlí. A víte, jak je poznáme? Honzík má na hlavě čepici s bambulkou a Amálka je holčička s mašlí ve vlasech. V současné době provádíme prstová cvičení, aby nás naše prstíky při hře na flétnu poslouchaly. Poznáváme dlouhé i krátké tóny, rytmizujeme různá říkadla. A když něco zapomeneme, podíváme se doma s maminkou do pracovního sešitu, kde všechno najdeme napsané, nakreslené a někdy zde najdeme i omalovánku. I zdánlivě obyčejná flétna nám tak může dopřát nejen radost ze hry, ale může i napomoci našemu zdraví. A to je to, oč tu běží.

#### *Angličtina hrou + Jóga pro děti*

Kroužek navštěvují předškoláci jednou za čtrnáct dní v odpolední době pod vedením p.uč.Rajsové (mimo její pracovní dobu). Každá lekce trvá 60 minut, proto je činnost rozdělena do jednotlivých časových úseků – 2x15 minut angličtina, 2x15 minut jóga.

V rámci angličtiny se učíme formou hry anglicky, pozdravit, poprosit, poznávat barvy a pojmenovávat je, oslovovat členy rodiny... Ke každému tématu si vyrábíme obrázkové karty, s kterými hrajeme postřehové hry.

Jóga nás učí správně dýchat a soustředit se. Cvičíme sestavu Pozdrav Slunci, jednoduchá průpravná cvičení zaměřená na celkovou pohyblivost a cviky zakomponujeme do příběhu – do pohádky nebo básničky. Každé z dětí má svůj sešit, kam jim pí učitelka zaznamenává, co už znají, aby si mohly opakovat i doma s rodiči.

### Výtvarná výchova

V mateřské škole nabízíme předškolákům výtvarný kroužek, který se koná ve středu, každý lichý týden, mimo pracovní dobu učitelky Obršálové a Šimkové. Děti nechodí po obědě odpočívat, ale společně tvoříme. Kroužek navštěvuje 14 dětí ze třídy Berušek a Kopretinek.

Co tvoříme? V lednu jsme marně čekali na sníh, tak jsme si alespoň kreslili a otiskovali zimní stromy. Starali jsme se v zimě o ptáčky, a proto jsme si na chodbě vytvořili krmítko. Děti si vystříhovaly a skládaly z papíru ptáčky, které si podle vlastní fantazie dokreslily.

Při příležitosti „Srdíčkového karnevalu“ jsme stříhali proužky barevného papíru a z nich následně vytvářeli srdíčko.

Nemůžeme se dočkat jara, pozorujeme stromy, keře a tak jsme si vytvořili větvičky kočiček z barevného papíru a vaty. Na jaře se rodí zvířátkům mláďátka, takže si o nich povídáme a při vycházkách zvířátka pozorujeme. Z barevného papíru si děti vystříhaly a poskládaly pejsky a štěňátka.

### Náš pejsek

*Když náš pejsek hlídat nechce,*

*což se může stát, poradí si celkem lehce.*

*Do boudy jde spát.*

### Zápis dětí do mateřské školy

Mateřská škola Fučíkova 328 v Polici nad Metují vyhlašuje zápis dětí do mateřské školy na školní rok 2008-2009. (přihlásit se musí děti, které nastoupí v průběhu školního roku, tj. od 1.9.2008 do 30.6.2009, v případě naplnění kapacity mateřské školy nelze brát na pozdější přihlášky zřetel)

Zápis bude probíhat v průběhu měsíce května, datum ukončení zápisu je 31.5.2008.

Přijímají se děti ve věku 3-6 let.

Přihlášky jsou k dispozici v mateřské škole.

Podrobné informace získáte na telefonu 491 541 116 nebo 604 823 926.

Kritéria pro přijetí dítěte do MŠ:

- 1) Přednostně se přijímají děti v posledním roce před zahájením školním docházky
- 2) Děti, které mají trvalý pobyt v Polici nad Metují
- 3) Děti, jehož sourozenec již navštěvuje MŠ
- 4) Děti s nástupem od 1.9. daného školního roku
- 5) Děti, které v daném roce dovrší věku 3 let

a/ děti zaměstnaných matek

b/ děti s omezenou délkou docházky/zákon č.117 /1995

Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů/

Dle školského zákona §34 odst.5 – zvl. předpis 3 a zákona o ochraně veřejného zdraví 258/2000 Sb. §50 smí být dítě přijato jen na základě řádného očkovaní.

*Kolektiv učitelů MŠ Police nad Metují*

## ZŠ a MŠ Police nad Metují

### UPOZORNĚNÍ !

Dovolují si upozornit na několik termínů v nastávajícím měsíci:

- **Třídní schůzky** se konají dne 17. dubna v době od 15.00 – 17.00 hodin
- **Další kolo sběru papíru 24.4. - 26.4. 2008**

- **Ředitelské volno** – 2. května 2008, budou uzavřeny i všechny naše mateřské školy; 8. května proběhne výuka dle rozvrhu
- Prodej obědů ve Školní jídelně v Polici nad Metují na měsíc KVĚTEN 2008 bude probíhat od 23.4. do 29.4. 2008 a to v obvyklém čase :od 7 do 10 hodin a od 11.30 do 14.30 hodin v kanceláři ŠJ.

*Mgr. Karel Nývlt, ředitel ZŠaMŠ  
R. Holečková, vedoucí ŠJ*

\*\*\*\*\*

**STUDIO 21 ve spolupráci se Základní školou a Mateřskou školou, Police nad Metují, pořádají**

## FOTOGRAFICKÉ KURZY

### Začínáme fotografovat

Kurz je určen úplným začátečníkům, kteří s digitální fotografií (a fotografií vůbec) teprve začínají. Cílem semináře je poskytnout teoretické i praktické základy pro úspěšné a efektivní fotografování pomocí přístrojů různých kategorií. V první části nabízí seminář teoretické základy v podobě informací o konstrukci a funkci digitálního fotoaparátu zaměřené zejména na jeho správné nastavení a využití jeho možností. Praktická část je zaměřena na osvojení základních fotografických návyků s důrazem na specifika digitální techniky. Frekvenci kurzu mohou používat jak svojí, tak zapůjčenou techniku a získat tak konkrétní praktickou zkušenost, která jim usnadní první krůčky v oblasti digitální fotografie.

**Termín: druhá polovina dubna**

**Rozsah: 4 hodiny**

**Max. počet účastníků: 10**

**Cena včetně 19% DPH: 400,- Kč**

### Základy fotografie

Praktické vysvětlení základů fotografie (mj. zlatý řez, světelnost, základní clonové číslo, kompozice, základní principy osvětlování, barevné skladebné postupy, práce s modelem, výběr prostředí, hloubka ostrosti, umístění dominanty, rozvržení tonality, rušivé elementy a další).

Kurz je určen pro fotografy bez hlubších teoretických znalostí fotografické teorie. Předpokládá se zájem o samotnou techniku fotografování bez ohledu na používané přístroje a technologie. Kurz by měl rozvíjet kreativitu účastníků a pomoci jim vyvarovat se základních technických a kompozičních chyb.

**Termín: první polovina května**

**Rozsah: 5 hodin**

**Max. počet účastníků: 10**

**Cena včetně 19% DPH: 400,- Kč**

### Fotografujeme krajinu

Krajina je jedním z nejoblíbenějších fotografických témat již od dob vzniku fotografie. Přispívá k tomu skutečnost, že krajina je jako téma velmi mnohotvárné a prakticky nevyčerpatelné. Nabízí široké spektrum velmi zajímavých oblastí i uplatnění. Současně od nás nevyžaduje extrémně odborné znalosti, či neúnosně drahé a nákladné technické vybavení. Stačí nezbytné technické minimum a můžeme se pustit do poznávání fascinujícího světa kolem nás a vytvořit řadu ojedinělých a zajímavých snímků.

**Termín: první polovina května**

**Rozsah: 5 hodin**

**Max. počet účastníků: 10**

**Cena včetně 19% DPH: 400,- Kč**

### Upravujeme fotografie

Spolu s přechodem na digitální fotografii je většina fotografů nucena pronikat i do oblasti jejich digitálního zpracování. Tam kde dříve bylo nezbytné know-how zpracování fotografií v klasické temné komoře, jsou dnes digitální postupy úprav fotografií v

grafickém editoru. Tento kurz je tak určen pro všechny fotografy, kteří se chtějí a potřebují naučit procesy úprav a zpracování digitálních fotografií.

Seminář je určen fotografům, kteří se chtějí naučit odborně upravovat fotografie v počítači a nemají s touto problematikou žádné či minimální zkušenosti. Všechna témata budou nejprve vysvětlena teoreticky a následně prakticky. Pracovat se bude v programech Adobe Photoshop a Corel Paint Shop ProX.

**Termín: druhá polovina května**

**Rozsah: 2 x 5 hodin.**

**Max. počet účastníků: 7**

**Cena včetně 19% DPH: 1.000,- Kč**

### Práce s vrstvami a maskami

Maskování patří ve Photoshopu k základním univerzálním dovednostem. Chcete-li se s problematikou maskování seznámit, pochopit základní principy a naučit se je využívat, máte možnost! V průběhu kurzu se seznámíte se základními maskovacími technikami, s jednotlivými druhy masek a s nástroji, které má Photoshop k dispozici pro jejich editaci. Osvojíte si techniky "vyladění" aktivních výběrů a naučíte se využívat různé druhy masek v praxi.

Kurz je určen pro uživatele Photoshopu, kteří s maskami zatím nepracují, ale rádi by do problematiky maskování pronikli a získali tak dobrý základ pro event. další studium pokročilejších technik. Předpokladem pro zvládnutí tohoto kurzu je základní orientace v prostředí Photoshopu.

**Termín: první polovina června**

**Rozsah: 2 x 5 hodin**

**Max. počet účastníků: 7**

**Cena včetně 19% DPH: 1.000,- Kč**

Každý účastník kurzu má k dispozici svůj vlastní počítač. Výuka probíhá v učebnách základní školy, které jsou vybaveny moderní prezentační technikou a ve fotoateliéru STUDIA 21. Kurzy vedou zkušení fotografové a lektori.

Příhlášky na tel.: 608 036 000 (Nývlt), 491 580 094  
(pí Maryšková). Každý účastník obdrží certifikát.

*Mgr. K. Nývlt*

## Z petrovické školky

Měsíc březen byl hlavně ve znamení Velikonoc a jara. Děti se seznamovaly s různými velikonočními zvyky – školkou byly slyšet velikonoční koledy, různými způsoby jsme zdobili vejčíka, zaselí jsme velikonoční osení, které jsme pozorovali, jak nám roste. Zdobili jsme i papírová vejčíka - na nich si děti procvičovaly barvy a počet. Pozorovali jsme, jak se plete velikonoční pomlázka, se kterou jsme si pak zahráli hru – Koledníček zajíček. To bylo legrace! A abychom se zapojili do příprav na Velikonoce i doma- vyrobili jsme pro maminky velikonoční dárečky. Některé své práce ze školky jsme předvedli na Velikonoční výstavě obce.

Na vycházkách jsme pozorovali první jarní kytičky a radovali jsme se zase ze sněhu, který nám napadl.

V tomto měsíci jsme navštívili v polickém divadle pořad o jaro – Otloukej se pišťaličko.

Některé děti se účastnily úplně prvního Vítání občánků ve Velkých Petrovích.

Na konci měsíce jsme hodili paní Zimu za pomoci jarních říkadel a hudebních nástrojů do Metuje. Snad nám již po nečekaném chumelení nastane skutečné jaro!

*Přišlo jaro do vsi,  
zimo, zimo, kde jsi?  
Byla zima mezi námi,*

*a teď už je za horami.  
Hu,hu, hu,  
jaro už je tu!*

*Kaufmanová Iveta*

## Polická univerzita volného času - aneb z lavic polické Alma Mater

Další akce Polické univerzity volného času proběhla ve středu 12. března, tentokrát s cestovatelským zaměřením. Cílem cestování však nebyly atraktivní, vzdálené kraje kdesi ve světě, ale neméně atraktivní kouty naší malé zemičky uprostřed Evropy. O své dojmy z cesty kolem republiky s kobyolkou Jívkou a psem Benem se s posluchači přišla podělit naše odvážná spoluobčanka, paní Irena Rejchrtová z Pěkova a se svými snímky z cesty po Čechách se přišel pochlubit, rovněž náš spoluobčan, pan Oldřich Jenka.

Zahájení obstarala tradičně místní „hudebka“, kterou tentokrát zastupoval violoncellista Tomáš Hejzlar, jinak student gymnázia v Broumově, který již patří k té pokročilejší generaci žáků ZUŠ. Na svůj nástroj přednesl Bachovu Violoncellovou suitu č. 1 a samozřejmě za svůj výkon sklídl zasloužený potlesk. Děkujeme, Tomáši, a přejeme, abys školní předměty zvládal stejně zdatně jako smyčec a struny svého cella.

Pak již se ke slovu dostala paní Rejchrtová. V úvodu svého vystoupení prozradila posluchačům, jak vlastně vznikl nápad na její cestu, jak probíhaly přípravy a současně na několika snímcích představila své společníky a kamarády na cestě – kobytku Jívku, která měla na starosti především motorickou složku cestování a psa Bena, který se úspěšně zhostil funkce bodyguarda. Pojízdné obydlí sestávalo ze skromného 2 + 1 (pod plachtou vozu se dala zřídit podle potřeby ložnice, obývací či kuchyňka), většinou se však na konci etap nocovalo u dobrých lidí. Putování začalo 14. dubna minulého roku a trasa probíhala z Pěkova přes Machov a Běloves, Orlickými horami, podél polských hranic přes Jeseníky na Ostravsko, dále pod Beskydským pohořím na jižní Moravu, česko-rakouským pohraničím do kraje jihočeského, přes Novohradské hory, Šumavu, Český les, pokračovala Krušnými a Jizerskými horami do krkonošského Harrachova a odtud přes Janské Lázně, Trutnov, Radvanice a Bischofstein opět domů. Při svém putování paní Rejchrtová urazila úctyhodných dva tisíce kilometrů, nejdlejší etapa měřila 34 kilometrů a celá cesta trvala tři a půl měsíce (přesně 102 dní). Pouť naší cestovatelky neznamenal jen naježdě kilometr a poznání míst, kam by se, jak sama přiznala, pravděpodobně nikdy nedostala, ale také setkávání s lidmi. A jak už to v životě bývá, potkávala lidi dobré i méně dobré. Tuto zkušenost získala především při zajišťování noclehu a hlavně ustájení kobylinky, kde se ne vždy setkávala s ochotou. Nakonec se však vždy našla dobrá duše, která vše potřebné poskytla. Často to bylo u „koňáků“, jak své hostitele paní Rejchrtová titulovala, tj. u lidí, kteří koně chovali a s pochopením se setkala i u spoluobčanů romské národnosti. Bylo to hezké vyprávění o zajímavém a v dnešní době dosti neobvyklém způsobu poznávání světa.

Po krátké přestávce převzal cestovatelskou štafetu pan Jenka. I s ním posluchači projeli slušný kousek naší vlasti a na krásných snímcích měli možnost pokochat se kouzlem míst, která pro některé znamenala třeba nostalgické vzpomínky na výlety minulé, pro jiné naopak mohla znamenat vítanou inspiraci při plánování výletů budoucích. Cesta za poznáním začínala v Jičíně a okolí, pokračovala přes Mnichovo Hradiště na Kokořínsko (Mšenské pokličky, ukázky z díla lidového sochaře Levého, lidová architektura v Harasově), dále do okolí zříceniny hradu Hazmburka a obce Klapý, odtud do CHKO Labské pískovce (Jetřichovické stěny se známou Pravčickou bránou, Panská skála, Zlatý vrch, cesta soutěskou řeky Kamenice, romantické záběry údolí řeky Labe) a to není zdaleka vše, co pan Jenka posluchačům nabídl. Paní Irenko, pane Oldřichu, díky za příjemné odpoledne.

Netradičně v pátek, 28. března, zavítal mezi posluchače milý host, pan docent Martin Štoll, absolvent dokumentární tvorby na FAMU a v současné době prorektor Literární

akademie – soukromé vysoké školy Josefa Škvoreckého, aby pohovořil o filmovém dokumentaristovi, náhodnském rodákovi, který však své mládí prožil v Hronově, Janu Špátovi.

Úvod patřil, jako vždy, mladým hudebníkům ze ZUŠ, tentokrát kytaristům Zuzce Rainové a Tomáši Ševců. Ti předvedenými čtyřmi hezkými skladbami ze svého repertoáru navodili příjemnou atmosféru celého odpoledne.

Pak již přišel na řadu hlavní aktér – docent Štoll. Jana Špátou poznali posluchači osobně, když v dubnu roku 2004 vyprávěl v rámci jarního semestru Polické univerzity volného času o svém životě a své práci a kdy měli posluchači možnost shlédnout i několik ukázek z jeho díla. Tenkrát však nikdo netušil, že jde, bohužel, o setkání poslední. I proto byli posluchači zvědaví na to, jaký vlastně byl Jan Špáta z pohledu jeho bývalého žáka a přítele. Vyprávění zahájil pan docent Štoll vyličením své návštěvy u Jana Špáty v Jevanech. Na rozdíl od jiných hvězd šoubyznysu, jako jsou Karlové Gott, Štáidl či Svoboda nebo Lucie Bílá a další, kteří si v Jevanech nechali vybudovat honosné rezidence a které byly a jsou často středem pozornosti bulvárních médií, měl zde Jan Špáta na druhém konci obce, v klidné oblasti mimo okruh zájmu bulváru, jen skromnou rodinnou chatu, kde prožíval poslední léta svého života. A podle slov docenta Štolla, to bylo prostředí útulné, milé, domácí, kde již na prahu vítala návštěvníka vůně bábovky nebo jiného kulinářského výrobku, které pro své hosty Jan Špáta vlastnoručně připravoval.

Docent Štoll je nejen dokumentaristou, ale i iniciátorem vydání knihy Špátových úvah a fejetonů pod názvem *Mezi světlem a tmou*, je autorem knihy *Okamžiky radosti*, což je vlastně záznam bilančního rozhovoru s Janem Špátou a je rovněž autorem monografie o Janu Špátovi. Přípravě tohoto díla věnoval velké úsilí a mnoho času a při hledání podkladů pro monografii o mládí Jana Špáty měl možnost použít jako zdroj informací i velmi obsáhlý deník jeho otce Antonína Špáty, který si vedl zápisy několik desítek let. Antonín Špáta měl na hronovském náměstí malý obchod s papírem (po roce 1948 pochoptitelně znárodněný) a tento člověk a jeho myšlenky v deníku docenta Štolla velmi zaujaly. Proto i jemu věnoval část svého vyprávění. A celkem oprávněně, protože Antonín Špáta byl člověk skutečně mimořádný. Z jeho deníku ocitoval i krátkou pasáž, která svědčí o neobyčejném rozhledu a výjimečné intuici tohoto člověka. Jde o zápis z 11. listopadu 1951 (!), kde Antonín Špáta načrtl svoji vizi o budoucnosti Evropy po porážce komunismu:

*„Ve všech zemích Evropy, i u většiny ostatního světa bude nastolena parlamentní demokracie, tady i v Rusku. Ruské impérium se rozpadne....Je možné, že nebude Československo, ale jen Čechy a Slovensko....Rusko by se rozpadlo na samotnou Rus, Ukrajinu, Bílou Rus, Kavkazské státy, Baltské státy....Všechny národnostní státy by se sdružily ve Spojených státech Evropských a i tyto budou sdruženy v nějakých takových Svobodných Národech“.*

Opravdu zajímavé a na svou dobu přímo fantastické myšlenky!

V průběhu přednášky byly promítnuty i filmové ukázky z prací Jana Špáty – z dokumentů o fotografovi Josefu Sudkovi a dirigentovi Václavovi Neumanovi, na kterých pracoval jako kameraman pod režijním vedením režiséra Evalda Šorma a z dokumentu o událostech 17. listopadu 1989 na Národní třídě, pod nímž je podepsán jako režisér i kameraman sám Jan Špáta. Na závěr pak byl promítnut dokument docenta Štolla (natočený ovšem v roce 1996, kdy byl ještě posluchačem FAMU) o herci Radovanu Lukavském, natočeném v rámci projektu GEN. Při tom měli posluchači možnost nahlédnout trochu i do kuchyně dokumentaristy, poznat za jakých podmínek dokument vzniká a hlavně, jak dokumentarista hledá cestu či způsob, jak vytvořit dokument, který by byl sice prací dokumentaristy, ale aby hlavní postava dokumentu svou roli nehrála podle scénáře



režiséra, ale naopak aby vystupovala zcela přirozeně tak, jak ji znají rodinní příslušníci a přátelé, prostě aby se na plátně pohyboval a hovořil nikoliv herec Lukavský, ale člověk Lukavský. A to se, myslím, podařilo autorovi opravdu výtečně.

*Ing. Václav Eichler, posluchač PUVČ*

## Polická univerzita volného času – VIII. ročník – podzim 2008

Školné zůstává na 200 Kč za semestr. Vybírá se půl hodiny před prvním přednáškovým odpolednem. Řádný student je přihlášen písemně při provedení platby za školné. Každá přednáška je otevřena zájemcům z řad veřejnosti za 30 Kč. Občerstvení již nebude hrazeno ze školného. Každý účastník si kávu, čaj, sušenku může zakoupit u baru na sále Pellyho domů za své.

- Ze školného je hrazeno lektorné a dárky pro účinkující.
- Začátek každé přednášky je ve 14. 30 hodin.
- Celodenní výlet jarního semestru se uskuteční v úterý 20. května 2008. Již dnes je zcela obsazen.

### Program podzimního semestru:

- |                |                                                                            |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------|
| <b>10. 9.</b>  | <b>Zuzana Černá</b>                                                        |
|                | Mezinárodní dialog - Islám, komunita českých muslimů, muslimské postoje... |
| <b>24. 9.</b>  | <b>Martin Husták</b>                                                       |
|                | Aviatická                                                                  |
| <b>8. 10.</b>  | <b>Věra Vlčková</b>                                                        |
|                | Kuronští – majitelé náchodského panství                                    |
| <b>29. 10.</b> | <b>Jaroslava Janečková</b>                                                 |
|                | Hudba v proměnách staletí                                                  |
| <b>12. 11.</b> | <b>Jindřich Štreit</b>                                                     |
|                | Nejen o fotografii                                                         |
| <b>26. 11.</b> | <b>Radan Dolejš</b>                                                        |
|                | Karel Hašler                                                               |

*Ida Seidlmanová*

## Základní umělecká škola informuje...

### Informace z probíhajících soutěží

Jarní měsíce patří k nejnáročnějšímu období školního roku, protože v nich startuje maratón soutěží ZUŠ, které každoročně vyhlašuje MŠMT pro jednotlivé umělecké disciplíny. V letošním roce jsou vyhlášeny soutěže pro klavíristy, kytaristy, akordeonisty a hráče na smyčcové nástroje. V tuto chvíli již máme za sebou kola okresní a v několika případech i kola krajská. A jak si vedou naši žáci?

### Krajské kolo ve hře na klavír

proběhlo 18. března v Hradci Králové a náš okres reprezentovalo 5 klavíristek z naší ZUŠ.

Před náročnou porotou profesorů z konzervatorií ČR děvčata předvedla výborné výkony, se kterými se umístila ve zlatém pásmu. V absolutním pořadí se umístila na druhých místech ve svých kategoriích a Sára Suchánková dokonce na prvním místě v 1. kategorii. Sárě také porota vybrala pro postup do celostátního kola této soutěže!

Výsledky:

- |           |                              |                       |
|-----------|------------------------------|-----------------------|
| 1. kat.:  | <b>Suchánková Sára</b>       | - 1. místo s postupem |
| 2. kat.:  | <b>Pohnerová Eliška</b>      | - 2. místo            |
| 3. kat.:  | <b>Troutnarová Magdalena</b> | - 2. místo            |
| 7. kat.:  | <b>Špuláková Tereza</b>      | - 2. místo            |
| 10. kat.: | <b>Šrámková Kristýna</b>     | - 2. místo            |



*Nejmłodší úspěšné klavíristky – v horní řadě:*

*Barborka Voláková, Magda Troutnarová a Eliška Pohnerová,*

*V dolní řadě: Sára Suchánková a Lucie Johnová*

### Krajské kolo ve hře akordeonů a akordeonových orchestrů

proběhlo jen o den později, 19. března, v Hořicích. Původně bylo za naši školu nominováno více soutěžících, ale teprve v průběhu jarních prázdnin jsme se dozvěděli, že akordeonová sekce Ústřední umělecké rady na poslední chvíli změnila podmínky soutěže (časové limity v jednotlivých kategoriích). Z tohoto důvodu v jednotlivých soutěžích jen Kateřina Kopsová a Kristýna Tomášová. Přestože obě děvčata podala pěkné výkony, v bodování nakonec doplatila na změnu v podmínkách, protože k požadovaným limitům jim chyběly nutné sekundy. Díky této ztrátě nakonec Kristýna Tomášová vybojovala 3. místo a Káťa Kopsová získala čestné uznání. Velký akordeonový orchestr po skvělém výkonu získal druhé místo v kraji. Poděkování patří nejen soutěžícím, ale i Jáně Pastorkovi, který své svěřence do soutěže poctivě připravoval.

### Krajské kolo ve hře na kytaru

proběhlo 27. března v Jaroměři ve znamení velkého úspěchu našich žáků. Tomáš Ševců i Zuzana Rainová získali ve svých kategoriích 1. místa a Zuzka se stala absolutním vítězem celé soutěže. Oba dva kytaristé soutěžili ještě v komorní hře jako kytarové duo a zde vybojovali další zlatou medaili! Jak v sólové tak v komorní hře byli navíc vybráni do celostátního kola této soutěže. Dosaženým výsledkem se tak stala ZUŠ Police nejúspěšnější školou této soutěže a pan učitel Tomáš Ševců, který žáky pedagogicky vede a do soutěže připravoval, byl předsedou poroty Rostislavem Coufalem oceněn za vynikající pedagogickou práci. Blahopřejeme!

### Krajské kolo ve hře na smyčcové nástroje

nás teprve čeká. Uskuteční se 10. dubna v Novém Městě nad Metují a bude již tradičně silně obsazeno. Z naší školy se zúčastní velká výprava houslistů, violistů, violoncellistů i kontrabasistů a klání asi 140 soutěžících budou hodnotit 3 poroty (!). Přejeme všem soutěžícím především hezký zážitek z muziky a samozřejmě také úspěch v soutěži!

### Finále soutěže Concerto Bohemia 2008

Ještě jedna náročná akce nás v dubnu čeká: Z Českého rozhlasu přišly výsledky prvního kola rozhlasové soutěže Concerto Bohemia 2008, ze kterých jsme se dozvěděli, že oba naše soutěžící orchestry (Starší *Archi piccoli* i mladší

**Dětský komorní orchestr**) postoupily do druhého kola, kde pořídí rozhlas profesionální soutěžní nahrávky pro finále této soutěže. Nahrávací tým rozhlasu společně s hudebním režisérem Tomášem Stavělem, duchovním otcem celé soutěže, přijede v úterý 22. dubna do Kolárova divadla pořídit soutěžní snímky s našimi dětmi.

### Pozvání na koncerty:

- **Vzpomínky na Santa Fe**

Srdečně vás zveme v pátek 11. dubna od 19 hodin do sálu Pellyho domů, kde proběhne vzpomínání komorního orchestru Archi piccoli na nezapomenutelný podzimní zájezd do USA. Večer bude provázen hudbou a promítáním fotografií či filmů z nádherných oblastí státu Nové Mexiko.

- **Galakonzert Big Bandu ZUŠ Police n.M.**

V neděli 20. dubna proběhne od 15. hodin na sále v Pellyho domech Galakonzert Big Bandu naší školy, ve kterém uslyšíte mimo jiné premiéry nových skladeb v moderním aranžmá pro velký dechový orchestr. V okénku hostů se představí také unikátní soubor bicích nástrojů **Straggadooga** a jazzrocková formace s půvabným názvem „**Dědečkovy papuče**“.

- **Kytarový recitál**

V úterý 29. dubna od 17 hodin se v koncertním sále ZUŠ představí Mgr. Petr Fiala v Kytarovém recitálu, který bude věnován polickému staviteli kytar Jaroslavu Johnovi.

- **Konzert maminkám**

Ten proběhne v pondělí 5. května od 18 hodin v Kolárově divadle a program nejen pro maminky připravili žáci, komorní soubory a sbory žesťového a pěveckého oddělení naší školy

ze tříd pedagogů Miriam Blažkové, Lenky Němcové a Josefa Fialy.

Na všechny akce vás srdečně zveme!

*Lubor Bořek, ředitel ZUŠ*



**KONCERT MAMINKÁM**

Koncertní program připravili žáci, komorní soubory a sbory žesťového a pěveckého oddělení ZUŠ Police nad Metují ze tříd pedagogů Miriam Blažkové, Lenky Němcové a Josefa Fialy. Klavírní spolupráce Karolina Sorokinová

**Police nad Metují  
Kolárovo divadlo  
pondělí 5. 5. 2008  
v 18 hodin  
Vstupné 30,- Kč**



*Zuzka Rainová a Tomáš Ševců – vítězové krajského kola kytarové soutěže*



**GALAKONCERT  
Big Band  
ZUŠ Police nad Metují**

V programu uslyšíte skladby pro dechový orchestr v moderním aranžmá

Hosté:  
Jazzrocková formace „**Dědečkovy papuče**“  
**Straggadooga** (soubor bicích nástrojů)

**Velký sál Pellyho domů  
neděle 20. dubna 2008 v 15 hodin**

Vstupné 30,- Kč

Vstupenky je možné zakoupit v předprodeji v Informačním centru v Pellyho domech



Základní umělecká škola v Polici nad Metují vás srdečně zve na

**VZPOMÍNKY  
na Santa Fe**

Promítání fotografií s hudbou orchestru Archi piccoli z nezapomenutelného podzimního zájezdu do Spojených států amerických

**Sál Pellyho domů v Polici nad Metují  
Pátek 11. dubna od 19 hodin  
Vstupné 30,- Kč**

Vstupenky je možné zakoupit v předprodeji v Informačním centru v Pellyho domech



# SPOLEČENSKÁ KRONIKA

## STATISTIKA

K 31.3.2008 mělo město Police nad Metují dle dostupné evidence celkem 4277 obyvatel.

## JUBILEA

V březnu 2008 oslavili životní jubilea:

|        |                                                                           |
|--------|---------------------------------------------------------------------------|
| 70 let | paní Lubomíra Kollertová<br>paní Františka Pešková<br>paní Vlasta Zítková |
| 75 let | paní Marie Frenclová<br>pan Milan Šefc                                    |
| 80 let | paní Irena Ptáčková<br>paní Jitka Pavlínková                              |
| 85 let | paní Růžena Hejnyšová                                                     |

**Všem jubilantům přejeme pevné zdraví  
a krásné dny plné pohody v dalších letech.**

Prosíme všechny jubilanty, kteří budou teprve slavit své výročí a nepřejí si být jmenováni v této rubrice nebo si nepřejí návštěvu komise pro obřady a slavnosti, aby toto **sředili předem na matriku** MěÚ Police nad Metují.

## SŇATKY

V pátek 7.3.2008 si řekli manželský slib  
**pan Pavel Švanda a paní Lenka Zimmerová**  
Dále byl uzavřen jeden církevní sňatek

## VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V sobotu 29.3.2008 jsme v obřadní síni přivítali tyto občánky:

|                  |                     |
|------------------|---------------------|
| Sebastián Řehák  | Anežka Johnová      |
| Ester Jandová    | Viktorie Švorčíková |
| Vojtěch Matoulek | Karolína Bodková    |
| Karolína Skalová | Lucie Thérová       |
| Petr Zatloukal   | Zbyněk Ringel       |
| Michal Piši      |                     |



## Jména jsou svědectvím doby

Každý z nás dostal po narození rodné (dříve křestní) jméno, které mu vyberou rodiče. Dítěti je možné dát jméno jedno, případně dvě. Jméno se zapisuje do rodné matriky a rodného listu společně s příjmením, které se na základě dohody rodičů dědí po jednom z nich. Jméno a příjmení se tímto stává úředně platným pojmenováním občana ČR.

Dnes můžeme vybírat podle PhDr. Miloslavy Knappové z více než 11000 podob českých i cizojazyčných mužských a ženských jmen. Od roku 1989 dochází k tomu, že se repertoár jmen postupně rozrůstá a „zmezínarodňuje“. Dochází k ožiování a módnímu zavádění jmen biblických či židovských (Josua, Eliáš, Abigail, Sharon). Volbu podněcují televizní seriály (Esmeralda, Brenda, Shon). Nová, u nás dosud neobvyklá jména se objevují i v důsledku vzniku tzv. smíšených rodičovských dvojic. Volba jména pro potomka bývá ovlivňována rodinnými zvyklostmi (první syn po otci, dcera po matce), případně se toto jméno modernizuje (otec Radomír-syn Radek, matka Marie-dcera Mariana). Vliv může mít i sociální prostředí – na venkově bývá typické Václav, Josef, Růžena, ve městě zase Soňa, Pavel. Rodiče vysokoškolaři dávají s oblibou jména znovuoživená, která mají tradici např. v literatuře (Hanus, Dita).

Jaké jméno lze v ČR matričně zapsat? Zapisují se jména základní, ve spisovné podobě doložených, existujících jmen, tedy i cizojazyčných. Nelze zapsat jméno zkromolené, domácké, zdrobnělé. Nesmí se jednat o název věci (Video, Lavice) a zeměpisné názvy (Sněžka).

Při pochybnostech nastávajících rodičů – přijďte na matriční úřad a nepátrejte jenom v kalendáři. Máme tu aktualizovaný a doplňovaný seznam povolených jmen. Na víkend Vám knížku zapůjčíme – a můžete vybírat. V případě, že se Vám líbí jméno a nenajdeme ho, ještě není nic ztraceno. Požádáme paní doktorku Knappovou o vypracování znaleckého posudku.

Jak je na tom Police nad Metují?

Podle naší evidence se u nás užívá 470 mužských a ženských jmen. Nejčastější jsou Jiří (161), Josef (134), Jan (123), Jaroslav (116), Marie (113), Jana (107), Petr (107), Hana (85), Pavel (74), Eva (72). Nezapomeňte, že v tomto výčtu jsou všechny generace.

U dětí narozených od roku 2000 máme 11x Tomáše a Jakuba, 10x Davida, 9x Jana, Michala a Daniela, 7x Matěje, Josefa, Petra, Micha(e)lu, Terezu, Kateřinu, Annu a Lucii. 6x bylo dáno jméno Filip, Adam, Lukáš a Kristýna.



A také tu máme pár jmen neobvyklých, jako třeba Leon, Margita, Jentl, Darek, Amelie, Doubravka, Annika, Valentina.

Příjmení si necháme na příště.

## Zapsání dítěte do cestovního pasu rodiče

Od 1.3.2008 lze zapsat dítě do 10 let do CP rodiče.

**Zápis do CP vydaného do srpna 2006 – možno o toto požádat u nás na úřadě.** (doložíte RL svůj i dítěte, občanský průkaz + poplatek 50,- Kč/dítě)

**CP vydaný od září 2006 (s biometrickými údaji) – nutno požádat o zapsání dítěte v Náchodě.**

Opět stejné doklady (RL svůj i dítěte, OP) i poplatek.

Informace na matrice MěÚ Police n.M.: 491/509 990 nebo přímo cestovní doklady MěÚ Náchod: 491/ 405 151

Dagmar Hambálková, matrikářka

*Máš-li lásku, máš všechno ...*

# Svatbu



-svatební den plný pohody a štěstí



*Vám pomůže zajistit*

Nad'a Hlávková-tel.: 737 430523

e-mail: [hlnada@seznam.cz](mailto:hlnada@seznam.cz)

*zajištění mís Kompletní svatební servis:*

*ta konání svatby, svateb. šatů, prstenů, květin, sv. dortu, ost. dortů, svateb. koláčů, aj., sv. oznámení, pozvánky, vizážistky, kadeřníka, hostiny, foto-videa, dopravy, ubyt., aj.*

Potřebujete pohlídat děti? Máte službu v nemocnici, seminář, jazykový kurz aj.?

### Hlídaní dětí

*od 3 let, Náchod a okolí, Hronov, Police n/ M - jednorázové, krátkodobé, akutní, dlouhodobé, pravidelné, hlídání v hotelu, aj., organizování narozeninových nebo jiných oslav pro děti (párty dle Vaší představy u Vás doma, v restauraci aj.)*

**Vám zajistí**

Nad'a Hlávková-tel.: 737430523

[hlnada@seznam.cz](mailto:hlnada@seznam.cz)

## Poděkování...

Dlouholetá členka polického Sokola sestra Jitka Pavlinková oslavila v kruhu své rodiny a nejbližších přátel význačné životní jubileum. Je to sokolka tělem i duší. Cvičila jako žačka, dorostenka i jako žena až do osudného roku 1948, kdy činnost Sokola byla násilně přerušena.

Po roce 1989 byla mezi těmi, kteří se snažili pod vedením sestry Dagmar Svobodové sokolskou činnost v našem městě obnovit. V práci ve prospěch tělocvičné

jednoty Sokol pokračuje i dnes. Podílí se na všech sokolských akcích ve městě. Bez její aktivní pomoci se neobejdou sokolské mikulášské, dětské karnevaly, ani setkání starších členek Sokola. Zúčastňuje se sokolských výborových schůzí, dělá z nich zápisy a pracuje aktivně jako matrikářka jednoty. Všichni o její práci dobře víme, oceňujeme ji. Vyslovujeme jí srdečné poděkování s přáním, aby jí sloužilo zdraví a umožňovalo jí radovat se z aktivní práce pro Sokol v Polici n. Met.

*Výbor TJ Sokola Police n.Met.*

## Poděkování

Dobrý den,

dovolu mi abych poděkoval zástupcům města - paní Šváblové a panu Kadidlovi za návštěvu u mých rodičů u příležitosti jejich výročí - diamantové svatby. V příjemném a přátelském posezení se vzácnými hosty se hezky zavzpomínalo a zároveň se rodiče dozvěděli řadu nových zajímavostí.

Také osobní, ručně psaný dopis od paní starostky Idy Seidlmánové moje rodiče velmi potěšil.

Hoďně zdraví a díky

*Jaroslav Beran ml. (mladší ? - 60 let!)*



## Smutná zpráva

Dne 1.dubna 2008 dotlouklo ušlechtilé srdce **Lenky Emilie Tugendliebové, rozené Katschnerové** z Hranic ve věku 80-ti let. Narodila se sice v pražských Vinohradech, ale v Polici prožila celé své mládí. Zde zažila nejhorší pokoření, zůstala však polickou patriotkou a ráda se sem vždýcky vracela. I když byla zbavena majetku, šlechtictví ducha se jí nikomu zbavit nepodařilo.

*Requiescat in pacem!*

*Jiří Kohl*

## ZPRÁVY Z ORGANIZACÍ



### Polický zahrádkářský receptář na měsíc duben

#### Duben na zahrádce

V dubnu se den opět výrazněji prodlužuje a vzhled zahrádky se mění každým dnem, počasí nás ale ještě několikrát vyvede aprilem.

Pokud jsme tak neučinili, provedeme základní řez růží, který rozhoduje o celkové vitalitě keře. Odstraníme především poškozené, odumřelé a přestarlé výhony.

- A. Velkokvěté růže – výhony zkrátíme na 2-3 očka
- B. Mnohokvěté růže – polyantky – zkrátíme na 4-6 oček
- C. Pnouché, sadové a pokryvné růže – odstraníme pouze odumřelé a přerostlé výhony a namrzlé části

Dokončíme výsadbu ovocných stromků a keřů. Starší ovocné stromky je možné koncem měsíce přeroubovat nejúspěšnější technikou pro začátečníky – za kůru v době, kdy je ve stromech dostatek mízy.

Stromy s bohatou zásadou květních pupenů je dobré přihnojit dusíkem ještě před květem. Málo plodící jádroviny, ale i bujněji rostoucí je vhodné v této době řezat, u meruněk a broskvoní se provádí řez až ve fázi růžového poupěte, ale i v době květu.

Jakmile dosáhnou u jádrovin pupeny růstové fáze myšího ouška až do fáze růžového poupěte, hlídáme venkovní teploměr. Když dosáhne venkovní teplota ve 14 hodin hodnotu 15°C, je ten nejvhodnější termín pro jarní postřik stromků proti přezimujícím škůdcům. Zničíme vajíčka mery jabloňové a hrušňové, několik druhů mšic, štitenky, puklice, svilušky ovocné i jiné škůdce. Používáme postřiky Oleoekol, Torant aj. Tyto postřiky jsou účinné proti všem přezimujícím vývojovým stádiím škůdců. Během postřiku nesmí pršet (ani 6 hodin po něm) a foukat silný vítr, nejvhodnější doba je navečer. Tento postřik můžeme spojit s postřikem proti strupovitosti jabloní.

Pokud máme angrešt, který trpí americkým (hnědým) padlím, je dobré provádět postřiky od vyrašení do začátku květu a po odkvětu přípravky Bayletonem, Beatonem, Karathane a Rubiganem. Pokud nechceme provádět chemické postřiky, sázíme jen odrůdy, které jsou tomuto padlí odolné, např. Prima, Remarka, Matys, Skvost, Dekor aj. Relativně odolné jsou i Bílý nádherný a Zlatý Fík.

Koncem měsíce, když je půda dostatečně vyhřátá (10-12°C), sázíme do mělkých brázd rané brambory. Před sázením (asi 7 týdnů) je dům do světlé místnosti naklíčit. Jakmile se objeví krátké klíčky, dům brambory do lísek se zahradní zeminou (klíčky musí směřovat nahoru), ve kterých brambory zakoření. Urychlí se tím sklizeň a začátkem července mohou brambory začít sklízet.

## Český zahrádkářský svaz základní organizace v Polici nad Metují

### NABÍDKA ZÁJEZDU

## Narcis 2008

výstava rozkvetlých jarních cibulovin

Zájezd se uskuteční v sobotu 26. dubna 2008.

Odjezd z náměstí v Polici nad Metují v 6.30 hodin do Lysé nad Labem. Každý si individuálně prohlédne výstavní areál. Ústřední expozici výstavy Narcis bude jako každý rok obrovské pestrobarevné aranžmá z rozkvetlých narcisů, tulipánů a dalších jarních květin, doplněné okrasnými dřevinami, bonsajemi a dalším rostlinným materiálem. Zájem návštěvníků o nákupy na zahradnických trzích je vzhledem k příhodnému termínu mimořádný.

Stravování si zajistí každý sám, na místě je možnost navštívit stánky s občerstvením.

Odpoledne v případě volného času, pěkného počasí a zájmu se zastavíme v zahradnictví Bittman v Dymokurech nebo v zámku Králova koruna v Chlumci nad Cidlinou.

Přihlášky nově v Informačním centru v Pellyho domech v pondělí a ve středu od 8 do 17 hodin; v úterý, čtvrtek a pátek od 8 do 15 hodin. Závazně budou přijímány přihlášky od členů naší ZO od 7. do 14. dubna, od ostatních od 15. do 18. dubna 2008.

Člen naší ZO a jeden člen jeho rodiny zaplatí za jedno místo 230,- Kč, nečlen naší ZO zaplatí 270,- Kč.

V případě neúčasti na zájezdu si musí přihlášený sám zajistit náhradníka, peníze se vracet nebudou!!

Všem účastníkům zájezdu přejeme dobrou pohodu a pěkné počasí.

*Výbor ZO ČZS v Polici nad Metují*

## Přijďte oslavit Den Země s CHKO Broumovsko

U příležitosti oslav Dne Země zve Správa CHKO Broumovsko všechny milce přírody na dobrodružné jarní putování z Police nad Metují na chatu Hvězdu v nedalekých Broumovských stěnách. Zajímavá místa a inspirující výhledy na trase přilákaly k zastavení i pracovníky Správy CHKO Broumovsko a členy místního mykologického kroužku, kteří si pro návštěvníky připravili poutavý program. Na několika zastaveních společně nahlédnete do dávných geologických dob, do života sokolů v Teplických skalách, seznámíte se s místní architekturou, pověstmi a legendami, květenou i s netradičními houbami. Dozvíte se také, jak vypadá les v Kovářově rokli nebo kteří obojživelníci žijí v Hlavňovském rybníce.

Chcete-li se o přírodě Broumovska dozvědět více, neváhejte a přijďte s námi v sobotu 26. dubna 2008 Den Země aktivně oslavit. Východištěm trasy bude areál Správy CHKO Broumovsko v Polici nad Metují, kde návštěvníci získají potřebné informace, shlédnou výstavu hub a fotografií a průběžně mezi 9-10 hodinou se po skupinkách vydají na připravenou procházku na Hvězdu. Program je určen dětem, rodičům i široké veřejnosti, všem, kteří se chtějí po splnění drobných úkolů na zastaveních podílet na vytváření společného obrazu naší Země. Na viděnou se těší

*pracovníci Správy CHKO Broumovsko.*

## Seniorské aktuality

### „Velkonoční čas k nám přišel, že má být každý vesel...“

I tak by se dala popsat atmosféra setkání Senior klubu Ostaš v Pellyho domech, 19. 3. na svátek Pepička a tak paní předsedkyně Pivoňková v úvodu vinšovala čtyřem přítomným a všichni se k tomu přidali.

Na stolech postní pečivo, jídáše, Zelený čtvrtek už 20. 3. zítřa jsou tu Velikonoce, svátky křesťanů. Atmosféru nám přiblížila pí I. Richterová, místopředsedkyně a vybrala si rozverně čtení, Poudačky od Marie Kubátové. Frant. Pivoňka sáhnul po tématickém souboru, symboly jara, tradiční pečivo, jídlo, barvení vajíček, až po techniku vyškrabávání milostných veršů, lidová tvorba i moudrost. Představte si, že pojmenování kraslic vzniklo v našem regionu od slova krásná. Naši předkové byli moudří a

důvtipní, co? Vajíčko = symbol života a život přes mnohé peripetie je krásný. Oba aktéry vystřídal host, pí Pelikánová se svými životními příběhy. Kořínek má v Kerkonoších a dialog ovládá, přesto hovořila srozumitelnou češtinou. Příběhy úsměvné, ale i k zamyšlení. Ta povídky o cestě za kozlem lahodila sluchu, když jako dívenka měla jít s kozou. Přestože nevěděla kudykam, libá vůně nesoucí se krajem zavedla nešťastnici až na konečnou, kde se koza dočkala i s kozlem radovánek. Určitě si oživila čas, který voda dávno odnesla, ale senioři mají nejen ten, ale i léta na milé vzpomínání. Ne každý má to štěstí ...

Dost smutnění, jaro ťuká a až se narodí den 16. 4., tak bude určitě veselo, „kulatiny“ a „oslavenci“, to je radostné zjištění jak ty roky neuvěřitelně ubíhají a 14. 5. jedeme do Hořic v Podkrkonoší. Paní V. Steinerová vede záznamy a také inkasuje 150,- Kč. Organizační stránku na svá bedra vzali pánové ing. Eichler a p. Demek. Asistovat budou ženy pí Antlová, Steinerová a Krejčová. Bude to fuška, ale my to zvládneme. Čeká na nás stálá expozice, Kamenicko-sochařská škola, kamenná krása. Celý tenhle kout sám o sobě je kouzelný a navíc v máji. Také si zamlsáme, samozřejmě Hořické trubičky, kdo by odolal, to je koncert pro ústa.

Čerstvá zpráva pro všechny koho zajímá Senior klub Ostaš. Už si nás můžete vyhledat. Dík patří pí V. Zhánělové za dobrou práci a tomu, jak nás zasvětila do webových stránek, tak v blízké době to už bude skutečnost. Ať se daří! Než se s přáním hezkých Velikonoc rozloučila pí předsedkyně, pořídily se i fotografie a tak si myslím, že budeme pěkně „vyvedení“, nebo trefený? Fanděme si. Stáří má také své kouzlo ...

Poděkování posíláme pí ved. Krtičkové a Vichterové do Kvíčerovské pekárny za 50% slevy na pečivo. Vážíme si toho moc.

Vy si užijte zázrak zrození jara a zopakujte si, že ta babička stará je veselejší z jara a dědové, nedejte se! Buďte na sebe hodní!

Víte, kde nás najdete? Na stránkách města [www.meu-police.cz](http://www.meu-police.cz), záložka sport a volný čas.



H. Krejčová

## Výlet s „modrým autobusem“

Po dlouhé zimě těšíme se na jaro a chce se nám někam vyrazit a trochu toulat. Nohy už neslouží, a přece se rádi někam podíváme. A tak vděčíme našemu městskému úřadu, že nám to umožní se starým vysloužilým autobusem. A tak jsme se jeli podívat na Velikonoční výstavu v Křinicích.



Byli jsme překvapeni množstvím krásných věcí i vkusem, s jakým se výstava pořádala. Když jsme vstoupili do místnosti, naskytl se nám obraz žen slušivě oblečených. Všechny měly bílé vyšíváné halenky a každá byla skloněná nad svým dílem. Prošli jsme pomalu výstavu a viděli mnoho překrásných věcí, co naše ženy dokáží udělat. Viděli jsme malování velikonočních vajíček, pletení, paličkování, vyšívání, práci na tkalcovském stavu, hrnčířskou práci a mnoho jiných výtvorů, které pro množství ani popsat nelze. Je jen škoda, že v době totality bylo to všecko považováno za kýč a tím i celé generace o tuto tvořivost přišly.

Přišli nám zazpívat zpěvačky z Polska, Zpívaly polsky i česky a bylo to milé setkání. Potom nám četla paní učitelka Kopecká povídku od paní Kubátové o vynášení slaměné Mařeny a vítání jary. Bylo to velmi milé posezení. Když jsme tak všechno prošli, šli jsme k obědu. Dobrého jídla i zákusků byl dostatek, měli jsme se dobře, i za solidní ceny, jako o posvícení. Obsluha byla také dobrá. Byli jsme všichni spokojeni.

Když jsme se vraceli, najednou byla rána jako z děla. Šofér vyběhl, podívat se, co se stalo. Prasklo kolo. A bylo trochu legrace. Vrátili jsme se šťastně domů. Prožili jsme opravdu pěkný den.

Obyvatelé DPS

## Skautské velikonoce na Kamenci

Kamenec je osada v Orlických horách a je tam i prima chalupa. Původně jsme tam chtěli jet s lyžemi, ale počasí nás přesvědčilo, že bude lepší opravdu přivítat jaro. A jaro v horách je úžasná věc. Zurčící potůčky, kvetoucí kytíčky a tak všelijak podobně. Také daleké výhledy z horských hřebenů. Hluboké lesy, ve kterých se lze ztratit jen to fikne.







Alespoň tak jsme si to malovali ještě pár dní před odjezdem. A jak to dopadlo? Už v Novém Městě nad Metují nás zastihla taková fujavice, že z nás byli v momentě sněhuláci. A pak chumelilo a chumelilo a chumelilo, ... no zkrátka sněhu víc, než za celou zimu dohromady. Krásného bílého, sypkého, no prostě úžasného. Až jsme litovali, že ty lyže zůstaly doma. Ale kdypak se nám stane, že se můžeme brodit hlubokým, čerstvým sněhem? Sypkým, lehkým, suchým. Děti se v něm mohly válet, skákat do něho po hlavě a ani se nezmáchaly. Zato výlety, byť nebyly dlouhé, pořádně unavily. Cesty nebyly prošlapané, tak jsme se brodili, mnozí až po kolena, hlubokým sněhem i několik kilometrů. Občas se na nás podívalo i sluníčko a to pak byla teprve nádhera. A na chatě nás čekalo teplíčko a dobrá zábava. Program byl sice připraven převážně na běhání jarním lesem a musel být upraven na nové podmínky, přesto se na chatě podařilo vytvořit dobrou náladu. I na blížící se závody jsme mohli trénovat. A tak si všech dvacet dětí opravdu užilo čtyři nádherné dny v pohádkově zasněžených horách.

*Josef Hejnyš - vedoucí střediska*

## Valná hromada

Členové Fondu pro pozůstalé v Polici n.Met. a okolí se opět po roce sešli v sobotu dne 8. března 2008 odpoledne na Valné hromadě na Bezděkově u Vojtěchů. Bylo nás celkem 134 členů a hostů. Měli jsme za úkol zhodnotit celý minulý rok 2007, zvolit na dalších pět let výbor fondu a hlavně se společně trochu pobavit a pověselt.



Vše jsme zvládli a tak můžeme být zase na chvíli spokojeni. V současnosti máme 1034 členů a stále nás pomaloučku přibývá. Naši hlavní náplní činnosti je podpora pozůstalým při úmrtí našeho člena.

Snažíme se, ale svůj celoroční program dělat tak, aby to bylo zajímavé i pro pozůstalé. Za rok 2007 jsme uskutečnili 3 celodenní výlety, které se velice líbily. Na závěr roku pořádáme již tradiční Mikulášskou zábavu. O těchto akcích pravidelně píšeme i do Polického měsíčníku.

I tentokrát jsme měli na Bezděkově kulturní program. K tanci i poslechu nám zahrál Čížek a zazpívali Zdena a Honza. Jsou mezi námi velice oblíbení a chvála nebrala konce.

V dnešní době jsou moderní břišní tance. Pro nás trochu exotické s příchutí orientu. Svě umění nám předvedla paní Gábina ze Studnice, která je ve svém oboru nejlepší a celé představení mělo vysokou úroveň a moc se líbilo.

Asi o půl šesté si na sále připravili pódium naši členové ze Suchého Dolu, aby nám předvedli něco ze svého repertoáru. Mají to moc pěkně sesumírované a sebrané. Bylo dost veselí a moc se líbilo a sklidili chválu a potlesk. Většinu známe z civilního života a to v úplně jiných rolích.

Občerstvení a večere zajistili k všeobecné spokojenosti už tradičně Vojtěchovi. A pro zpestření přestávky nám pan Berka z České Metuje pustil po sále helikoptéru. Mělo to velký ohlas – lidé si rádi hrají v každém věku.

A zbyl čas i na tombolu. Naši členové na tombolu nikdy nezapomenou a donesou krásné ceny. Většinou z domácích zdrojů. Nechybí ruční práce, jablka z vlastní zahrádky, domácí vajíčka a pod.

Při prodávání losů se zapojily naše členky – dobrovolnice. A měly úspěch.

Celá akce se nám opět vydařila. Všem, kteří se zapojili do organizace a přípravy valné hromady patří dík.

A už se zase těšíme na nějaký ten výlet...

*Zapsala jednatelka Marie Chaloupková*



**ASTRONOMICKÝ KLUB  
POLICE NAD METUJÍ**

## JARNÍ HVĚZDY

„Člověk, který žije v ulicích se řídí podle kalendáře. Ví, že je prvního nebo patnáctého nebo sedmadvacátého, čímž je vyčerpáno vše, co mu připomíná koloběh času...”

Čas městského člověka je pouhé datum, je to jen číslo, nikoliv nebeský úkaz, neplyne z věčnosti, jež je časem vesmíru...” **Karel Čapek: ZA MĚSTEM.**

Hlavním rysem jarních měsíců je probouzející se příroda a výrazné prodlužování dne na úkor noci. Podíváme-li se večer na hvězdnou oblohu, uvidíme k západu ustupující zimní souhvězdí, která reprezentuje majestátní **Orion** (viz PM 12/07).

Na obloze nyní budeme vidět jarní souhvězdí, která nám „na scénu“ přivede mohutný **Lev**. Začátkem dubna kolem 23. hodiny najdeme souhvězdí Lva ve výšce 60° přímo nad jižním obzorem. Nejjasnější hvězda ve Lvu se nazývá **Regulus**. Pojmenování **Regulus** pochází od známého středověkého hvězdáře M. Koperníka a je odvozeno od staršího názvu **Rex** (Král). Nalevo od **Regula** uvidíme zářit planetu **Saturn**. **15. dubna ve večerních hodinách bude poblíž Saturnu Měsíc po první čtvrti!**

Další jarní souhvězdí, které patří též mezi zvířetníková je **Panna**. Toto poněkud méně výrazné souhvězdí najdeme v polovině dubna po půlnoci ve výšce 40° nad jižním obzorem. Nejjasnější hvězda v Panně nese název **Spika**. Jméno je latinského původu a v překladu znamená klas.

K typicky jarním souhvězdím patří souhvězdí nazvané **Pastýř** (Honák). Na konci dubna kolem půlnoci uvidíme toto hezké souhvězdí ve výšce 70° nad jižním obzorem. Nejjasnější hvězdou v Pastýři je oranžová hvězda **Arcturus**. **Arcturus** byl první hvězdou u které byl zjištěn její vlastní

pohyb po obloze, který činí asi  $0,5^\circ$  za 800 let. Objev učinil již v roce 1717 astronom Edmund Halley.

Hvězdy Regulus, Spika, Arcturus tvoří na obloze pomyslný jarní trojúhelník.

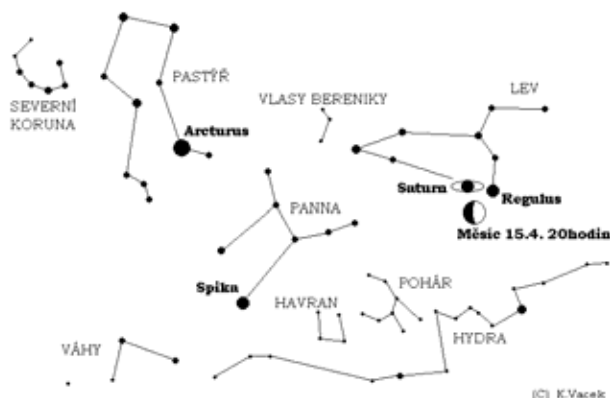
Popis ostatních jarních souhvězdí by přesáhl rámeček PM. Proto se o nich zmíníme pouze pro úplnost.

Mezi Lvem a Pastýřem leží nevýrazné souhvězdí **Vlasy Bereniky**. Pod souhvězdím Panny směrem jižním jsou dvě malá souhvězdí **Havran** a **Pohár**. Pod Pastýřem směrem jihovýchodním se nachází nevýrazné zvířetnickové souhvězdí **Váhy**, na východ od Pastýře leží naopak hezké a poměrně výrazné, souhvězdí **Severní koruna**. Nízko nad jižním obzorem obtáčí všechna souhvězdí jarní oblohy – od Lva až po Váhy velmi rozsáhlé souhvězdí **Hydra**.

K poznávání souhvězdí se pro začátečníka dobře hodí otočná mapy hvězdné oblohy, kterou zakoupíme na většině našich hvězdáren. (Otočná mapa oblohy byla před časem i ve výloze Kohlova knihkupectví).

Další možnosti nabízí některý z astronomických programů – planetářií – interaktivních map, kterých je možno na internetu sehnat (v různé kvalitě) velké množství. Zajímavou otočnou mapu najdeme například na adrese <http://nio.astronomy.cz/om>

Mapa z této adresy je použitelná přímo na počítači, ale je možné ji i vytisknout a sestavit.



**SOUHVĚZDÍ JARNÍ OBLOHY** – pohled jižním směrem

### ODPOVÍDÁME NA DOTAZ:

*Proč někdy hvězdy na obloze poblikávají?*

Tento jev, který pozorujeme hlavně nízko nad obzorem se odborně nazývá **scintilace**. Světlo ze vzdálených objektů na obloze prochází přes tlusté vrstvy atmosféry Země. Vrstvy nemají stejnou teplotu a na jejich rozhraní se světlo láme. Výsledným efektem je známé „poblikávání“, změna barvy a dokonce i zdánlivé „poskakování“ hvězd. Proto je scintilace nepřítelem všech astronomických pozorování.

### Pohledy do vesmíru

|                |                                                                                                               |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>SLUNCE</b>  | 19. dubna v 18 hodin 51 minut SELČ vstupuje do znamení Býka,<br>v dubnu se den prodlouží o 1 hodinu a 44 min. |
| <b>MĚSÍC</b>   | 6. v novu, 12. v první čtvrti, 20. v úplňku, 28. v poslední čtvrti,                                           |
| <b>MERKUR</b>  | koncem měsíce nízko na večerní obloze,                                                                        |
| <b>VENUŠE</b>  | nepozorovatelná,                                                                                              |
| <b>MARS</b>    | v souhvězdí Blíženců,                                                                                         |
| <b>JUPITER</b> | na ranní obloze v souhvězdí Střelce,                                                                          |

**SATURN** v souhvězdí Lva, 15. v konjunkci s Měsícem  
viz mapka a informace nahoře,

**URAN** není pozorovatelný,

**NEPTUN** na ranní obloze

*Karel VACEK, Astronomický klub Police*

## MAMINA

(Maminky, Miminka a Nápady)

### Jak jsem slavila Velikonoce

Můj přístup ke „svátkům jara“ se měnil postupem věku. Když jsem byla malá cáčorka, měla jsem samozřejmě velkou radost z nabytých dobrůtek, ale jediné, co si pamatuji z mého ranného dětství je, jak jsem zakopla o „lito“, roztrhla jsem si super růžové silonky a rozbila si koleno, které mi bylo za obrovského křiku čištěno kyslíčnickem.

Moje druhá vzpomínka na „šlehačku“ je z období puberty (občas se stále objevující) a je zatemněna úteký, schováváním před hochy s pomlázkami spletenými z buzírek a obrovskými tmavofialovými „jelity“, která se objevila poté, když jsem utíkala příliš pomalu.

Vzhledem k těmto skutečnostem jsem neměla Velikonoce moc v lásce. Jistě, můžete namítnout, že jsem se po opuštění školních brázd neměla relativně čeho bát, ale nějak mi chyběl potřebný startovací moment, který by mi opět ukázal Velikonoce v lepším světle. Znamenali pro mě pouze prodloužený víkend a lenošení u televize.

Doufala jsem, že se to snad změní po narození dcery a také se tak stalo. Minulý rok, když táhlo mé princezně na dva roky, to bylo celkem roztomilé, naučila jsem ji triviální básničku: Vezmi žlutou tužku..., přičemž malá říkala jen závěrečné slovo verše, takže její báseň byla: Tuku, uku, tajíš, majíš. Tedy v překladu: Tužku, hrušku, talíř, malíř a s tím jsme si, s velkým úspěchem, vystačily u všeho přibuzenstva a sousedstva. V rámci mé propagace zdravé výživy dítěte jsem většinu výslužky spořádala s manželem, takže jsem si myslela, že mě Velikonoce opět začnou bavit.

Bohužel jsem nepočítala s tím, co přišlo tento rok. Tentokrát jsem naši skoro tříletou slečnu naučila tradiční píseň: Lito, lito nesu a vnutila jsem se do „Velikonočního litovacího týmu“ ve složení mé dvě kamarádky z MaMiNy a jejich dvě dcery. Díky tomu, že přátelských rodin z MaMiNy, ve kterých mají kluky, je docela dost, bylo z čeho vybírat. Vedoucí týmu, paní MM, měla vše připravené do nejmenších podrobností. Měla při sobě dopodrobna rozkreslený plánec města s červenou cestíčkou, která se vinula mezi domy označenými křížky, ve kterých přebývali chlapi a jejich rodiny, již se tetelící na naši návštěvu. Časový plán měl se započnout v 9.00 středoevropského času, počítalo se i s mírným zdržením v podobě tatínků, kteří si s dospělou částí našeho týmu budou chtít připít nějakým tím palivem na cestu do jedné, druhé až desáté nohy. Samozřejmě, že rozvrh musel být upraven poté, co jsem namítla, že někteří obyvatelé města dbají tradice „Do dvanácti a dost“ (třeba jedna moje babička Vám posledním úderem dvanácté hodiny sice otevře dveře, ale okamžitě Vás vyrazí se slovy: „Je po dvanácté, přijďte až za rok!“)

Jistě čekáte nějakou zradu, takže Vám vyhovím a sdělím, že jediné, co paní MM ne zcela domyslela bylo, že před nedělí, kdy chodí děvčata litovat, je většinou sobota a

zrovna v tuto sobotu byly v MaMiNě oblíbené Proměny, po kterých vyrážíme ukázat svou nově nabytou krásu do přilehlých restaurací. Myslím, že není příliš vhodné vyprávět kdy a jak náš tým došel domů, důležité je, že jsme došli a ráno vyšly. Ano, bylo to v 9.00 SEČ, ale šly jsme, no šly je příliš silné slovo, lépe řečeno šinuly jsme se od křížku ke křížku se stále se zpomalujícími tendencemi. Paní MM se sice pokoušela zvyšovat tempo, povzbuzovat k vyšším výkonům, ale zbytkem týmu jí bylo doporučeno, aby toho, v rámci zachování svého vlastního zdraví, okamžitě zanechala.

Postupem času jsme nabíraly zničující a nezměnitelné zpoždění a ručička hodin se čím dál tím více přibližovala ke dvanácti. Po dvou hodinách a necelou polovinou plánu za sebou, jsem už nejen já a paní I, ale i všechny děti značně protestovaly, ale byly jsme nehorázně umlčeny slovy: „Bud'te rádi, že máte nakoledováno.“ Stiskla jsem čelisti a myslala si něco jako: „Já ti taky nakoleduju, to uvidíš!“

Já, mé zničené údy a mé uťapkané dítě úplně vyčerpaný dorazily domů něco málo po půl jedné. Netuším u kolika domů jsme zvonily, kolikrát jsme zazpívaly, že jsme ráno nic nesnídaly, kolik sušenek jsme kde dostaly. Byla jsem ráda, že jsem maratón přežila.

Rozhodla jsem se, že příští rok budu sedět doma a koukat s Verunkou z okna.

Jen jsem málem omdlela, když o Velikonočním pondělí přijel koledovat malý pan MM, kterého vozil tatínek velký pan M autem, protože toho měl v plánu moc. Určitě mu ho vypracovala maminka – krutá paní MM.

PS: Protože je to již rok, co si vylévám své srdce a odhaluji své životní a MaMiNácké příběhy na stránkách Polického měsíčníku, ráda bych všem poděkovala za příjemné a laskavé ohlasy na mé občas velmi dlouhé fejtonky. Děkuji a doufám, že se mi podaří Vás nejen pobavit, ale také trochu přiblížit fungování mateřského centra, i v dalším roce.

*Vaše Káťa Hlávková*

## Program na duben v Mateřském centru MaMiNa

- Každé úterý – **Miminkování** – program pro těhotné a pro rodiče s dětmi do 1 roku.
- Každou středu – **Kapříci** program pro rodiče s dětmi od 1,5 do 4 let.
- Každý čtvrtek – **Cvrčci** program pro rodiče s dětmi od 1,5 do 4 let.  
Všechny tyto programy začínají v 9.30, končí v 11.30 a jsou přizpůsobeny věku dětí, které nás navštíví.
- Každé pondělí - od 16.00 – Angličtina pro nejmenší – pro rodiče s dětmi
- od 17.00 – Malá flétnička - pro rodiče s dětmi
- Každý dva týdny ve čtvrtek 17. dubna a 1. května – Canisterapie
- Každý pátek od 15.30 – Keramika - pro rodiče s dětmi
- Každé dva týdny v pátek 18. dubna a 2. května od 16.30 - Babinec

## Malý Zvídálek – každý pátek od 9.30 – 11.30

Na konec dubna plánujeme, stejně jako v loňském roce, opět otevřít dopolední program, ve kterém budeme společně s dětmi objevovat svět. Program je určen dětem, které se chystají od září do školky, bude otevřen každý pátek od 9.30 do 11.30. Děti přijímáme od 9.00 tak, abychom mohli v 9.30 začít.

Děti (i jejich maminky) si u nás vyzkoušejí, jak zvládnou pár hodin odloučení, což dětem může velmi usnadnit vstup do mateřské školky. Každé dopoledne je tematicky zaměřeno např.: na poznávání vztahů člověka k přírodě, k věcem, které nás obklopují, se kterými se děti mohou setkat ve svém každodenním životě – návštěva lékaře, vztahy v rodině, život zvířat, nákupy atd.

Program, který je určen dětem bez rodičů, je veden dvěma maminkami, které již mají zkušenosti s přípravou našich pravidelných programů.

Vzhledem k velkému zájmu prosíme rodiče, kteří by chtěli, aby jejich děti navštěvovaly Malého Zvídálka, aby se, co nejdříve – do konce dubna, přihlásily v MC nebo na tel.: 777/903 029. Přesné datum otevření programu bude konzultováno přímo s přihlášenými rodinami.

## Doplňkový program

### První pomoc u kojenců

#### 15. dubna v 16. hodin v MC

V rámci projektu „Viš jak na to maminko?“ Vás zveme na první ze třech přednášek o poskytování první pomoci u dětí raného věku.

První z těchto praktických přednášek je zaměřena na první pomoc u kojenců. Bude se zabývat nejčastějšími náhlými stavy a akutními problémy miminek a jejich možnými řešeními. Můžete se například dozvědět jak poskytnou první pomoc při zástavě dechu, drobných úrazech, chybět nebudou ani informace o tom, kdy je třeba volat pohotovost, jaké běžně dostupné léky můžete použít nejen pro dítě, ale také pro kojící matku a podobně.

Přednášky si pro nás připravila zdravotní sestřička paní Jana Linhartová, které velmi děkujeme za výbornou spolupráci na tomto projektu.

### Umění porodit – Stará Škola – Dřevěnka

#### 5. – 11. 5. 2008

Dovoluujeme si Vás pozvat na druhý ročník velmi úspěšné výstavy Umění porodit v rámci Světového týdne respektu k porodu.

Světový týden respektu k porodu vznikl ve Francii jako příspěvek k humanizaci moderního porodnictví. Upozorňuje na celospolečenský dopad fenoménu porodu a snaží se napomoci prosazování nejnovějších výsledků výzkumů do porodnické praxe. Česká republika se letos k této akci připojuje již potřetí.

Záštitu nad Světovým týdnem respektu k porodu 2008 v ČR převzali paní Kateřina Jacques, poslankyně parlamentu ČR a Hlavní město Praha. V ČR jsou hlavními organizátory aktivit v rámci tohoto týdne Hnutí za aktivní mateřství a Unie porodních asistentek, podporované Asociací dul.

K tomuto týdně se připojují i mnohá mateřská centra a další organizace v regionech, přihlášených je zatím více než čtyřicet.

Mateřské centrum MaMiNa se, tak jako v loňském roce, zapojí do této akce blokem přednášek a výstavou Umění porodit, která bude opět na téma: Jak jsme přišli na svět. V tomto roce plánujeme otevřít výstavu v celém prostoru Staré školky – Dřevěnky a rozšířit výstavu i o obrázky dětí z našeho regionu. Přihlásily se různé organizace, které pracují s dětmi např.: ZUŠ v Polici nad Metují, Základní a Mateřské školky nejen z mikroregionu Policka, Knihovna Města Police a další. Můžete tak vidět obrázky nejen z celé České republiky, ale třeba i Vašich dětí.



Naše žádost o přednášky přijali např.: zástupci z Náchodské porodnice, laktiční poradkyně Radka Kaufmanová, nutriční poradkyně Mgr. Margit Slimáková. O přírodních porodech nám bude povídat MUDr. Konvalinková, tradiční čínskou medicínu představí pan Milan Schirlo, nejen těhotné si můžou přijít zacvičit na rehabilitačních míčích s Lenkou Jelínkovou nebo si můžete zatančit břišní tance s paní Pavlínou Noskovou s tanečního souboru Záhir a mnohé další.

Časový rozvrh přednášek a otevření výstavy naleznete na plakátech MC MaMiNa, které budou k vidění v celém regionu.

Tímto si Vás také dovolujeme pozvat na vernisáž výstavy, která proběhne v pondělí 5.května. Výstava bude otevřena za laskavé účasti starostky Města Police nad Metují paní Mgr. Idy Seidlmánové, na vernisáži bude, kromě krásných obrazů, také k vidění ukázka břišních tanců v podání nejmenších tanečnic a tanečníků ze souboru Záhir pod vedením Pavlíny Noskové.

## Pozvánky, nabídky, sdělení

### Poděkování

Mateřské centrum MaMiNa, o.s. Vám s potěšením oznamuje, že získalo dotaci od Ministerstva práce a sociálních věcí poskytnutou ze státního rozpočtu nestátnímu neziskovému subjektu v oblasti podpory rodiny pro rok 2008. Obdržená dotace bude použita na spolufinancování 1,5 úvazku pro zaměstnání tří maminek v MC.

Doufáme, že se nám podaří zajistit ještě kvalitnější vedení a provoz MC MaMiNa ke spokojenosti našich návštěvníků, příznivců, nadšenců i sponzorů.

Velmi děkujeme maminkám, které vypracovaly úspěšnou žádost o tuto dotaci.

Také bychom rádi poděkovaly maminkám, které odešly z Rady MC, za jejich obětavou práci pro centrum, přejeme jim a jejich rodinám hodně zdraví a štěstí a doufáme, že nám i nadále zachovají svoji přízeň a podporu. Děkujeme!

Zároveň nové Radě MC přejeme hodně úspěchů a nových nápadů v jejich působení ve vedení MC.

Další naše díky směřujeme také ke zkrášlovacímu týmu, který se podílel na přípravě Proměn v MaMiNě v sobotu 15.března. Velmi děkujeme za profesionální a kvalitní servis jmenovitě paní Ireně Rutarové za kouzla, která provedla s našimi kšticemi, paní Pavlíně Sulzbacherové za úžasnou úpravu nehtů, paní Janě Krejčové z fi. Face studio za rozzáření našich obličejů a v neposlední řadě paní Jitce Kubilkové Müllerové za skvělou přednášku a diagnostiku pleti.

Kontakty na tyto úžasné ženy Vám rádi poskytneme v MC MaMiNa.

Děkujeme a těšíme se na další proměnlivé setkání

### Najděte nový domov pro Vaše hračky!

Pokud přemýšlíte kam s hračkami Vašich dětí, se kterými si již nehrají a nechcete je vyhazovat, budeme velmi rádi, pokud je přinesete k nám do mateřského centra, kde budou moci dělat dál radost. Prosíme, abyste nám věnovali pouze hračky, které jsou nepoškozené, navštěvují nás i velmi malé děti, které by se o ně mohly zranit. Nenoste nám však plyšové hračky, u nichž se špatně udržuje hygienická čistota.

Z důvodu přípravy dalšího prostoru přivítáme jakoukoliv Vaši pomoc, ať už materiální nebo finanční.

Za hračky i jinou pomoc Vám velice děkujeme.

## Půjčovna didaktických pomůcek

Mateřské centrum MaMiNa oznamuje všem zájemcům, že otevřelo novou půjčovnu didaktických pomůcek nejen pro klienty se speciálními potřebami, ale i pro širokou veřejnost.

Půjčovna čítá 27 didaktických pomůcek, mezi které patří pomůcky pro nevidomé, nedoslýchavé nebo s poruchou jemné motoriky.

Pomůcky se do rodin půjčují bezplatně, pouze na vratnou zálohu a o podmínkách výpůjčky se můžete informovat v mateřském centru nebo na tel.: 777/903 029. Seznam pomůcek je k nahlédnutí také v Mateřské školce v Polici nad Metují a v MŠ ve Velkých Petrovicích.

Tato půjčovna je financována za laskavé pomoci fi. PEJSKAR & spol.,s.r.o.

Tentokrát Vám představujeme :

### Zvukové pexeso DP- 1

8 párů kostek, které vydávají různé tóny. Všechny kostky jsou položeny na dno z plexiskla a libovolný počet dětí zkouší po řadě hrkáním najít stejně znějící pár. Díky tomu, že je obsah viditelný dnem z plexiskla, je možné správnost přiřazení ihned zkontrolovat. Později, když děti hru již dobře znají, spočine kouzlo a napětí hry v tom, že vyměníme obsah kostek. Odšroubujeme dno a naplníme kostku novým materiálem. Složení: 16 dřevěných kostek, namořeno a lakováno, délka strany 4 cm, uloženo v pevném bukovém kastlíku s víkem z plexiskla. Rozměr 19 x 19 x 6 cm.

### Hlídaní dětí

Nabízíme rodičům hlídání dětí v prostorách MC ve dnech úředních hodin tj. každé pondělí od 14.30 – 16.00 a každou středu od 16.00 – 17.30. Cena pro člena MC je 20,-/hod., pro nečlena 30,-/hod. Info na tel.: 777/903 029.

### Pořádání oslav v prostorách MC

Rodinám, navštěvujícím mateřské centrum MaMiNa, nabízíme pořádání oslav (nejen narozenin dětí) v prostorách MC. O podmínkách a případném termínu se můžete informovat na tel.: 777 903 029.

*Vaše MaMiNa také na [www.mcmamina.cz](http://www.mcmamina.cz)*

## MYKOLOGICKÉ OKÉNKO

Dne 5. března 2008 byl založen Mykologický kroužek v Polici nad Metují v počtu osmi členů. Oficiální zahájení činnosti kroužku proběhne dne **24. května na Žďeríně při akci „Otvírání lesa“**. Podrobné informace budou vyvěšeny v lékárně na náměstí v Polici n. M. O dlejší činnosti a účelu kroužku bude veřejnost informována prostřednictvím Polického měsíčníku. Na zahájení činnosti přijede člen ústředí české mykologické společnosti Václav Krs. Tímto zveme všechny přátele přírody, hub a lesa i nové zájemce o mykologii. Veřejnosti také dáváme na vědomí, že před Městskou lékárnou mohou shlédnout výstavku prvních jarních hub.

### Závojenka (zvonovka) jarní

*Entoloma (Nolanea) vernum*

Jedna z prvních v našem regionu se vyskytujících **jedovatých hub**. Klobouk 20 – 60 mm, v mládí kuželovitý, pak zvoncovitý až plochý s hrbolek, za vlhka černohnědý, vysychající do světle šedohnědé až béžové barvy. Lupeny krátce připojené, v mládí našedlé, pak špinavě růžově hnědé.

Třeň 30 - 70 x 3 - 7 mm, válcovitý, dole mírně rozšířený, často bočně zmáčkнутý, křehký, na vrcholu ojíňený, vláknitý, tmavohnědý až okrově hnědý, na vrcholu světlejší. Dužina bez výrazné vůně. Roste dost hojně. jednotlivě nebo ve skupinách v trávě mimo les nebo v prosvětlených lesích, zejména pod jehličnany.



### Smrž obecný

*Morchella esculenta*

Má pravidelně kulovitý, elipsoidní 40 – 80 mm vysoký a 40 – 80 mm široký, okrový až hnědavý klobouk s nepravidelnými hlubokými jamkami, připomínajícími včelí plást. Je přirostlý celou vnitřní plochou ke kyjovitému, bělavému až naokrovělému, hladkému či slabě vrásčitému třeni. Roste ve světlých hájích, parcích a zahradách na hlinitopísčitéch půdách. Je jedlý a velice chutný. Výskyt od dubna do května. Záměna možná pouze za Ucháče či Kačenky, které se ovšem na Policku nevyskytují.



Všem labužníkům přidáváme recept:

### Plněné smrže

10 středně velkých smržů, 1 cibule, 30 g másla, 200 g šunky, 1 vejce, sůl, pepř, zelená petrželka.

8 smržů omyjeme v tekoucí vodě. Odkrojíme třeně a klobouky naplníme nádivkou. Osolíme je a zapékáme na másle v mírně vyhřáté troubě. Během pečení poléváme šťávou, kterou houby pustí. Podáváme s rýží.

**Nádivka:** Odkrojené třeně a dva zbývající smrže drobně nakrájíme a dusíme na másle společně s cibulí. Když jsou houby měkké, osolíme je a opeříme, přidáme drobně nasekanou šunku, vejce a petrželku. Zamícháme a asi 3 minuty ještě zahříváme, aby směs trochu ztuhla. Dobrou chuť!!!

Václav Fatka



Automotoklub Police nad Metují  
pořádá ve  
čtvrtek 17. dubna 2008



## Přednášku a besedu o dopravních předpisech

program: - silniční zákon č. 361/2000 a novinky v pravidlech provozu  
- zákon 411/2005 Sb. a zákon 76/2006 Sb.

Přednášet a na dotazy bude odpovídat  
pan Hugo Fiedler - autoškola Fidler s.r.o.

Začátek v 17 hodin na sále hasičské zbrojnice  
vstupné 30,- Kč.




## Český červený kříž upozorňuje občany

V loňském roce zahájila v ČR – konkrétně ve městech Brno, Zlín a Ostrava, nyní i Olomouc a Pardubice, činnost společnost *Sanaplasma* – farmaceutická společnost s ústředím ve Švýcarsku. V uvedených městech zřizuje centra odebírající krevní plazmu, která je jako farmaceutická surovina zpracovávána ve Švýcarsku na léčiva. Odběry krevní plazmy jsou výhradně placené, za získání nových klientů je nabízena finanční odměna.

Český červený kříž v této souvislosti prohlašuje, že **placené odběry krevních složek jsou v rozporu s tendencí prosazovanou dlouhodobě v EU i ve světě**, dle níž získávání krve a krevních složek má být založeno na **dárcovství bezplatném**. Důvodem pro bezplatné dárcovství je především **bezpečnost příjemce transfúzních přípravků** – vyvolání poptávky po placených odběrech zákonitě otevírá prostor k tomu, aby se dárci krve staly osoby nevhodné, které jsou i pro nevelkou finanční odměnu motivovány k tomu, že nesdělí úplné informace o svém zdravotním stavu a svém chování, což může výrazně **ohrožit právě bezpečnost transfúzních přípravků**.

Dle názorů odborníků rovněž může dojít nárůstem klientely plazmaferetických center **kpoklesu dárců plné krve** a tím eventuálně i nedostatku plné krve, resp. erytrocytů (zejména ve vyjmenovaných lokalitách).

Z těchto důvodů **Český červený kříž**, který stál u zrodu bezplatného dárcovství krve, stávajícím ani potenciálním dárcům krve či jejich složek **nemůže doporučit, aby se stali placenými klienty** poskytujícími krevní plazmu společnosti *Sanaplasma*, a doporučuje, aby především v zájmu bezpečnosti příjemců transfúzních přípravků darovali bezplatně svou krev.

*L. Zelená – ředitelka OS ČČK v Náchodě*

## Oblastní spolek ČČK v Náchodě pořádá ve dnech 8. – 13. června 2008 - Oblastní studijní středisko na Pavlátově louce v Novém Městě nad Metují

Výuka první pomoci dětí a mládeže je jednou z nejdůležitějších aktivit Českého červeného kříže. Oblastní spolek ČČK v Náchodě pořádá každoročně Oblastní studijní středisko pro děti ve věku 10 - 15 let. Určeno je především **pro děti, které mají zájem** se první pomoci naučit nejen teoreticky, ale především prakticky. Během 6denního pobytu je zajištěna odborná výuka, besedy se členy IZS



(hasiči, policii, záchranáři), ale i soutěže o ceny, sport, hry, táborák, karneval či diskotéka. O zážitcích účastníků vypráví kronika, v které již po mnoho let přibývají další a další stránky. A dodatkem ke kronice je sám život, ve kterém děti dokáží využít získané znalosti, poradit si ve složitých situacích, kdy dochází k ohrožení zdraví nebo života.

Příhlášky si můžete vyzvednout na OS ČČK v Náchodě, Pražská 1759 (u parkoviště na Hamrech).

Bližší informace:

L. Zelená – tel.č. 491 423 200, 606 576 058

## 150 let textilní průmyslové tradice na Broumovsku 1857 – 2007

### Nástup moderní doby

Po rozpadu rakouské monarchie zůstaly na území nového Československa tři čtvrtiny jejího textilního průmyslu, který od poloviny 19. století nacházel svá odbytiště ze dvou třetin na zahraničních trzích. Stejně tak i produkce Schrollova podniku směřovala zejména na Balkán a také do Itálie, Řecka, Německa i Ameriky. Významný posun v modernizaci výroby a další zlepšení kvality látek znamenalo zavedení amerických strojů v roce 1920. Poválečná léta do Olivětína přinesla také použití umělých vláken, zejména viskózy z regenerované celulózy.

Krizi, která v textilním průmyslu panovala před válkou, vystřídala v roce 1923 konjunktura. Rostoucí zahraniční odbyty, na prvním místě do Maďarska, vedl v roce 1925 k uzavření dohody o výrobní spolupráci s broumovskou akciovou společností Spojené barevny. O tři roky později již 70 % Schrollovy produkce směřovalo za hranice. Schroll měl sklady v Bolzanu, Budapešti, Praze, Linci, Terstu, Lvově, Grazu a hlavní sklad při vídeňské centrále. Obchodní agentury zastupovaly firmu po celé Evropě od Barcelony přes Alexandrii, Cařihrad až po Messinu.

Období konjunktury podniku vystřídaly důsledky světové hospodářské krize. Od listopadu roku 1929 musel podnik omezit výrobu, a to i díky tomu, že zkrachoval jeden z jeho hlavních dodavatelů – saská tkalcovna a barvírna firmy Huhnlich a spol. v Neugedorfu. Nastalo další propouštění, v lepším případě převádění na jinou práci. A tak v roce 1931 zůstalo v Meziměstí namísto původních šesti stovek jen 41 zaměstnanců.

Krizové období v první polovině 30. let opět vystřídalo oživení výroby i exportu. Na trzích vzrostla poptávka po lůžkovinách a v roce 1935 byla zavedena výroba dětských vybaviček a kapesníků. Schroll jako člen mezinárodního kartelu Maco začal své zboží exportovat zejména do zemí jižní Ameriky a také do Číny, Iráku, Indie, Japonska, Austrálie, Palestiny, do severní Afriky a v roce 1938 odešla první zásilka do Indočíny.

V Olivětíně již pracovalo 2109 stavů a kromě jiného i 16 tiskařských strojů – na ložní a stolní prádlo, záclonoviny z umělého hedvábí a dekorační látky. Po smrti své ženy se majitelem podniku stal Eduard Langer-Schroll a jeho společníkem Dr. Franz Fischer.

Po Mnichově se Broumovsko ocitlo v Sudetech a Schrollův podnik opět vstoupil do válečných služeb, tentokrát německé třetí říše. V roce 1939 se výroba rozšířila o zakoupenou malou tkalcovnu v Olešnici v Orlických horách. Výroba začala růst a jak postupovala německá okupace jednotlivých zemí Evropy, pronikaly Schrollovy výrobky i na zdejší trhy. Vstupem USA do války podnik ztratil veškerá zámořská odbytiště. Od roku 1942 začala meziměstská přádelna sloužit výrobě leteckých pum firmy Messap. Zabrala celou polovinu továrního areálu, který byl v důsledku hospodářské krize již počátkem 30. let mimo provoz a sloužil jako sklady.

V září roku 1944 vyrostla v Meziměstí z nařízení německého místodržitelství nedaleko továrny pobočka pracovního tábora Gross Rossen, jehož zajatci zde byli nasazeni na válečnou výrobu. Textilní produkci si za války zčásti zachoval pouze Olivětín. Jeho novým programem se stalo padákové hedvábí a

opět se osvědčily dodávky vojenských uniforem, zčásti šitých z kopřivových vláken. Polovinu výrobních prostor Olivětína zabrala berlínská Deutsche Telefonwerke und Kabelindustrie s výrobou vojenských polních telefonů. Přes 10 tisíc metrů čtverečních plochy měla v Gygerově továrně ve Velké Vsi od roku 1942 pronajatých německá zbrojovka Teutonia, dodávající součástky k legendární zbrani V-1. Zbrojní výroba ovládla také Pellyho závod v Polici nad Metují.



*Svoji první obchodní filiálku, či spíše vlastní sklad, si Schroll otevřel v roce 1852 na nezjištěném místě v Brně. V roce 1865 zapustila jeho firma kořeny ve Vídni na Gingerstrasse 16, odkud v roce 1870 přesídlila do vlastního domu na Salzthorgasse 7. Kromě dělníků zde pracoval její vedoucí a jeden účetní. Teprve až v roce 1894 byla zřízena stálá pobočka v Praze, která se v roce 1901 rozšířila na vedlejší provoz podniku, jehož činnost byla ukončena v roce 1927. V roce 1928 vznikl sklad v Bratislavě, který se v letech 1931 až 1937 taktéž proměnil na pobočný výrobní závod. Lipské a liberecké veletrhy bývaly pro Schrollův podnik za časů první republiky tradičním místem prezentace.*



VEBA, textilní závody a. s., Broumov



## Z VAŠICH PŘÍSPĚVKŮ

### Městečko, kterému se vyhnula dráha

Místo nazvané Stárkov leželo uprostřed pohraničních hvozdu a jeho kolonizace českými obyvateli začala v 1. polovině 13. století. První opevněné sídlo dnešního Stárkova vzniklo kolem roku 1250. Byl jím dřevěný hrad na Zámeckém vrchu, jihozápadně od Stárkova. Jeho zakladatelem byl příslušník rodu erbu třmene Sezema a od tohoto letopočtu se datuje existence Stárkova. Tento rod držel Stárkov několik generací a pak se střídaly další rody. Roku 1393 získal Stárkov Matěj Salava z Lipy. Mezi tím dřevěný hrad zanikl a na jeho místě byla vybudována nová tvrz. Zmíněný Salava si vybudoval nový sídelní hrad – Skály.

V 15. století se majitelé panství rychle střídali. V roce 1544 se stal pánem Stárkova Bernard Žehušický z Nestájova. Jeho nástupce Hertvík Žehušický dne 1. září 1573 povýšil Stárkov na město se všemi právy, včetně práva hrdebního. Městu udělil znak, který na červeném štítě znázorňuje zlatého medvěda a za ním borovici. Ke znaku se vztahuje pověst, že jeden muž byl v lese napaden medvědem, kterého přemohl a přivedl domů.

Stárkov (441 m n.m.) se tak stal správním centrem panství Skály. Měl vlastní kancelář s právem vést vlastní městské knihy, obecní účty, hospodářské a další příslušné spisy. Dále měl i právo hrdební a byla vedena kniha ortelů stárkovského soudu, zvaná černá nebo smolná (dodnes se zachovala). V čele města byla volena městská rada (purkmistr a konšelé). K městským činitelům patřil dále rychtář, písař a také kat. Ten prováděl výkon ortelu nejen ve Stárkově, ale i v Polici a Náchodě, kde kata neměli. Pro kata dojížděl některý z hospodářů, který měl nějaký prohrěšek a přivést kata znamenalo velké ponížení. Stárkovská první katová vešla i do lidových pověstí jako příslovečná „stárkovská smrt“ a její kostru měli dokonce v broumovském klášteře ve skleněné rakvi (pozn. autora). Z toho vzniklo pořekadlo „přijde pro tebe stárkovská“, tj. kat, smrt. Polická šibenice stála nad Zákopanicí u cesty na Bezděkov.

Úředním jazykem byla čeština, po roce 1620 byla na císařský rozkaz jako úřední jazyk zavedena němčina. Nařízením císaře Josefa I. z roku 1709 Stárkov právo hrdební ztratil. Ve 2. polovině 18. století pak dochází k poněmčení obyvatel.

Po Žehušických získali v roce 1582 panství dědictvím Zikmund a Bernard Čertorejští z Čertorej. Roku 1625 bylo skalské panství rozděleno na stárkovské a skalské. Bernard Čertorejský měl panství stárkovské. Zemřel roku 1654 bez dědiců. Jeho manželka Kateřina se poté provdala za barona Anthaima a tím se do Stárkova dostala německá vrchnost. Vrchnost sídlila na zámku postaveném za Žehušických v roce 1546. Roku 1673 koupil Stárkovské panství baron Jan František z Kaisersteina, který nechal zámek přestavět do dnešní podoby. Jeho rod udržel majetek až do roku 1924, kdy jej koupil rod Pejskarů, podnikatelů z Police nad Metují.

Na konci 19. století měl Stárkov přes 1 000 obyvatel, ale od té doby se jejich počet stále snižoval. Městečko Stárkov mělo od počátku podhorský ráz. Ve starší době byly všechny stavby dřevěné a město několikrát vyhořelo a bylo znovu vystavováno. Středem města bylo čtvercové náměstí, na němž se konaly 3 výroční trhy a v sobotu trh týdenní a rovněž poutě a jiné oslavy. Původní kostel z roku 1321 byl rovněž dřevěný. Nynější kostel sv. Josefa byl postaven v letech 1654 – 1662. K němu byla roku 1765 přistavěna nynější věž se zajímavou bání. Uvnitř kostela je hrobka rodiny Čertorejských z Čertorej z doby, kdy Stárkov

byl jejich rodinným sídlem. Z roku 1581 pochází dřevěná roubená fara, která byla obnovena po požáru v roce 1660. Fara patří mezi nejstarší zachované stavby ve východních Čechách.

Od roku 1575 měl Stárkov radnici; nynější podoba radnice pochází z roku 1854. Z téhož roku pochází zámek, původně dřevěný, ale v letech 1681 – 1691 přestavěn do dnešní podoby dvoukřídlého barokního objektu. Na náměstí je klasická kašna a mariánský sloup z roku 1726. Pozoruhodná je kamenná křížová cesta s úvodním panelem a čtrnácti zastaveními za kostelem. Byla postavena roku 1775 obchodníkem Johanem Georgem Šrolem. Křížová cesta se řadí ke kulturním pozoruhodnostem východočeského kraje. Šibenice na jejím konci připomíná hrdební právo Stárkova.

Stárkovsko bylo krajem zemědělců, tkalců a horníků. Stárkov se stal tkalcovským městečkem. V roce 1850 byl mlýn k vápence přestavěn na tkalcovnu s vodním pohonem. Až v roce 1910 byla založena textilní továrna Josefem Wolfem.

V polovině 19. století začala na Stárkovsku těžba uhlí a pomalu se rozvíjí i průmysl. V Bystrém byla roku 1840 postavena Karlova šachta dlouhá 3,6 km, roku 1858 hlouben důl sv. Kláry a další šachty. V letech 1880 – 1890 však byly doly uzavřeny pro nebezpečí vpádu spodní vody a těžba pokračovala v okolí Rtně, Svatoňovic a Radvanic.

V letech 1868 – 1875 se stavěla železnice z Chocně do Meziměstí. Podle původního projektu i když byly uvažovány i jiné trasy, procházela údolím řeky Metuje do Teplic a pak dále do Meziměstí a odtud k hranicím a do Broumova. Jedna z pobočných tratí měla vést také přes Stárkov do Teplic, ale páni z Kaisersteina si nechtěli nechat zničit své letovisko a tak postavena nebyla. Stárkov se tak ocitl stranou důležité obchodní i turistické trasy a možnosti jeho dalšího rozvoje byly omezeny. Na nejbližší železniční stanici do České Metuje bylo 6 km a k tomu přes solovický kopec. Lepší to bylo na dráhu do Hronova, ovšem bylo to o 2 km dále. Na dosti užívanou zastávku v Žabokrákách to bylo také 6 km. Rovněž později vybudovaná dráha z Teplic do Trutnova se Stárkovu zdaleka vyhnula. Tím byl Stárkov v nevýhodě proti místům ležícím při železnici a to se v dalších letech negativně projevovalo na jeho rozvoji. V letech 1892 – 1894 byla postavena na místě staré formanské cesty nová okresní silnice z Hronova přes Dřevíč. Tím se dostalo Stárkovu alespoň lepšího silničního spojení s okolním světem. Autobusové spojení z Hronova do Stárkova provozoval ve 20. a 30. letech minulého století pan Nýč z V. Dřevíče, autobus jezdil dvakrát denně do Stárkova a zpět.

První a zvláště pak druhá světová válka Stárkov tragicky poznamenaly. V roce 1930 měl Stárkov 892 obyvatel, ale z toho jen 108 české národnosti. Nástupem nacismu v Německu se národnostní otázky staly problémem. Nadcházející události přerušily třistaleté harmonické soužití Čechů a Němců. Konrád Henlein začal štvavou kampaň proti republice za odtržení Sudet, podporovanou Hitlerovým režimem z Říše. Stárkovští Němci ochotně a horlivě jeho kampaň přijímali a vstupovali do jeho strany. Tím vznikla nevráživost proti Československu a vůbec proti všemu českému. Události dostaly spád a vyvrcholily v září 1938, kdy po mnichovské dohodě došlo k odtržení Sudet, v říjnu Stárkov obsadila německá vojska a Stárkov byl začleněn do Říše. Byla vytyčována nová československá hranice, která vedla mezi Velkým a Horním Dřevíčem. Při jejím značení se stárkovští ordneři chovali povýšeně a arogantně neboť se už považovali za občany Říše. 15. března 1939 se pak tato hranice stala hranicí Protektorátu Čechy a Morava. Československé pohraniční orgány byly zrušeny a hranice pak už byla střežena pouze z německé strany. Veškeré styky se Stárkovem se přerušily a nebyly ani možné ani žádané. Když byla rozpoutána válka, bylo do německé armády povoláno mnoho mladších mužů. Účastnili se bojů na různých bojištích a mnozí se již nevrátili, buď padli nebo se dostali do zajetí. Válka, která začala 1. září 1939 napadením

Polska už trvala 5 roků a na jaře roku 1945 už bylo jisté, že Německo bude poraženo a válka brzy skončí. Přes Stárkov začali jezdit uprchlíci ze Slezska s koňskými potahy i pěši s vozíky, kteří utíkali před východní frontou, která se nezdádně blížila. Byli to tak zvaní „národní hosté“. Ostraha hranic už skoro neexistovala neboť zbylé sudetské obyvatelstvo mělo jiné starosti. Z obavy před přibližující se sovětskou armádou organizovali jakési oddíly domobrany a dělali různé zátarasy a překážky, které měly ztížit její postup.

Počátkem května se objevovaly menší skupiny příslušníků německé armády ustupující před frontou. Po kapitulaci Německa 8. května to byly už větší skupiny nebo části útvarů, které po přechodu protektorátní hranice byly zadrženy ve Dřevíči, kde byl utvořen a fungoval revoluční štáb. Už nekladli žádný odpor a odevzdávali zbraně. Současně byla ze štábu vyslána skupina do Stárkova, aby převzala správu a zajistila znovuoobnovování Československé republiky. Na radnici byl vyvěšen československý prapor. Rovněž domobrana odevzdala zbraně. V zámku byla umístěna menší vojenská posádka. Na začátku června 1945 vznikla stárkovská místní správní komise a 25. ledna 1946 byl ustaven MNV Stárkov, jehož úřad sídlil v budově zámku.

Majetek německých občanů se dostal pod národní správu. Většina Němců byla odsunuta podle rozhodnutí velmocí na Jaltské konferenci tam, kam chtěli Heim ins Reich (vyjma těch, kteří režim odsuzovali a vyjma horníků). Po odsunu výrazně poklesl počet obyvatel. Následující osídlovací akce přivedly do Stárkova lidi, kteří ke zdejší krásné i když drsné krajině neměli vztah. Chyběla jim hrdost a patriotismus původních obyvatel. Obchody a živnosti špatně prosperovaly a snížil se počet zákazníků. Vzhledem k malému počtu obyvatel ztratil Stárkov i statut města.

Komunistická moc postupně likvidovala soukromý sektor. Znárodněny byly tkalcovny, zanikla mlékárna i pivovar. Soukromé obchody a živnosti se staly součástí velkých podniků. Zlikvidováni byli i soukromí zemědělci. Nevyužitá zůstala dvě zařízení: bývalý pracovní tábor a budova zámku. Zámek byl přebudován na domov důchodců, který byl otevřen 14. ledna 1957. Zrušen byl 31. 12. 2001 a obyvatelé přemístěni jinde. V táboře se každoročně konaly hornické dni ke Dni horníků. Roku 1965 objekt tábora získal okresní výbor ČSM a vybudoval zde vlastní chatový tábor.

Na počátku prosince 1989 vzniklo místní Občanské fórum a v komunálních volbách v listopadu 1990 bylo zvoleno nové obecní zastupitelstvo a místo MNV vznikl Obecní úřad Stárkov. Současně s politickými změnami nastaly i změny hospodářské. V restitucích získali majitelé většinu zemědělské půdy, potomci bratří Pejscarů zámek a k němu patřící budovy a část pozemků. Nové podmínky umožnily rozvoj soukromého podnikání. Obecní úřad se snažil zachovat a opravit nejvýznamnější historické památky, zvláště křížovou cestu a budovu radnice. 23. ledna 2007 se rozhodnutím Parlamentu České republiky stal Stárkov opět městem.

Zajímavý pohled na Stárkov a okolí je z útvaru zvaného Vysoký kámen (550 m n.m.). Protéká zde řeka Olšavka, ve Stárkově spíše říčka, pramenící v Horním Adršpachu ve skalách. Protéká Hodkovicemi, Janovicemi, Verněřovicemi a Vápenkou a je poměrně čistá a klidná. Dovede však řádit, když nastane prudké tání nebo velké lijavce či průtrže. Pak se rozvodní a protože má velké povodí a četné přítoky, zatopí pak údolí, kterým protéká, nejvíce pod Stárkovem. Ve Velkém Dřevíči musela být regulací zkrocena, aby už nikdy neškodila.

Stárkov je poklidným městečkem, náměstí, jemuž vévodí radnice působí příjemným, uklidňujícím, zdá se až trochu ospalým dojmem, bez spousty aut, jako je tomu v okolních městech. Automobilový provoz je slabý, těžká nákladní a kamionová doprava je minimální, přes to, že je možno Stárkov považovat za křižovatku všemi směry.

Tak, to je pohled na minulost i přítomnost městečka, kterému se vyhnula železnice. Zato se zde zachovala krásná příroda, čistý vzduch a blahodárný klid neboť zde nevznikly žádné větší průmyslové podniky.

Stárkov vkládá naději do rozvoje cestovního ruchu. Rozvoji města však vadí malý počet obyvatel. Samo město mělo k 1. 1. 2007 jen 406 stálých obyvatel a s okolními přidruženými obcemi pak je to 652 lidí. Prvním počinem je rekreační areál „Zelené údolí“, vybudovaný holandským podnikatelem R. Hoedtem. Bylo by zapotřebí více podobných zařízení, více penzionů a pohostinských služeb, jež by přilákaly a udržely turisty a rekreanty. Nádherná krajina a množství památek k tomu přímo vybízejí.

Tak vyšlápněme si někdy do Stárkova, třeba na tradiční jarní pouť nebo na známý dálkový pochod Katovská třicítka nebo jen tak navštívit a prohlédnout si městečko, kde nejedí dráha.

*Ladislav Rudolf st.*

## Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu doktorovi MUDr. Ibrahimu Kanzourimu, provozovateli nové chirurgické ambulance na zdravotním středisku v Polici nad Metují, za jeho velmi lidský a přátelský přístup k pacientům a za provedení precizního chirurgického zákroku - drobné plastiky prstu na ruce, kterým mi (po úrazu elektrickým hoblíkem) zajistil výrazně lepší a kratší zahojení prstu, a to poté, co se den před tím, při ošetření v broumovské nemocnici, takovýmto vhodnějším ošetřením vzniklého úrazu vůbec nezabývali. Jsem rád, že takového odborníka s lidským přístupem u nás v Polici n.M. máme a děkuji i paní starostce Idě Seidlmánové, která se o to zasloužila.

*Ing. Jan Troutnar, Police n.M.*

## Slunce v duši

Jen vzácně se stává, že pocítíte lidské souznění i cit pro veškeré človenství. A stalo se při hudební produkci souboru Hradišťan, který hostoval v Polici nad Metují dne 30. března 2008 v Kolárově divadle v neděli jarního podvečera. Šest muzikantů se zpěvačkou, pod vedením pana Jiřího Pavlici, dokázalo to neuchopitelné a těžko popsatelné.

Píseň následovala za písní a po pěkném úvodu "Na besedu idem k vám" přicházela jedna píseň za druhou. Tento charizmatický orchestr dovede rozehrát snad i ty, kteří své city schovávají v tajné schránce.

Velmi působivý byl Skácelův "Sonet o lásce a modrém portugalu" a v podání souboru a J. Pavlici zazněla pěkná slova: dny lásky jsou jak vinné sklípky ve strání s dubovými lisami jako v době kdysi... a také "Rozhovor" jak se daří můj milý stromečku, ke kterému přivázali ovečku ....

Všechny písně byly dojemné, jímavé a mnoho, mnoho vypovídající, jako třeba lidová v podání J. Pavlici: láska, kde ťa lidé berú, mě v poli nesejú, já sama se rodím ...

A tak bychom mohly psát o celém repertoáru a v každé písni a melodii bychom mohly shledat pomíjivost i věčnost, jako oslavu všeho tvorstva.

Ale přece jedna píseň stojí ještě za zmínku "Modlitba za vodu! : ubývá míst, kam chodívá pro vodu má starodávná voda, voda je krásná, má rozpuštěné vlasy, chraňte tu vodu, nenechte zhasnout zrcadlo hvězd.....Není to krásné? A tato Skácelova slova zhudebnil též J. Pavlica.

Musíme napsat, že všichni muzikanti se zpěvačkou jsou výteční a umí hrát na tolik nástrojů, které jsme snad viděli a

slyšely poprvé " grumle, trumšajt, křivý roh a ještě jiné, o kterých se dozvíme v literatuře o hudbě.

Podvečer se povedl a asi nikdo nebyl zklamán, vždyť i návštěvnost svědčila o velkém zájmu. Rovněž nás mile překvapila vzácná návštěva převora břevnovského kláštera Pátera Prokopa Siostrzoneka OSB, který navodil svým vystoupením příjemnou náladu.

Na závěr chceme vypovědět, že Poličáci jsou hudbymilovní a vychovaní naši, řekly bychom, slavnou Polickou hudební školou. Vítáme každá vystoupení, která naše duše a srdce obohatí. Děkujeme všem, kteří toto setkání v Kolárově divadle zajistili.

*Sestry Seidelovy*

## Okénko do tajů tradiční čínské medicíny

### Aprílové počasí



A bylo jaro... říkali broučci za starých časů, kdy ještě bylo jaro ☺ Ano, způsob letošního jara zdá se poněkud podivný. A právě tato rozkolísanost počasí, může člověku připravit různé zdravotní problémy. Podle čínských učenců se organismus člověka (stejně jako příroda) řídí určitými cykly. Když přichází jaro, naše tělo se „preprogramuje“ na jarní období – očekává teplejší počasí, více slunce apod. Pokud ale jaro přijde později nebo pokud dochází k takovým prudkým výkyvům počasí, jaké vidíme dnes kolem sebe, a pokud jsme se v zimě o své tělo nestarali a máme oslabenou obrannou QI, pak nás lehce může napadnout „škodlivá QI“. Číňané často přirovnávají naše tělo k suverénnímu státu, který má své vojsko – obrannou QI neboli imunitu. Náš suverénní stát se neustále pokouší napadnout nepřítel – tzv. škodlivá QI. Krouží stále kolem nás a testuje naši odolnost. Pokud je náš organismus oslabený a nebo je náš nepřítel příliš silný, dochází k jeho proniknutí na naše území - no a máme tu nastuzení, chřipky apod. Je proto velmi důležité, abychom zvláště v těchto přechodových obdobích dávali na sebe větší pozor, strojili se přiměřeně klimatickým podmínkám a měli dostatečný přísun vitamínů (spíše ve formě zeleniny, než tabletek).

#### Játra = játra

V minulých Okénkách jsme si říkali, že ke každému ročnímu období řadí čínská medicína jeden orgánový okruh. K jaru patří okruh jater. Játra řídí prostupnost celého organismu, jsou zodpovědná za to, aby energie QI mohla v našem těle volně proudit. Řídí také šlachy, vazivo, nehty a oči. Játra také velmi úzce souvisí s emocemi, zvláště s hněvem a vztekem. Lidé, kteří mají problémy s játry, jsou často nerudní, vše je lehce rozčílí a lehce vybuchnou. Existuje však i druhý extrém (týká se častěji žen), kdy člověk nedokáže ventilovat své emoce a snaží se je potlačovat. Tím si blokuje svá játra a může dojít k nejrůznějším stagnacím v těle. Máme pak třeba problémy s premenstruačním syndromem, s menstruací, depresemi, poruchami spánku, podrážděností, ale třeba i určitými formami akné.



Pečujeme o svá játra! Zvláště na jaře, kdy kulminuje jejich období. Jak? Klasik říká: „na jaře by lidé měli chodit spát s příchodem noci a dříve vstávat. S rozpuštěnými vlasy a uvolněným oděvem by se měli často procházet pozvolným krokem v přírodě, aby se cítili příjemně a spokojeně“. Ode mě trochu praktičtější rady: na jaře by naše strava měla být více odlehčená. Měli bychom omezit hutná jídla (která byla dobrá v zimě) a jíst spíše čerstvě rašící výhonky, čerstvou zeleninu nebo naklíčené obilí, nejlépe ve formě různých salátů. Neměli bychom také potlačovat své emoce. Máte-li problém s manželem, zkuste si to vyřkat. A nebo se běžte vykřičet třeba do lesa. Nebo si kupte boxovací pytel. Ale v žádném případě to neduste v sobě!!!

#### Zklidnění zčeřené hladiny

Na závěr dnešního okénka bych vám chtěl představit bylinnou směs, která právě řeší problémy se zablokovanými játry. Česky se nazývá *Zklidnění zčeřené hladiny*, čínsky pak *JIA WEI XIAO YAO WAN*. Jedná se o nejpoužívanější čínský lék v západním světě. Dokonce i v Polici se už hodně žen přesvědčilo o jejich blahodárných účincích ☺ Odblokovává stagnující játra, posiluje slezinu, aby mohla produkovat více krve a QI, harmonizuje organismus, odbourává stres a vnitřní napětí. Je často používána právě v případech premenstruačního syndromu. Je doporučována i ženám užívajícím hormonální antikoncepci, k vyrovnání nepříjemných vedlejších účinků této terapie. Stejně tak se používá při léčbě vaječnickových cyst či fibromů v prsou (v těchto případech je ale lepe použít účinnější formu odvaru - TANG). *Zklidnění zčeřené hladiny* sice nejvíce užívají ženy, ale i muži mají své dny ☺, zvlášť pokud jsou vystaveni stresovým situacím a potřebují zharmonizovat nejen svůj organismus, ale i svoji duši.

Přeji vám plno krásných jarních dnů s vašimi nezablokovanými játry ☺

*Připravil Milan Schirlo*

## Vlastivědné okénko



Připravujeme publikaci  
**Žďár nad Metují  
malebný kout pod**



**Ostašem**

Na knize již více než rok pracuje autorský kolektiv vedený Mgr. Michalem Burešem, svou pílí a invencí přispívají především Mgr. Lydia Baštecká, Mgr. Jan Tůma, PhDr. Ladislav Hladký CSc., Ludmila Štěpánová, Jan Rail a další. Stále shromažďujeme materiály, studujeme prameny, fotíme obec i jednotlivá stavení, hledáme zajímavé prvky lidové architektury, poznáváme lidi i život ve Žďáře.

V jednotlivých kapitolách se dozvíte, co ovlivňovalo život místních v průběhu staletí, co je ohrožovalo, co naopak těšilo. Bude zde množství fotografií současných i historických. Zařadíme také srovnávací snímky některých zajímavých míst, objeví se zde vzpomínky významných osobností, ukázky z obecních kronik a mnoho dalšího.

Tímto bychom rádi požádali všechny občany obce (současné i bývalé), rodáky, chalupáře, příznivce obce,... o pomoc při shromažďování materiálů pro potřeby vzniku nové publikace. Případně i o spolupráci formou osobních vzpomínek na dění v obci, místní zvyky, dětské hry,



informace o zajímavých osobnostech žijících ve Žďáře a podobně. Vše stojí za zaznamenání.

Budeme také vděční za zapůjčení starých pohledů, map, fotografií, deníků, kronik,... prostě čehokoliv, co souvisí s dějinami obce jako celku i jednotlivých stavení, lidí, památek,... Obrátit se můžete buď přímo na Mgr. Michala Bureše, nebo na Obecní úřad ve Žďáře nad Metují.



Kovárna kolem roku 1930 v popředí zleva Marie Kubečková, Františka Kubečková rozená Klímová a Václav Kubeček (narozen v roce 1884).



Mgr. Michal Bureš

## Školství na Machovsku - škola v Nízké Srbské

Škola v Nízké Srbské vznikla výnosem zemské školní rady z 31.7.1895, kterým bylo provedeno odškolení obce Nízká Srbská od Machova. V té době byla machovská škola už čtyřtřídní, ale stále to nedostačovalo. Navíc, všechny třídy se do tehdejší budovy nevešly. Bylo tedy rozhodnuto ponechat v Machově 3 třídy a v Nízké Srbské zřídít další školu, která bude dvoutřídní. Rodiče se mohli sami rozhodnout, do které školy budou děti posílat. Zpočátku v Machově zůstalo 215 dětí a asi 120 jich přešlo do Nízké Srbské. Vedením školy byl pověřen machovský podučitel **Jaroslav Petr**.

Školní rok 1896/1897 začíná v Machově 15.9.1896 jako každoročně, ale v Nízké Srbské začal až 1.10.1896, protože školní místnosti ještě nebyly schváleny a připraveny. Tolik školní kronika, ale farní nám poskytuje jiný údaj.

Nízkosrbská vystavěla si školu dvoutřídní. Škola měla být 4.10.1896 vysvěcena, ale několik dní před slavností bylo svěcení odročeno pod záminkou, že okolí školy není ještě srovnáno. Zatím ale někteří, jak se pravilo, nepřáli si vysvěcení školní budovy. Zatím starosta obce František Klimeš rolník v Nízkosrbské čp.6, který se všemožně přičiňoval o to aby škola byla vysvěcena, umřel a na jeho místo nastoupil Antonín Innert

mlynář v Nízkosrbské. Farní úřad naléhal na svěcení budovy a tu konečně rozhodla se místní školní rada, že se má škola vysvětit. Kdyby nebylo ihned v kostele ohlášeno svěcení školy, byla by se věc pro odpor asi tři (notorických stěžovatelů – pozn.JK) opět odložila.

29.července 1900 po ranních službách Božích vykonal místní farář P.Metoděj Laudín OSB, vyžádal si k tomu dovození od vysoce důstojné biskupské konsistoře v Hradci Králové, vysvěcení. Po hymnu u sochy sv. Václava „Veni Creator Spiritus“, ubíraly se školní děti, které u sochy té světitele očekávaly, ku školní bráně, zpívající píseň „Hospodine všech věcí Pane“. Po vykonaném svěcení, při němž školní děti pěly „Svatý Václave“ měl světitel k shromážděným před školou osadníkům řeč o důležitosti školství křesťanského a jak má být zařízeno, aby účelu dosáhl, načež pan řídící Jaroslav Petr všem poděkoval za vystavění školy a účast při svěcení a když i školák poděkoval světiteli, ubírali se všichni v průvodu za zpěvu „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“ do chrámu na velké služby Boží.

Odpoledne měly děti výlet do blízkého lesíka, kde byly na obecní útraty pohoštěny.

Z uvedení vyplývá, že škola byla vysvěcena až po čtyřech letech provozu, což v těch dobách bylo velice neobvyklé a svědčí to o napjatých náboženských poměrech už 20 let před vyhrocením konfliktu.

První dva školní roky byl podučitelem v Nízké Srbské Jan Dohalský, který v roce 1898 přešel do Machova.

Spolu s Jaroslavem Petrem působil na škole v Nízké Srbské od roku 1904 Bohumír Jirman, který byl podobného ražení a tak si asi velmi dobře rozuměli. Oba působili v Sokole, ve vzdělávacím kroužku Havlíček a Jirman vedl také spolek tamburašů v Machově. V roce 1913 přešel do Police nad Metují, 1914 narukoval na srbskou frontu a v roce 1915 padl v Haliči. Více o všech předcházejících učitelích bylo v článcích o machovské škole.

V roce 1913 přichází učitel Jaroslav Motz, který předtím působil na mnoha školách v okolí, naposledy v Machově. Jak byl dlouho v Nízké Srbské však nevím, protože se zápisy z té doby nezachovaly. Vrátil se sem znovu v květnu 1919 z Velkého Dřevíče, ale v příštím školním roce už zde učí Vojtěch Hanft. Industriální učitelkou byla Emilie Petrová, manželka řídícího.

Ve školním roce 1920/1921 zde s řídícím Jaroslavem Petrem učila kandidátka učitelství Ludmila Nováková. Počet školních dětí byl 76.

Ve školním roce 1921/1922 dostal řídící Jaroslav Petr zdravotní dovolenou a jeho zástupkyní se stala **Marta Kryštofová**, narozená 8.3.1901, která vystudovala lyceum v Hradci Králové a učitelský ústav tamtéž zakončila zkouškou v roce 1920. Jeden rok učila v Kostelci n/Orlicí, odkud přišla sem.

Ludmila Nováková přešla do Slatiny nad Úpou a nahradila ji Božena Krystová, narozená 23.4.1902. Maturovala v roce 1920 na lyceu v Hradci Králové, po soukromé hospitalaci na obecné škole ve Smiřicích složila zkoušku v roce 1921. Ruční práce učila stále Emilie Petrová. Počet žáků 72.

Ve školním roce 1922/1923 byli učitelé stejní, ale 24.10.1922 zemřel řídící Jaroslav Petr a pohřben byl na evangelickém hřbitůvku pod Borem.

V dalším školním roce slečna Marta Kryštofová byla ustanovena učitelkou na Hoříčkách, Božena Krystová učitelkou v Pěkově a učitelka ručních prací, vdova Emilie Petrová byla zproštěna služby a 30.10.1923 se odstěhovala ze školního bytu. Definitivní učitel v Machově **Josef Zídka** byl 10.8.1923 jmenován definitivním řídícím učitelem v Nízké Srbské. Druhou třídu učil kandidát učitelství Vladislav Brkl z Kameničné u Žamberka. Ruční práce Milada Jirásková. Počet žáků klesl na 67.

Ve školním roce 1924/1925 vyučovala druhou třídu Zdeňka Klosova, kandidátka učitelství z Velkých Petrovic, ruční práce Milada Jirásková. Počet žáků se opět snížil na 54.

Ve školním roce 1925/1926 byl Josef Zídka jmenován ředitelem školy v Machově a na místo ředitele v Nízké Srbské byl ustanoven **Emil Klesl** do 31.12.1925. Od 1.1.1926 **Marie Chymková**, ruční práce vyučovala Marie Hubková ze Žďáru. Počet žáků 41.

Ředitel Josef Zídka viděl klesající trend počtu žáků a tak navrhoval zřídit v jedné třídě školy v Nízké Srbské Lidovou školu hospodářskou, která už fungovala v Polici nad Metují a ve Zbečniku. Po válce bylo třeba zlepšit hospodaření na selských usedlostech a tomu právě měla tato škola sloužit. Měla v zimních měsících vyučovat mladé zemědělské synky a dcerky nejmodernějšími metodami hospodaření, aby je potom uplatňovali na svých statcích. Zřízení této školy by přitáhlo další žáky z okolí a nepoklesl by význam školy. Situace byla pro tento podnik příznivá a tak **1.11.1925** mohla tato škola zahájit vyučování. Finančně byla podporována obcemi Machovem, Lhotou a Bělým, okresní správní komisí, živnostenským společenstvím, honebním družstvem, hospodářským družstvem a dorostem republikánské strany (agrárníky). Významnou podporu poskytlo ministerstvo zemědělství a zemský výbor.

V prvním učitelském sboru byl odborný učitel Josef Jirásek ze Žďáru, Josef Zídka – po jeho přeložení do Machova Emil Klesl, František Hroneš, Dr. Franc a lesní Karel Kutzer. Učitelkou nauk byla Marie Hubková. Spolupracovali i místní rolníci - František Klimeš z čp.6 pronajal škole část pole na pokusný pozemek. V prvním ročníku bylo zapsáno 36 žáků.

Ve školním roce 1926/1927 se stala obecná škola v Nízké Srbské jednotřídní, měla 35 dětí. Slečna Marie Chymková byla přeložena do Velkého Dřeviče a zde ji nahradil zastupující řídící učitel obecné školy ve Velkých Petrovicích **Alois Kovář**. Narodil se 12.1.1902 ve Víchově nad Jizerou. Vzdělával se v letech 1914-22 na státním reálném gymnasiu v Jilemnici, kde 23.června 1922 maturoval. Ve školním roce 1922/23 navštěvoval abiturientský kurs při státním českém ústavu učitelském v Praze II. Na tomto ústavu se podrobil dne 11.června 1923 zkoušce učitelské dospělosti a v listopadu 1925 zkoušce učitelské způsobilosti. Po studiích byl ustanoven 1.září 1923 zastupujícím učitelem a od 1.března 1925 zastupujícím řídícím učitelem v Petrovicích, kde působil 3 roky. Zde se seznámil s Marií Richterovou a 18.9.1926 se s ní v Bezděkově oženil. Ve školním roce 1926/1927 byl ustanoven zastupujícím řídícím učitelem v Nízké Srbské. V příštím školním roce se stal správcem školy na Slavném, kde pak působil 10 let.

V lidové škole hospodářské už byly 2 ročníky s 56 studenty, ředitelem byl **Vladimír Lepš**, třídními učiteli František Hroneš a Alois Kovář, další vyučující Marie Hubková, Josef Křelina a Josef Nemejta. Výuka probíhala vždy od listopadu do března.

Ve školním roce 1927/1928 se obecná škola stala znovu dvoutřídní. Zastupující ředitel Alois Kovář odešel do školy na Slavný a nahradila ho **Alžběta Jirásková**, zastupující učitelka v Suchém Dole. Druhou třídu převzala výpomocná učitelka Anna Pitthardová, narozená v Horním Jelení. Ruční práce Marie Hubková.

Alžběta Jirásková se narodila v roce 1905 ve Vysoké Srbské v učitelské rodině Karla Jirásky t.č. učitele v Bukovici. Učitelský ústav vystudovala v Litomyšli v roce 1924, zkoušku učitelské způsobilosti vykonala v roce 1926 v Jičíně. Seznámila se s farářem československé církve v Machově Bohumilem Dlatlou a 5.6.1928 s ním uzavřela manželství v Hradci Králové před biskupem církve československé Stanislavem Kordulem.

V lidové škole hospodářské byli třídními učiteli František Ticháček a Bohumil Palma. Školní rok byl zahájen až 2.12.1927 kvůli administrativním problémům. Škola byla totiž

přemístěna do Machova a tak musel být zvolen nový školní výbor. Výuka byla zhuštěna a ukončena až v dubnu 1928.

Dne 1.7.1928 se konala slavnost rozvinutí praporu československé církve v Machově. Po bohoslužbě na zahradě rolníka Antonína Plného v čp.16, kterou vedl biskup Stanislav Kordule a machovský farář Bohumil Dlatla, promluvili zástupci korporací a spolků. Odpoledne se konal koncert.

... pokračování příště

Jiří Kohl



## POZVÁNKA

Můj záměr se stává skutečností. V sobotu 10. 05. 2008 v 11:00 hodin bude slavnostně vysvěcena kaplička na Bezděkově. Svoji účast přislíbil pan farář Marian Lewicki. Celá akce bude ještě včas plakátována. Těším se, že přijdou známí i neznámí, zvaní a ti co pomáhali. Jak je již pro Polici zvykem, lesku celé akci přidají i poliští ostrostřelci. Při občerstvení v nedaleké restauraci bude hrát KO 5. Akce bude provázena malou provizorní výstavkou fotografií o přestavbě a o náboženství. Totéž uvidíte na plátně v restauraci. Počasí bude překrásné.

Roman Pavlínek

## Z historie prvního časopisu Policka

*Z časopisu „Broumovsko“, květen 1947 (autor příspěvku J. Z.)*

První časopis Policka byl orgán hasičské župy „Metuj“ se sídlem v Polici nad Metují. Jeho odpovědným redaktorem byl Max Gottlieb, po něm Josef Kulháněk a Jiří Streit. Členové redakce I. – III. ročníku byli řídící učitel V. Chmelař z Vysoké Srbské a řídící učitel Jar. Petr z Nízké Srbské. J. Kulháněk dovedl časopis od roku 1926 do roku 1940 do XVIII. ročníku. V té době z bývalého měsíčníku byl již vlastně čtvrtletní organizační zpravodaj.

Bylo velkou odvahou v r. 1914 vydávat pro 19 obcí měsíčník s předplatným 1 K ročně. To se mohlo podařit jen nadšenému idealistovi a zkušenému organizátoru se zkušenostmi redaktora a spisovatele, jakým byl řídící Petr. Větší obtíží bylo ještě to, že časopis převedl přes obtíže cenzurní, přes nejtěžší údobí první světové války do r. 1917.

Proto se vlastně stal válečnou kronikou Policka a ve válce samotné pod rouškou důležitosti hasičství si všiml válečné hygieny, hmotného zaopatření po padlých a zajatých, vybízel k vzájemné sousedské pospolitosti, posiloval víru v lepší budoucnost. Je neobyčejně zajímavé sledovat úsilí tohoto časopisu, který vycházel v počtu několika málo stovek, kolik zřetelů k potřebám kraje tu autor věnoval. Není od místa připomenout si to právě dnes, kdy za šťastnějších poměrů začínáme s časopisem „Broumovsko“. Časopis „Metuj“ z r. 1914 nese již všechny známky uvědomělého regionalizmu. Usměruje a registruje osvětovou činnost, upozorňuje na novinky v literatuře (Jirásek, Z. Wintr, Krásnohorská), seznamuje s minulostí kraje, ukazuje, kde je třeba přikročit k záchraně lidových památek, přetiskuje včas staré zápisy obecních kronik (kupř.

obce Nizká Srbská) a hlavně úryvky kroniky polického kronikáře Josefa Brandejse, najde vždy a v každém čísle místo pro mužné verše Čechovy, Nerudovy, Sládkovy, pro jubileum Husovo v r. 1915, zapůsobí na cit vojenskou písní a baladou i přílehlavou besídkou době a kraji. Redaktor najde ve válečné době ve vylidněném kraji nejen odběratele, ale také přispěvatele, kteří dovedou poučit, povzbudit a potěšit. Nezapomněl ani na jazykový koutek, školu a jiné.

Ve IV. – XVIII. roč. najde se také mimo hasičské organizační zprávy lecjaký vlastivědný materiál, tak o náboženském hnutí na Policku (Suchodol) a zvláště i klasobraní nejstaršího učitele z Policka, řídícího učitele Bedřicha Ježka, který se dožívá letos (pozn. v roce 1947) ve zdraví a duševní čilosti 91 let svého života. Pod jeho pseudonymem v 1. čísle XVIII. ročníku z 1. února 1939 čteme pohnutý žalozpěv:

### V rok nový (1939)

*Žár krutý v česká vpil se nadra  
a v srdci mnohém krví zalkal žal,  
dech dusný zavoněl z Ostaše květů,  
v mdlých dálkách smýčec houslí zaplakal  
„Metující, s Bohem“ lyra zastenala retů,  
s bolestí polkla vašeň němých tich,  
vy odtrženi v čar neznámých jste snů,  
teď na Policku dětský zhasl smích.  
„Hvězdo, Ostaši – hymno zkamenělé krásy,  
pohádka se strunami zmlklých dní,  
kolébko teplé lásky, úsměvu a kouzla,  
políbení přijmi, však ne poslední!  
Tvůj skalní klín předky skrýval přece,  
ty mnoho krvavých zočila jsi vrahů –  
mezíky hranic naše nerozdělí srdce“ –  
Národa štěstí jdeme vstříc zas prachu!  
Osmatřicátý již uplynul – kráčíme dál –  
slintavka kdy ráčila i dravý povodně proud  
a vůbec, nač by člověk vzpomínal,  
národa metly již nutno zapomenout.  
Hasiče heslo zní „Bližnímu na pomoc!“  
a pomáhat nutno tam, kde řádí zmar,  
proto my všelikou uhasit chcem nemoc  
a časy lepší psát v novoroční dar.  
Však Boru, Ostaše horalé, slyšte vy hlas!  
Všichni jen k sobě stulte se blíž!  
„Metuj“ vás volá v ztemnělý čas,  
kéž láskou Policku zmírníte tíž!*

Bedřich Jakoubek

Příteli redaktore, Josefe Kulhánku, opatrujte dobře „Metuj“, roč. IV. – XVIII., je v nich kousek historie kraje mezi Borem a Ostašem a osudu dobrých lidí, kteří byt' pěstovali jen jednu růži, jeden štěp, nezaslouží, aby zapadli nepaměti do propasti. Uložíme v budoucím krajinském muzeu, pro které v Polici již byl položen základ vašim rodákem Dr. St. Brandejsem.

### Z jazykového koutku „Metuje“ (1914):

Jména obcí pište správně! Nepište Bukavice, nýbrž Bukovice. Neříkáme přece Bukovina, ale Bukovina. – Nepište Bělá, Bělé, nýbrž Bělý. – Nepište Nízko Srbská, Vysoko Srbská ani Nízkosrbská, Vysokosrbská, nýbrž Nizká Srbská, Vysoká Srbská. – Pište Petrovice, Petrovičky místo Velké Petroviče, Malé Petrovice, taktéž Dřevíč, Dřevíček místo Velký, Malý Dřevíč. – Pište prostě Lhota a nikoliv Lhota Mölten. Je nesmysl spojovat české jméno s německým výrazem v jedno. – Nepište Merklovice, nýbrž Zdoňov.

Starší prostí lidé mluví správněji než mladší pokolení, které si přináší z německého „handlu“ řeč pokaženou zněmčenými výrazy. Našich národních práv dotýká se kdekdo, chraňme si tudíž my sami všeho, především své správné mateřštiny.

### Z jazykového koutku „Metuje“ (roč. III.):

Dopíšeme-li někomu, vznikne dopis. Připíšeme-li něco na okraj knihy, vznikne přípis. Úřady nám posílají dopisy, oznámení, vybidnutí, výměry, ale žádné přípisy.

Slovo obnos je překlad z němčiny. Pišme správně: Všechny peníze byly věnovány – ne celý obnos. Zaslal jsem Vám částku 1000 K – ne obnos. Slovy: Co je to zač (hrubý překlad z němčiny) netáže se žádný vzdělaný Čech. Místo: Co jsi zač, co je to zač, co za člověka to je – říkej: Kdo jsi, kdo je to, jaký, který je to člověk?

Vybral František Janeček

## Lidové pranostiky a pravidla

na měsíc březen podle stoletého kalendáře z roku 1815

- Dubnové počasí nevyslovíš.
- Aprílové počasí jsou časy a nečasy.
- Duben je napůl březen a napůl květen.
- V dubnu se za den i devět druhů počasí sejde.
- Panská láska a dubnový sníh dlouho nevydrží.
- Aprílové počasí je nad ženu vrtkavější.
- Dětský pláč, panská přízeň a dubnové počasí jsou vždy nestálé.
- V dubnu svrchu hřeje, od spodu mrazí.
- Březen – za kamna vlezem, duben – ještě tam budem, máj – vyženeme kozy v háj.
- Co duben našetří, to květen spálí.
- Je-li duben pěkný, bude květen ještě lepší.
- Mokrá duben a pak květen chladný, k sýpkám a senům přístup radný.
- Sníh dubnový jako mrva pohnojí.
- Teplé deště v dubnu – teplé dny v říjnu.

## Říkanka na duben

|                                                                                                                             |                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Duben známým vrtkavosti<br>patronem a nestálostí,<br>jemuž věřit není radno,<br>dělat nám krásně,<br>dešť i sníh a chladno. | V rozmaru on rozmilém,<br>rád posílá „aprilem“,<br>což i dámy dělají rády,<br>někdy též i slavné vlády ... |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Ze Zemědělského kalendáře 2008 vybral František Janeček

## Moudré myšlenky

- Nic tak neoslabuje síly člověka jako naděje, že v něčem jiném než ve vlastním úsilí nalezne spásu a štěstí. – **L. N. Tolstoj**
- Práce je mým nejmilejším potěšením. – **W. A. Mozart**
- Náhoda přeje jen duchům připraveným. – **L. Pasteur**
- Intelektuální velikost nedělají mramorové vestibuly, vytváří ji duch a mozek badatele. – **A. Fleming**
- Toho, kdo vidí, že chybuje, a neřekne mi to, považuji za nepřitele. – **J. W. Goethe**
- V tom leží špatnost, jestliže v dobru nevidíš dobro. – **N. V. Gogol**
- Člověk, který prospívá ve vědění a v mravech hyne, ten více hyne než prospívá. – **J. A. Komenský**
- Nic tak neuzavírá duši jako přetvářka. – **H. de Balzac**
- Kde svornost sídlí, tam je vždy vítězství. – **P. Syrus**
- Žít znamená bojovat. – **Seneca**

Vybral F. J.



## Recyklace odpadu

I když už po druhé se zima nějak zapomněla ohlásit, i když zase nedělala svou práci, přesto se aspoň na chvilku zdálo, že je tady. Napadlo trochu sněhu, bylo bílo, listnaté stromy nevypadaly jako vyhublí somráci, kteří natahují ruce pro pár drobných. A lidi opět zaufávali. Když po chvilce sníh roztál, ukázalo se, že milosrdně přikryl spoustu odpadků, které jsme za tu chvilku stihli naházet podél silnic. Anebo tam všechny ty plastové láhve byly už před tím a díky zbytkům zelené trávy jsme je neviděli? Anebo nechtěli vidět?

Venku už to vypadá na jaro. A na jaře zima umírá. I ta letošní, sotva zrozená. A odhaluje své vnitřnosti. Trochu se sama podobá podobnost s Baudelairovou básní o Zdechlině, či Mršině, podle překladu. Zima je mrtvá a ukazuje nám své vnitřnosti. Zahozené plastové láhve, dokonce jsem zahlédl i kanystr od čehosi a plastovou panenku. Bez ruky. Mrtvola po amputaci končetiny. Pohled jakýkoliv, jen ne hezký.

Někde jsem četl, že jsme zaplavili nejbližší okolí naší Země odpadem. Prý ho kolem naší planety obíhá na 9000 kusů. Jakoby nám nestačila všechna ta odpočívadla u dálnic, kdejaký les, nebo zbytky mezí. Důkazem naší vyspělosti je náš odpad ve Vesmíru.

Míra Smíd mi kdysi ukazoval fotky z Jižního sedla Mount Everestu. Říkal mi, že je to nejvyšší položené smetiště na světě. Bohužel i toto je pravda. Důkazem vyspělosti naší civilizace je náš odpad i na těch nejnepřístupnějších místech planety.

Na základce jsme ve třídě soutěžili, kdo za rok odvozí víc kovového šrotu a papíru do sběrnice. A kdo se nepokázal ani jedním kilogramem sběru, byl pokárán. Jméno vyvěšené na nástěnce ve třídě a ostuda. Jen nevím jestli se do chápat jako bolševizace našeho státu, když uvážím všechny ty barevné čmoudíky z továren, otrávené lesy a řeky, zdevastované kraje těžbou uhlí. O 20 let později jsem se nějaký čas dokonce živil sběrem železa. A vydělal jsem si tolik, že jsem si mohl vždy v pátek v trafice koupit za 99,- Kč knihu.

Ale o dokonalé recyklaci jsem se dozvěděl až od Roberta. Ukazoval mi fotky ze své cesty po severní Africe. A dostal jsem k tomu i velice svérázný výklad.

- Tam neroste vůbec nic. Nikde nevidíš ani kousek zelené trávy. Občas zahlídneš nějaký zaprášený bodlák, ale jenom se na něm objeví nověj, ještě zelenější lísteček, hned přiběhne stádo koz. Fakt ani kousek zeleného -

- A z čeho ty kozy žijou? - zeptal jsem se.

- To je právě ono. Oni ty Arabové jsou děsivý bordeláři. Všude se válejí igelíťáky a papírové krabice. A téma krabicema se živí ty kozy. Úplně dokonalá recyklace. Z papírových krabic hned maso a mlíko -

Takže takto vypadá dokonalá recyklace. Ovšem naše nejbližší okolí není v severní Africe a stáda koz tady nespásají sotva pučící bodláky a zbytky papírových krabic. Ale třeba jednou přijdeme i na to, jak využít energii těch asi 9000 kusů většího odpadu kroužícího kolem naší planety. Jen mi je trochu líto Mount Everestu, který asi v souboji s Vesmírem prohraje. A ještě víc je mi líto příkopů kolem našich cest a silnic, které zatím prohrávají na plné čáře.

*Pavel "Mazal" Frydrych*

**BEZPEČNOST A OCHRANA**

## Městská policie informuje

Počasí je vpravdě aprílové... a tak varování do takového času patří především pro řidiče. Až příliš často se střídající počasí vyžaduje za volantem velikou dávku pozornosti...

Upozornění míří i těm, kteří se rozhodnou zbavit

různého odpadu pálením. Pálení jamních ohničků na zahradách, je prosím ošetřeno vyhláškou města. A tak než něco podpálíte, radši si ji prostudujte..

Stížnosti na chování mládeže v prostorách knihovny se snažíme spolu s jejími trpělivými pracovníky vyřešit. Volně přístupný internet se v knihovně řídí určenými pravidly a zrovna tak i chování v jejích prostorách. Slušnost, ohleduplnost a klid patří mezi ně. Nemínil-li někdo tato pravidla dodržovat, bude muset hledat volný internet někde jinde. Byli bychom velmi neradi, aby knihovna musela být až přesprášen pod dohledem policie...nemyslíte?

Děkujeme tomu, kdo se zbavil svých uhynulých slepic, tím že je vyhodil do toku potoka na Splachově..připravil tím pro nás velmi zajímavé dopoledne. Výlov uhynulých slepic nepatří mezi práce, které bychom dělali každý den. To, že podobnou akci provádí zvláštní bezpečnostní opatření z důvodu šíření možných nákaz, např. ptačí chřipky, Vám snad nemusíme nikomu vykládat.

Po delší době jsme poříдили zachytit za přispění občanů mládež, která tropila nepořádek před vchodem k jednomu z domů v Husově ulici. Uklid před ním, byl snad pro začátek jako trestík dostačující...

V pondělí 21. května proběhne jako již tradičně v našem městě Den Země. Uklízet odpadky však nemusí jen děti..vidíte?..

Konec konců nemusel by nikdo, kdybychom se trochu nad sebou zamysleli..

Hezký duben..

*MP*

## Policie ČR občanům



V tomto čísle se pustíme do podrobnějšího popisu činností jednotlivých uniformovaných složek Policie ČR. Početně nejvíce zastoupenou a svým významem nezastupitelnou policejní složkou je Služba pořádkové a dopravní policie.

Na policisty pořádkové policie se můžete obrátit všude tam, kde jsou rozmístěna obvodní oddělení nebo policejní služebny. Policisté, kteří slouží na těchto základních útvech, zajišťují aby se na ně mohli občané obrátit v kteroukoli denní či noční dobu po celých 24 hodin. Lidé mohou se svými záležitostmi přijít osobně přímo na oddělení, kde se jim bude věnovat policista, který má stálou službu. Své oznámení však mohou občané učinit i telefonicky, buďto opět na jednotlivé obvody a nebo, což je nejjednodušší a občany často využívaná služba, mohou se obrátit na bezplatnou linku 158. Tato linka je anonymní, takže je možné cokoli ohlásit bez toho, že by bylo nutné policistům sdělit svoji totožnost. Policisté přijímají oznámení o trestné činnosti, přestupcích a dopravních nehodách. Chtěli bychom však upozornit na skutečnost, že Policie ČR nemá na starosti zatoulaná zvířata ani ztracené doklady. V těchto případech je na místě obrátit se na strážníky městské policie, kteří mají bezplatnou linku 156.

Uniformovaní policisté z obvodních oddělení vykonávají hlídkovou činnost (pěší i motorizovanou), zasahují při porušování veřejného pořádku (rvačky v hospodách, na veřejných prostranstvích, sportovní utkání,...), vyšetřují méně závažné trestné činy a přestupky (ty potom většinou předávají na vyřízení příslušným odborům městských úřadů). Závažnější trestné činy předávají službě kriminální

policie a vyšetřování, pro kterou pak vykonávají dílčí úkoly. Policisté z obvodů také doručují písemnosti soudu, které si občané nepřebírají v řádných lhůtách. Dále provádějí eskorty zadržených a zajištěných osob do protialkoholních záchytných stanic, policisté eskortují i uprchlé chovance (nezletilé a mladistvé) zpět do výchovných ústavů. Samozřejmě, že se uniformovaní policisté věnují i prevenci – chodí do škol, mezi seniory, kontrolují rekreační objekty, parkoviště.

Od začátku roku do současné doby došlo v územním období Policie nad Metují k 11 dopravním nehodám. Dvě nehody skončily těžkým zraněním, sedm nehod zraněním lehkým, ostatní se odehrály bez zranění. Nejčastější příčinou nehod byla nepřiměřená rychlost (7), dále nesprávné předjíždění (2), nesprávný způsob jízdy (1) a ostatní (1). Policisté obvodního oddělení také na různě vytipovaných místech společně s náhodským dopravním inspektorátem prováděli měření rychlosti. Při těchto akcích přistihli 24 řidičů při překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci a uložili jim blokové pokuty v rozmezí od 500 do 2 000 korun. Ve spolupráci s kriminální policií místní obvodní oddělení objasnilo vloupání do motorového vozidla a sérii případů krádeží barevných kovů, kterých se na celém území náhodského regionu dopouštěl mladý pár (v Polici 6 případů). V březnu policisté také odhalili pachatele, kteří v zahrádkářské kolonii rozbili okna u tří chat.

V příštím čísle se seznámíme s dopravní policií.

*Bc. Eva Prachařová, tisková mluvčí Policie ČR*

## ZE ŽIVOTA CÍRKVÍ

### INFORMACE Z DĚKANSTVÍ

#### Doba velikonoční

Letošní zima byla velice mírná a tak přechod do nového jara je poněkud nenápadný. Nicméně nové jaro už je tu v podobě rozkvetlých květů, veselého ptačího zpěvu a co nevidět začnou rašit keře a stromy. Přicházející jaro probudilo i nás a přineslo do našich srdcí novou radost, naději a očekávání. V církvi je jarní období tradičně spojeno s vrcholným obdobím křesťanského liturgického roku, a to velikonočními svátky a následně velikonoční dobou. Velikonoční svátky jsme již prožili a před námi je liturgická doba velikonoční, kterou ukončí Slavnost Sslání Ducha svatého, kterou budeme letos slavit 11. května. Velikonoce jsou nejstarším a také nejvýznamnějším křesťanským svátkem. Boží láska, která se tak silně projevila především v Ježíšově oběti a Boží plán spásy každého člověka, který pramení z Kristova vzkříšení, jsou pro nás zdrojem naděje a radosti po celý rok. Letošní velikonoce byly datumově téměř v nejranějším termínu, v jakém by mohly být.

#### LITURGICKÉ KALENDÁRIUM:

|              |                                          |
|--------------|------------------------------------------|
| 6. dubna -   | 3. neděle velikonoční                    |
| 13. dubna -  | 4. neděle velikonoční                    |
| 20. dubna -  | 5. neděle velikonoční                    |
| 23. dubna -  | Svátek sv. Vojtěcha, biskupa a mučedníka |
| 25. dubna -  | Svátek sv. Marka, evangelisty            |
| 27. dubna -  | 6. neděle velikonoční                    |
| 29. května - | Svátek sv. Kateřiny Sienské              |
| (1. května - | Svátek práce, státní svátek )            |
| 3. května -  | Svátek sv. Filipa a Jakuba, apoštolů     |

- 6. května - 7. neděle velikonoční
- 8. května - Památka Panny Marie, Prostřednice všech milostí, (Den osvobození, státní svátek)
- 11. května - Slavnost sslání Ducha svatého - Letnice, (Den matek)

#### V měsíci dubnu budou bohoslužby podle obvyklého pořadu:

- ☒ v úterý a v pátek mše svatá od 17.30 hod,
- ☒ ve středu mše svatá od 8.00 hod.,
- ☒ v sobotu od 17.30 hod. a v neděli od 8.00 hod. mše svatá s nedělní platností

#### Úřední hodiny děkanské kanceláře:

Út, Pá 16.00 - 17.00, St 9.15 - 10.00 hod

### Májová pouť do Vambeřic

V sobotu dne **10. května 2008** pořádá naše farnost již tradiční **Májovou pouť do Vambeřic** v Polsku, k bazilice Panny Marie, královny rodin. **Putovat budeme pěšky po památné vambeřické poutní cestě** s kamennými kříži a sochami, malebnou krajinou Policka přes Broumovské stěny do Broumovské kotliny a odtud do Vambeřic. Pout' bude zahájena v 8.00 hod. požehnáním poutníků v chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují a ukončena mší svatou v bazilice Panny Marie ve Vambeřicích. Zpáteční cesta bude opět zajištěna odvoz autobusem. Podrobnější program bude uveřejněn na plakátku v našem kostele. Všichni jsou srdečně zváni.

Rádi bychom všem popřáli radostnou dobu velikonoční a krásné jaro.

*Za polickou římskokatolickou farnost Ing. Jan Troutnar*

## SPORTOVNÍ ZPRÁVY

### ÚSPĚŠNÝ ROK 2007

#### Sokol Police nad Metují

#### Oddíl gymnastika pro všechny



Rok 2007 byl pro nás ve sportovních výsledcích velmi zdařilý, proto bychom rádi i Vám přiblížili naše úspěchy:

#### ŽUPNÍ PŘEBOR V PLAVÁNÍ – TRUTNOV - 14. února 2007

14. února 2007 se náš oddíl zúčastnil župního přeboru v plavání. Soutěžilo se v různých úsecích dle věkových kategorií. Jako každý rok jsme se svým výkonem byli spokojeni.

#### ZÁVOD VE SPORTOVNÍ GYMNASTICE VE VOLNÝCH SESTAVÁCH NA NÁRADÍCH V JAROMĚŘI – 5. března 2007

#### Nejmladší žactvo:

Beková Dominika: 1. místo akrobacie, 3. místo kladina, 6. místo hrazda  
David Bega: 2. místo akrobacie, 1. místo hrazda, 2. místo přeskok



Daniel Klimeš: 3. místo hrazda, 7. místo akrobacie, 6. místo přeskok

Michal Lucovič: 8. místo na všech náradích

#### **Mladší žactvo:**

Lucovič Adam: 2. místo hrazda, 4. místo akrobacie

#### **Starší žactvo:**

Andělová Barbora: 1. místo akrobacie, 1. místo hrazda, 1. místo kladina

David Michal: 2. místo akrobacie, 2. místo hrazda

Fousková Dominika: 3. místo akrobacie, 3. místo hrazda, 2. místo kladina

### **POHÁROVÝ ZÁVOD O KRAKONOŠŮV KORBEL – (pořadatel TJ Lokomotiva Trutnov)**

Letos poprvé jsme přijali pozvání zúčastnit se jarních gymnastických závodů O Trautenberkův korběl pořádaný již mnoho let TJ Lokomotivou Trutnov. Kategorie ve které jsme se zúčastnili bonifikovala jedince za věk, takže přesto že jsme v kategorii B byli jedni z favoritů, skončili jsme na krásném bramborovém, 4. místě, ve složení Kateřina Francová, Tomáš Krásný a 6. místě ve složení Zuzana Šilhánová, Barbora Andělová.

### **ŽUPNÍ PŘEBOR VE SPORTOVNÍ GYMNASTICE A ŠPLHU- DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM – 21. dubna 2007**

#### **Nejmladší žactvo:**

David Bega (1. místo v gymnastice, 3. místo ve šplhu); Michal Lucovič (3. místo v gymnastice, 2. místo ve šplhu) a Daniel Klimeš ; Daniela Beková se v široké konkurenci umístila na krásném 6. místě ve šplhu a sedmém místě v gymnastice.

#### **Mladší žáci:**

Adam Lucovič (1. místo v gymnastice, 1. místo ve šplhu)

#### **Starší žáci:**

Michal David (1. místo v gymnastice, 1. místo ve šplhu)

#### **Starší žákyně:**

Hedvika Štichová (2. místo v gymnastice, 1. místo ve šplhu)

Bára Andělová (3. místo v gymnastice, 3. místo ve šplhu)

Jana Heinzlová (5. místo v gymnastice)

Dominika Fousková (6. místo v gymnastice)

#### **Ženy:**

Kateřina Francová (1. místo v gymnastice)

Zuzana Šilhánová (2. místo v gymnastice, 1. místo ve šplhu)

**Rozhodčí: Tomáš Krásný, Jitka Krásná, Kateřina Francová**

### **ŽUPNÍ PŘEBOR V ATLETICE – TRUTNOV**

#### **Mladší žáci 1:**

Daniel Klimeš: 5. místo

Michal Lucovič: 11. místo

#### **Mladší žactvo 2:**

Adam Lucovič: 4. místo



Petra Veverková: 4. místo

#### **Starší žactvo 3:**

Michal David: 5. místo

Jana Heizlová: 11. místo

Dominika Fousková: 14. místo

#### **Starší žákyně 4:**

Tereza Špuklaková: 5. místo

Hedvika Štichová: 8. místo

Barbora Andělová: 10. místo

#### **Ženy:**

Zuzana Šilhánová (1. místo)

### **ŽÁKOVSKÝ PŘEBOR ČOS V SOKOLSKÉ VŠESTRANNOSTI – PARDUBICE**

26. – 27. května

**Adam Lucovič-** Gymnastika: 3. místo, Atletika: 3. místo, Šplh: 2. místo, Celkově ve všestrannosti: 2. místo. Velikou radost ještě znásobil součet výsledků družstva mladšího žactva z naší župy Podkrkonošské – Jiráskovy, kdy 3 závodníci ze Dvora Králové nad Labem společně s naším Adamem vystoupali opět na stupeň vicemistrů republiky.

### **PŘEBOR ČOS V SOKOLSKÉ VŠESTRANNOSTI (v kategorii staršího žactva, dorostu, mužů a žen )**

**Praha: 9. – 10. června**

**Michal David** 3. místo v běhu na 800m, Gymnastika: 2. místo,

**Zuzana Šilhánová** 3. místo na přeskoce, 6. místo v atletice, 6. místo v gymnastice

**Hedvika Štichová** 3. místo na kladině, v gymnastice 4. místo, ve skoku dalekém 3. místo

### **DESETIBOJ – Dvůr Králové nad Labem**

#### **Mladší žáci 1:**

David Bega: 2. místo

Daniel Geisler: 14. místo

#### **Mladší žáci 2:**

Michal Lucovič: 2. místo

#### **Starší žáci 3:**

Adam Lucovič: 1. místo

Michal David: 1. místo

### **TEAM – GYM – Dvůr Králové nad Labem**

Závodilo se v akrobacii a ve skokách z malé trampolíny. Team složený ze čtyř děvčat a dvou chlapců z Police nad Metují obsadil 2. místo a postoupil do Prahy.

**Rozhodčí: Kateřina Francová**



### **MEZINÁRODNÍ ZÁVODY SMÍŠENÝCH DRUŽSTEV – FLÓHA, NĚMECKO - 3. 11. 2007**

Z Police nad Metují se zúčastnila Zuzana Šilhánová, která obsadila krásné 3. místo v jednotlivcích.

### **MEMORIÁL ÁDY HOCHMANNA ve sportovní gymnastice – PRAHA:**

#### **Starší žákyně:**

Hedvika Štichová: 1. místo

Dominika Fousková: 9. místo

#### **Kategorie dorostenky + ženy**

Barbora Andělová: 3. místo

**Rozhodčí: Kateřina Francová**



Celkem jsme pro Polici nad Metují za rok 2007 vybojovali 17 zlatých, 16 stříbrných a 16 bronzových medailí!

Přejeme si, aby se našim závodníkům i nadále takto dařilo, aby vytrvali v pili, která vede na stupně vítězů a šířili dále dobré jméno naší sokolské jednoty i města...

*Kateřina Francová*

## Oddíl Sokola Police nad Metují - Gymnastika pro všechny BODUJE V PLAVÁNÍ!

2. 2. 2008 jsme se jako každoročně zúčastnili Župního přeboru v Plavání. Na závod, probíhající již několikátý ročník v Trutnově, jsme letos dorazili v malém počtu čtyř závodníků, ovšem o to větší byla radost z dobrých výsledků. V kategorii mladší žáci II obsadil **Rajmont** na svých prvních závodech **11. místo**. Starší žákyně **Hedvika Štichová** všechny překvapila a vybojovala kov nejčestnější, **zlatou medaili**. **Zuzana Šilhánová** získala **stříbro** a **Kateřina Francová** **bronz**.

15. 2. 2008 se konal letošní pohárový závod **O KRAKONOŠŮV KORBEL** (pořádaný v Trutnově), který díky dobré kondici našich závodníků dopadl překvapivě. Dvoučlenné družstvo ve složení: **Zuzana Šilhánová, Hedvika Štichová**, vystoupali na stupně vítězů a přivezli bronzové medaile. Gratulujeme.



Nyní se naši děvčata a chlapci připravují na župní přebor v Gymnastice, kde ve Dvoře Králové 12. 4. 2008 doufáme obhájí výborné výsledky z minulých let...

*Kateřina Francová*

\*\*\*\*\*

**Prodám rohová krbová kamna**

Cena dohodou

**Kontakt: 608 737 996**

\*\*\*\*\*

**Prodám RD v centru Police nad Metují**

- ihned obyvatelný (po rekonstrukci)
- 2 zavedené obchody poskytující majiteli peněžní prostředky formou nájmu

**Volejte 608 882 420**

\*\*\*\*\*

**Prodám**

Velmi zachovalý starožitný nábytek z r. 1940 /komplet ložnice a obývací/ vhodné na chalupu. Dále prodám starý funkční šicí stroj v dřevěném rozkládacím stolku. Lednice s mrazákem zn. NORD Line – úplně nová.

**Vše je z pozůstalosti. Telefon: 721 485 121 Hronov**

\*\*\*\*\*

**Počítačové sestavy dle vašeho přání. Dále provádím elektroinstalace, telefonní a televizní rozvody.**

**Kontakt: Zdeněk Dunda, Suchý Důl, tel.: 777 608 772**

\*\*\*\*\*

**Prodám svatební bílé šaty s vlečkou**

Parametry: korzetového typu, ozdobeného drobnými kamínky, velikost 40, dlouhé společenské rukavice, dovezeno z Německa

**Cena: 5000,- Kč**

**Kontakt: 775 112 052**

**Email: martina.snaj@centrum.cz**

\*\*\*\*\*



**www.realityeu.com**

Chcete výhodně **prodat** nemovitost ?

Rychlé posouzení tržní ceny **ZDARMA !**

**Volejte: 774/311404 nebo 491/420997**

e-mail: [info@realityeu.com](mailto:info@realityeu.com)

**ZÍSKEJTE AŽ 5000 Kč  
MĚSÍČNĚ BEZ PRÁCE**

*Máte auto, dům, pozemek či plot?*

**Pronajměte je pro reklamní účely  
a nechte je vydělávat...**

volejte kdykoliv  
za lokální sazbu

**490 490 390**

**KLUB PŘÁTEL TURISTIKY  
TJ SPARTAK POLICE NAD METUJÍ  
POŘÁDÁ**

**17.5.2008**



**33. ROČNÍK**



**MEZINÁRODNÍHO  
POLICKÉHO VANDRU**

**EKOSTAR**  
I.R.O. PRAHA

**Fergna**

**KERAMIKA  
HAUK**

**rudolf**

**Veba**  
www.veba.cz

**POPIS TRAS 33. ROČNÍKU  
MEZINÁRODNÍHO POLICKÉHO VANDRU**

OBĚ TRASY JDOU SPOLEČNĚ NA MASARYKOVO  
NÁMĚSTÍ. Z NĚHO POKRAČUJEME PO ČERVENÉ  
PŘES RADEŠOV DO BEZDĚKOVA. ZDE JE U RYBNÍČKU  
KONTROLA A TRASY SE ROZCHÁZEJÍ.

**TRASA I. ( 15 KM )**

JDEME PO ŽLUTÉ OKOLO HALTÝŘŮ AŽ NA BĚLSKOU  
SILNICI A DÁLE PO ŽLUTÉ PŘES BĚLÝ AŽ K LESU,  
KDE JE U CHATY **W** KONTROLA A OBČERSTVENÍ.  
DÁLE JDEME PO MODRÉ ZNAČCE NA SLAVNÝ.  
POKRAČUJEME PO ŽLUTÉ, CESTOU, KTERÉ SE ŘÍKÁ  
TRHOVICE, DO SUCHÉHO DOLU. PO ZELENÉ  
SE VRÁTÍME DO POLICE.

**TRASA II. ( 25 KM )**

OD KONTROLY U RYBNÍČKU JDEME PO ČERVENÉ  
A DÁLE VLASTNÍM ZANČENÍM Z BEZDĚKOVA K  
DRUBEŽÁRNĚ. JDEME LESNÍ CESTOU AŽ NA  
KŘÍŽOVATKU POD VYSOKOU SRBSKOU. NAHOŘE SE  
SETKÁME S ČERVENOU ZNAČKOU, PO KTERÉ  
POKRAČUJEME DOLŮ DO SEDMÁKOVIC A POTOM  
OPĚT VZHŮRU DO ZÁVRCH. ZDE JE KONTROLA.  
PO ČERVENÉ POKRAČUJEME PŘES MACHOV AŽ  
DO ŘEŘIŠNÉHO, KDE SE ČERVENÁ SETKÁVÁ  
S MODROU. VANDRUJEME PO MODRÉ SMĚREM NA  
SLAVNÝ. PO NÍ JDEME AŽ K CHATĚ **W** NA KONCI  
BĚLÉHO, KDE JE KONTROLA A OBČERSTVENÍ.  
DÁLE POKRAČUJEME PO MODRÉ AŽ NA SLAVNÝ  
A JAKO TRASA I. AŽ DO POLICE.

**!!!KAŽDÝ JDE NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ!!!**

**Organizační pokyny**

|             |                                                                                              |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Délka trasy | 15 a 25 km                                                                                   |
| Start       | sobota 17. května 2008 individuálně<br>z fotbalového hřiště u restaurace<br>Vražedné pobřeží |
| Cíl         | tamtéž do 16 hodin!!!                                                                        |
| Prezentace  | od 7 až do 9 hodin v místě startu                                                            |
| Startovné   | symbolické 10 Kč za osobu, děti do 15 let zdarma                                             |
| Občerstvení | jako obvykle za lidové ceny                                                                  |

Odměnění budou vandrovníci

**ELPOL POLICE s.r.o.**

Zahradní 252, 549 54 Police nad Metují

- ELEKTROINSTALAČNÍ PRÁCE
- MONTÁŽE VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ
- VÝROBA ROZVADĚCŮ
- KABELOVÉ ROZVODY
- KOVOVÝROBA

tel.: 491 514 160  
fax: 491 514 161

mobíl: 9603-231157  
mobíl: 9603-231156

- nejmladší
- nejstarší
- nejvzdálenější český
- nejvzdálenější zahraniční
- nejpočetnější rodina
- nejpočetnější třída
- Základní školy v Polici nad Metují

**SPORT  
HOTÁREK**

NÁCHOV - BROUMOV - VELKÉ POŘÍČÍ



POZOR!!!  
TRASY VEDOU PO CHKO BROUMOVSKO.  
PROTO JE VAŠÍ POVINNOSTÍ ŘÍDIT  
SE NÁVŠTĚVNÍM ŘÁDEM A CHOVAT  
SE JAKO ŘÁDNÝ TURISTA.

**DOLDY s.r.o.**

549 63 MACHOV 1/90  
TEL./FAX: +420 491 547 120  
+420 491 547 413  
e-mail: doldy@iol.cz  
www.doldyruksaky.cz

**Jindřich Sokol**

**Prodej a opravy šicích strojů, kol,  
broušení nůžek, nožů, vrtáků  
lišť k rotačním i bubnovým sekačkám  
výroba klíčů**

**výroba autoklíčů pro imobilizér  
s pevným i plovoucím kódem**

**BROUŠENÍ ŘETĚZOVÝCH PIL**

**VÝROBA CYLINDRICKÝCH VLOŽEK  
DLE KLÍČE**

**VÝROBA KLÍČE DLE VLOŽKY  
VYTAHOVÁNÍ ZALOMENÝCH KLÍČŮ**

**MONTÁŽ BEZPEČNOSTNÍCH ŠTÍTŮ**

**výroba jmenovek a psích známek**

**PRODEJ ŠICÍCH STROJŮ TOYOTA**

**5 LET ZÁRUKA**

**již od 3.450,-Kč**

**obnitkovací stroje od 8,990,-Kč**

Soukenická 94

550 01 Broumov

( směrem k olivětínské Vebě )

tel. 491 522 307 , 603 446 466

[www.servissokol.kvalitne.cz](http://www.servissokol.kvalitne.cz)



# AUTOŠKOLA FIEDLER s.r.o.

Zahajuje kurzy skupin řidičského  
oprávnění

A1, A, B, C, T, E, D

Broumov

Šalounova 87

Datum:

29. dubna 2008

v 15.00 hod.

Police n. Metují

17. listopadu 284

Datum:

24. dubna 2008

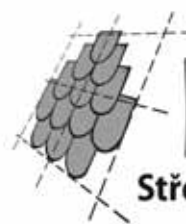
v 15.00 hod.

Učebna v Polici n. M. přemístěna naproti  
baru „V“ (výjezd ve směru Bezděkov n. M.)

Informace na tel. číslech :

491 522 877, 777 621 552

nebo <http://autoskola-fiedler.wz.cz>



# NWT

Střecha do posledního detailu

- » pokrývačské
- » klempířské
- » tesařské
- » výškové
- » stavební
- » zemní práce

[www.nwt-strechy.cz](http://www.nwt-strechy.cz)

776 08 08 01

## Prodej domu v Polici nad Metují,

Soukenické ulici

částečně podsklepený, tradičně zděný,  
v r. 1995 ze 70% modernizován,  
v r. 1998 nová krytina střechy.

V přízemí 3+1, v podkroví 2 komory  
a půdní prostor. V ceně kolna na otop,  
zděná kolna využívána jako garáž  
a 360 m<sup>2</sup> pozemku.

**POZOR cena snížena !**

tel. 491 424 508, mob. 603 165 971.



## NEBANKOVNÍ PŮJČKY

Potřebujete peníze

a nechcete obíhat všechny banky?

Nebo Vám v bance nepůjčí?

**PŮJČUJEME:**

Zaměstnancům

Podnikatelům a firmám

Důchodcům (i invalidním)

Ženám na mateřské dovolené

Zaměstnancům a důchodcům  
půjčujeme od 8 000 Kč  
do 150 000 Kč.

Menší úvěry jsou na jakýkoli  
příjem.

Není zkoumána vaše minulost  
v bankovním registru.

Podnikatelům není výše  
úvěru omezena.

Půjčíme i ZAČÍNÁJÍCÍM  
PODNIKATELŮM.

Půjčíme i podnikatelům  
BEZ ZISKU  
nebo VE ZTRÁTĚ.

**MOŽNOST PŮJČEK TAKÉ BEZ PROKÁZÁNÍ  
PŘÍJMŮ NA ZÁSTAVU MAJETKU.  
VŠECHNY PŮJČKY JSOU BEZ POPLATKŮ!!!**

Peníze mohou být vyplaceny do 48 hodin.

**... Tel.: 723 064 229 ...**



**Marie Brodzianska**

**BYTOVÉ DOPLŇKY**

**NABÍZÍ**  
**PROVEDENÍ FLORISTICKÝCH**  
**KVĚTINOVÝCH ARANŽMÁ**

- svatební floristika •  
(včetně výzdoby interiérů)
- jarní a velikonoční floristika •
- podzimní floristika •
- adventní a vánoční floristika •
- trvalé květinové vazby a dárky •  
k nejrůznějším příležitostem

**Kontakt:**  
Nádražní 377, PÓLICE nad Metují  
tel.: 491 543 939, mobil: 737 451 681

## MÁTE PROBLÉMY S PŘÍJMEM TV SIGNÁLU?

### Anténní technika

Vám nabízí:  
montáže televizních a rozhlasových  
antén;  
opravy STA a TKR; dodávky STA na  
klíč - bytovky, penziony; opravy  
a montáže na rodinné domy  
**SLOUČÍME, ROZBOČÍME,**  
**ZESÍLÍME**  
a vše ostatní dle místních možností a  
Vašich přání **YAGIEX ANTÉNNÍ**  
**TECHNIKA**  
Zdeněk Kinzl, Všeliby 22, 547 01  
Náchod

Tel.: 491 462 124, 462 510, 462129  
Mobil: 602 940731 nonstop

## VÝKUP STARÉHO NÁBYTKU A NEPOTŘEBNÉ VETEŠE

### K O U P Í M

Pivní láhve,  
500 Kč dám za pivní láhev LEDHUJ,  
ostatní lahve koupím za nejvyšší ceny  
– SBĚRATEL,  
Přilby vojenské, hasičské a vše z obou  
válek. Dále nábytek a starožitnosti  
Petr Vágner Broumov I/5  
608 103 810

## PRODÁVÁTE • KUPUJETE • PRONAJÍMÁTE NEMOVITOST ?

**VÝHODA** plošné pokrytí celé ČR a SR

• Osobní profesionální makléř  
působící v daném regionu

• Aktivní vyhledávání klientů

• Financování nemovitostí

!!! Natipujte nám nemovitost a my Vás odměníme !!!



Kontaktujte nás **724 763 274**  
Jana FULKOVÁ

## Malířství a natěračství

Břetislav Jansa  
Nizká Srbská 17  
Tel.: 491 547 334  
549 63 Machov  
Mob.: 728 957 704

Nová rubrika na



[www.doplnek.com](http://www.doplnek.com)  
CO? KDY? KDE?

Mediálním  
partnerem projektu  
DOPLNEK je i  
Polický měsíčník

# Elektroservis

## BROUMOV

Satelitní digitální televize  
české a slovenské programy  
ze satelitu bez měsíčních  
poplatků **CS LINK**



Elektronické zabezpečovací  
a kamerové systémy  
s možností napojení na PCO



Rozvody STA, EZS, EPS,  
telefonní, počítačové  
a optické sítě

tel./fax: **491 523 782** – mobil: **603 706 566**

**www.elektroservis-broumov.cz**

ČSN EN ISO 9001:2001

**PROPLAST K** SRD

VÝROBA • MONTÁŽE • SERVIS

**OKNA • DVEŘE  
ZIMNÍ ZAHRADY**

"Pětikomorový profil ZENDOW od firmy DECEUNINCK  
s 10letou zárukou" Okna světové kvality

**VÝROBNÍ MATERIÁLY:**

- > **PLAST**  
(plastová okna, dveře)
- > **DŘEVO**  
(eurookna, dveře)
- > **HLINÍK**  
(okna, dveře, rolety, garáž. vrata)

**Polní 468, Nové Město nad Metují**  
tel./fax: 491 472 927, 777 113 020

**Areál Ida 843, Malé Svatoňovice**  
tel./fax: 499 886 131, 775 113 999

e-mail: info@proplast.biz



www.proplast.biz





Zdravotní pojišťovna  
**METAL-ALIANCE**

### NOVINKY V ROCE 2008

Příspěvek na očkování proti papilomaviru – až 4.000 Kč  
Příspěvek na vstup do solné jeskyně, sauny  
Příspěvek na očkování proti příušnicím vakcínou Priorix  
Příspěvek na zakoupení helmy

Akce klient přivede klienta – stávající pojištěnec získá za každého nového pojištěnce poukázku do lékárny (na veškerý sortiment) v hodnotě 300,-Kč a zároveň nový pojištěnec obdrží poukázku v hodnotě 600,- Kč.

### HODINY PLAVÁNÍ ZDARMA

Do konce května 2008 1 hodina týdně v době plavání pro veřejnost krytý plavecký bazén v Náchodě

### NABÍDKA PRO KLIENTY

- Příspěvek na masáže, saunu
- Příspěvek na cvičení
- Příspěvek pro děti na kurzy plavání
- Příspěvek na antikoncepci (poukázky do lékárny na veškerý sortiment)
- Příspěvky na očkování
- Ozdravné pobyty pořádané MŠ, ZŠ, SŠ, SOU a OU
- Stomatologická prevence – pro děti balíček produktů Walmark
- Program pro gravidní ženy – DVD + příspěvek na vit. přípravky
- Slevy ve vybraných zařízeních

[www.zpma.cz](http://www.zpma.cz)

Jednatelství Broumov  
Ul. Gen. Svobody 10  
Tel.: 491 421 770, 602 228 522

[info@zpma.cz](mailto:info@zpma.cz)

# ZAHRADNICTVÍ ZOBAL

Vás zve k návštěvě firemních prodejen ve městech

|                                      |                                       |                                      |                                     |                                          |
|--------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------|
| <b>Náchod</b><br>(Tržnice pod zámek) | <b>Hronov</b><br>(naproti spořitelně) | <b>Broumov</b><br>(naproti hřbitovu) | <b>Police</b><br>(vedle spořitelny) | <b>Police</b><br>(naproti Penny Marketu) |
|                                      |                                       |                                      |                                     |                                          |

tel: 775 608 106  
tel: 491 483 245  
tel: 491 521 253  
tel: 491 581 463  
tel: 491 420 507  
[www.zahradnictvi-zobal.cz](http://www.zahradnictvi-zobal.cz)  
e-mail: [zahradnictvi.zobal@tiscali.cz](mailto:zahradnictvi.zobal@tiscali.cz)

## Navštivte nově otevřené ZAHRADNICKÉ CENTRUM v Polici nad Metují v areálu bývalého Klímova zahradnictví

### Nabízíme velkou výběr

semen, cibulí a hlíz, zeleninové a květinové sadby, balkonových květin, pokojových květin, řezaných květin, léčivých rostlin, okrasných rostlin, keřů na živé ploty, substrátů, hnojiv, postřiků, keramických květináčů, plastových květináčů a truhlíků, umělých květin, dárkové keramiky a dárkového zboží, proutěného zboží, svíček a dalších drobností

### Na objednávku zajišťujeme

ovocné stromky a růže

### Dále nabízíme tyto služby

Podle Vašeho přání osazujeme truhlíky, mísy, květiníky.

Zhotovujeme smuteční a dárkovou vazbu.

Osazujeme a udržujeme hrobová místa.

Prořezáváme ovocné stromy.

Navrhujeme, zakládáme a udržujeme zahrady.

Sečeme trávníky.

**Těšíme se na Vaši návštěvu !**



Jokeš Martin

# AUTOSERVIS

Bukovice 91

**Autorizovaný servis  
a opravy havarovaných  
automobilů všech značek**

 **FAX 491 543 234** **608 323 188  
775**e-mail: [autoservisjokes@post.cz](mailto:autoservisjokes@post.cz)**SLUŽBY**

záruční a pozáruční servis všech značek \* autoklempířské práce -  
opravy na rovnacím rámu \* lakování \* výměna autoskel - ZDARMA  
pojistné události \* opravy plastů \* kompletní likvidace pojistných  
událostí \* příprava aut na STK \* zapůjčení náhradního vozidla \*  
odtahová služba

**PNEUSERVIS**

prodej pneumatik a ráfků \* seřízení geometrie kol \* úschova  
sezónních pneumatik

**PRODEJ**

originální autodíly \* autobaterie  
autokosmetika  
oleje a chladící kapaliny  
kvalitní ojetá auta dovezená ze Švýcarska

**BONUS**

seřízení světel ZDARMA

# Autostyl s.r.o.

TRUTNOV, Horská 579

## Provozovna Bukovice 91



# Autorizovaný servis ŠKODA

 **FAX 491 543 234** **608 323 188  
775**e-mail: [jokes@autostyl.eu](mailto:jokes@autostyl.eu)

**AUTOSTYL Trutnov, provozovna Bukovice 91** záruční a pozáruční servis vozů Škoda \* prodej  
originálních autodílů Škoda \* prodej originálního příslušenství Škoda \*  
\* prodej nových vozů Škoda, Peugeot a Toyota (autosalón Broumov) \*

# P olické památky



▲ Selendrův sloup před kostelem ze 17. století



▲ Stará škola („Dřevěnka“) z roku 1785



▲ Polygonální stodola z 18. století

# Fotoeditorial



Štěpána Horáka



▲ Raně gotický lomený portál na kostele



▲ Sloup se sochou Panny Marie Bolestné r.1707

Na svých přednáškách propagoval díla Aloise Jiráska, bratří Čapků, Boženy Němcové a P. Sigismunda Boušky. Právě v tomto spolku došlo k prvnímu impulsu k uspořádání oslav 700 let založení města Police n. M. (r. 1953), spolek pravidelně pořádal i četné peněžní sbírky, z nichž podporoval polické přestárlé občany a přispíval na polické školství, zejména na chudé žáky, na které pamatoval i s vánoční nadílkou. Po celou dobu druhé světové války spolek udržoval kontakty s vlastivědnými kroužky v Náchodě a Hronově a tam také dr. Brandejs přednášel o historii tohoto kraje. Mnoho přednášek vykonal i jinde: v České Skalici, v Novém Městě n. M., Dobrušce, ale i v Hořicích, ve Dvoře Králové a Klatovech.

Mimo této osvětové činnosti se však v těchto letech připravoval k mnohem rozsáhlejšímu úkolu. Snad to souviselo s tím, že byl synovcem polického kronikáře Josefa Brandejse tělem i duší. Ten mu vštípl lásku k historii rodného města, která jej provázela po jeho celý život. Vždyť z jeho rukopisné kroniky publikoval již roku 1908. Po důkladném studiu, kdy se opřel o podrobné a důkladné studium původních materiálů, uložených v archivech, vydal roku 1940 nákladem městské rady v polici nad Metují své cenné dílo: „**KNIHA O POLICI NAD METUJÍ A POLICKU**“. V něm volně navázal na starší dílo Tomkovo „Příběhy kláštera a města Police nad Metují“ (které autor prakticky ukončil rokem 1786, kdy byl zrušen polický klášter) a částečně je dovedl až k roku 1914. Kniha se rázem stala velkým přínosem k poznání dějin tohoto kraje. Po úspěšném vydání této knihy, v níž s chutí ještě dnes zalistují její šťastní majitelé, připravoval i další dva díly, které měly obsahovat jednak kapitoly národopisné, jednak i dějiny Policka, dovedené až do roku 1940. Toto pokračování však již z mnoha různých důvodů světlo světa nespátřilo, ačkoliv byl druhý díl dokončen k vydání roku 1948. Bohužel však během vyhlášené první pětiletky byl papír zapotřebí na jiné významnější publikace (např. Leninovy spisy) než na jakousi historii o Polici. K velkému rozčarování autora se nenašlo ani dost pochopení u tehdejšího vedení města, které o tom sice rokovalo snad po čtyři roky – bohužel však málo konalo.

Stanislav Brandejs se literárně zabýval svým rodným Polickem i širším okolím až do konce svého života. U příležitosti otevření Kolárova divadla roku 1940 napsal do časopisu České divadlo článek, ve kterém vzpomíná vznik, vývoj a činnost Divadelního spolku Kolár. Často publikoval v tehdejším časopise „Broumovsko“, který začal vycházet po válce. Tak zde např. byla z části uveřejněna studie o evangelíkovi Jiřím Vostrém (Scharfovi) z Hlavňova, známém z Jiráskova Temna, i pojednání o sociálních a náboženských poměrech na Policku na začátku 17. století. Velmi pozoruhodná je i nevydaná studie, kde se zabývá různými zajímavými dílčími tématy z polické historie: „O historických začátcích města Police a okolí“, „Místní jména na Policku, jejich vznik, původní význam a změny“, „Starobylé rody na Policku“, „Příspěvek k dějinám bratrstva P. Marie bolestné v Polici“, „Trestní případy na Policku ve století XVI. - XVII. v zrcadle broumovské smolné knihy“ atd. Byl to dar krajského spolku „Ostaš“ v Praze městskému muzeu roku 1953 k 700letému povýšení na město. Při této příležitosti pražský krajský spolek „Ostaš“ také městu oznámil, že se „dobrovolně“ rozešel.

Stanislav Brandejs byl také velkým znalcem díla Aloise Jiráska a vykladačem jeho literární tvorby. Na tomto základě vznikl i jeho průvodce „Putování po kraji Aloise Jiráska a Boženy Němcové“. Dlouhá léta také spolupracoval s editory monografií, které vydával

Státní ústav památkové péče v Praze. Edice se těšila pro své literární zpracování a vysokou odbornou úroveň zájmu u veřejnosti; roku 1964 bylo takto vydáno i Broumovsko.

Dr. Brandejs po celý svůj život na své rodné město nezapomněl, měl je ve velké lásce a oblibě a vždy jej velmi kvalifikovaně ve svých dílech a přednáškách propagoval. Po jeho smrti bylo místní muzeum na návrh vlastivědného kroužku nazváno „Vlastivědné muzeum dr. Stanislava Brandejse“, čímž byly alespoň částečně oceněny jeho velké zásluhy o Policko. Jak to však již bývá, jeho jméno se z povědomí mladších generací jaksi vytratilo a dnešní muzeum se již delší čas jmenuje prostě „Památník města Police nad Metují“. Doufejme, že alespoň tento článek znovu trochu připomene jednoho významného polického rodáka a jeho lásku k rodnému kraji. PhDr. Stanislav Brandejs zemřel v Praze před 51 lety 13. dubna 1957.

Miroslav Pichl

# REALITY



**Člen obchodní sítě Realitní společnosti České spořitelny**

**BROUMOV**

**MÍROVÉ NÁMĚSTÍ 56**

**J. ROJKOVIČ**

**tel.: 608 935 340**

**kancelář: 731181753, 491421239**

**[www.boars.cz](http://www.boars.cz)**

**[www.rscs.cz](http://www.rscs.cz)**

## KAMENICKÉ PRÁCE

**Jiří Smutný**

**Tel. 603173075**